

BL 2032

ΕΓΓΡΑΦΑ
ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ
ΕΙΣ ΤΗΝ
ΕΠΟΧΗΝ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΓΛΑΣΤΟΝΟΣ ΕΙΣ ΕΙΤΑΝΗΣΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΗ

Δ. Ι. ΠΑΤΕΛΛΗ ΖΑΚΥΝΘΙΟΥ.

1949/62

EN ZAKYNOΩ
ΕΚ ΤΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Η ΑΤΤΙΚΗ»

1859.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

698
ΕΓΓΡΑΦΑ

ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ

ΕΠΟΧΗΝ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΓΑΔΔΙΣΤΩΝΟΣ ΕΙΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΗ

Δ. Ι. ΠΑΤΕΑΔΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ.

EN ZAKYNO^Ω

ΕΚ ΤΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Η ΛΥΓΗ»

1859.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΑΕΩΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΑΙ. Ι2.Φ4.0005

Πρὸς τοὺς Ἀντίγρυπτα.

Ἡ ἐποχὴ τῆς ἑκάτετον εἰς Ἐπτάρηπτον ἀποστολῆς τοῦ Κυρίου. Γ. λάδστωρος θέλει διαμείνει μιὰ τῶν σηματικωτέρων εἰς τὴν Ἰστορίαν τῶν νήσων μας.—Τὰ πρὸς τὸν Κ. Γ. λάδστωρα δοθέντα περὶ τοῦ ἑθνικοῦ ζητήματος Ὑπομνήματα καὶ διακονώσεις παρὰ τε ἴδιωτῶν καὶ ἐρ τέλει, ὡς ὅτι τοῦδε ἔξεδόθησαν, εἴται διεσπαρμένα φύροδην μέτρην εἰς τὰς διαφόρους ἐγγιερίδας. Ἔρόμεσα δχι περιπτὸν τὰ συλλέξω καὶ ἐκδόσω εἰς ἐρ ὅλα αὐτὰ τὰ ἄχρι τοῦδε δημοσιευθέντα νπομνήματα καὶ διακονώσεις. Εἰς τὴν συλλογὴν ταύτην ἐμπεριλαμβάνεται, ὡς καὶ διὰ τῆς προεκδοθείσης Αἴγαλας ὑπερχέθημεν, τὸ ἄχρι τοῦδε ἀτέκδοτον Ὑπόμνημα δοθὲτ τῷ Κ. Γ. λάδστωρι παρὰ τοῦ ἀπειποσθόπου Ζακύνθου Κυρίου Κ. Λομβάρδον τὸ ὄποιον δ Κ. Λομβάρδος γειτονερώς πρὸς ἥμης φερόμενος, μᾶς παρενέψοντες ἵνα τὸ δημοσιεύσωμεν.

Ο ἐκδότης.

Δ. Ι ΠΑΤΕΛΛΗΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Διαμαρτύρησις τῶν Βουλευτῶν.

Κερκύρας.

Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον Σερ Ε. Β. Λύττων
Τύπουργὸν τῶν ἀποικιῶν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος.

Αἰσθημα βαθυτάτης λύπης καὶ ἀγανακτήσεως διήγειρεν εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἡ ἀνάγνωσις τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ τῆς^[10] Ιουνίου 1857 καὶ 14 Ιουλίου 1858, αἵτινες ἐδημοσιεύθησαν διὰ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τύπου, καὶ ἐν αἷς, σὺν τοῖς ἄλλοις, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀποτροπαίου. εἰσηγήσεως τοῦ ἀποικισμοῦ Κερκύρας καὶ Παξῶν, ἀναφέρεται ὑπόμνημα τοῦ Γενικοῦ Εισαγγελέως, δεῖτις θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀρμοστοῦ ἐντελῶς πληροφορημένος περὶ τῶν αἰσθημάτων τῶν Κερκυραίων συμπατριωτῶν του.[»]

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἀντιπρόσωποι Κερκύρας,[»] διερμηνεῖς τῶν αἰσθημάτων καὶ εὐχῶν τῆς πατρίδος των, καὶ μάρτυρες τῆς γενικῆς πικρίας, ἐκπληροῦντες ιερὸν καθῆκον, διαψεύδουσι πανδήμως τὰ ἐπιβούλως ἀποδιδόμενα εἰς τοὺς συμπολίτας των αἰσθήματα καὶ διαμαρτυρούμενοι κατὰ πάσης σκευωρίας, ὑψώνουσι καὶ εἰς ταύτην τὴν περίπτωσιν τὴν φωνὴν, καθ' ἄ ἔπραξαν καὶ ἐντὸς τῆς Βουλῆς, κατὰ τὴν ἡμέραν 20 Ιουνίου 2 Ιουλίου 1857, ἵνα διακηρύ-

ξωσιν καὶ αῦθις, ὅτι ἡ μόνη εὐχὴ καὶ ἐπιθυμία τῶν Κερκυραίων ἐστάθη καὶ εἶναι ἡ μετὰ τῆς Ἐλευθερίας Ἑλλάδος ἔνωσίς των.

Κερκύρα τῇ 13]25 Νοεμβρίου 1858.

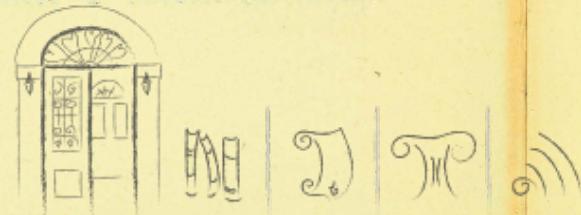
Οἱ Βουλευταί.

A. Δάρδολος.—Σωκράτης Κουρῆς.—Σπυρίδωρ Α' ρβαντάκης.—A. λέξαρδος Χαλικιδπούλος Μπίζης.—Σπυρίδωρ Βούλγαρης.—Σταμάτιος Δάσκαρης.—Αρτώριος Πολυλᾶς.—Θ. Βερτούρας—Στέφαρος Παδοβᾶς.—Αρ Γιαλινᾶς X. A.

Διαμαρτύρησις τῶν Ἐπαρχιακῶν
Συμβούλων Κερκύρας.

Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον Σίρ Ε.Β. Λύττων ὑπουργὸν
τῶν ἀποικιῶν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος.

Οἱ ὑποφαινόμενοι πέντε ἀντιπρόσωποι τοῦ δήμου Κερκύρας, ἀναγνόντες τὰ διὰ διαφόρων Ἐφημερίδων δημοστευθέντα τεμάχια τῶν διαγγελμάτων, ὑπὸ γρονίων 10 Ἰουνίου 1857 καὶ 14 Ἰουλίου 1858 τῆς Α.Ε. τοῦ Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ, δι' ὧν ἡ Α. Ε. πειρᾶται νὰ πείσῃ τὴν ἑαυτοῦ Κυβέρνησιν ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ἀπαιτοῦσι τὸν πολιτικὸν διαμελισμὸν τῶν Ἰονίων νήσων, διδομένων τῶν πρὸς μεσημβρίαν πέντε εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, ἡ δὲ Κέρκυρα καὶ Παξοὶ νὰ γίνωσιν ἀποικία ἡ κτῆσις ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον κυριαρχίαν τῆς Ἀγγλίας, ἔκδηλωστα συγάμιχ ὅτι οἱ κάτοικοι Κερκύρας ἀνήκου-

τες εἰς φυλὴν διάφορογν τῆς τῶν ἄλλων νήσων καὶ συμφέροντα πάντη διάφορα ἔχοντες, δὲν ἥθελον εὐχαρίστως ἀποσπασθῆ ἐκ τῆς Ἀγγλίας, κρίνουσιν ἵερὸν καθῆκόν των νὰ ἐκφράσωσιν ἐν ὀνόματι αὐτῶν καὶ τῶν συμπολιτῶν τῶν τὴν ὀδινηρὰν ἐντύπωσιν, ἢν γε σθάνθησαν βλέποντες ἐπιβουλευομένας, τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν, τὰς δικαιίας προσδοκίας τῶν καὶ τὴν γλυκυτέραν ἐπιθυμίαν ὑφ' ἡς πληροῦται ἡ καρδία τῶν τοῦ νὰ συνταυτίσωσι τὸ μέλον τῶν μετ'. ἐκείνου τῆς κοινῆς τῶν πατρίδος. Οὔτε δύνανται ν' ἀποσιωπήσωσι τὴν ἀγανάκτησιν ἢν γε σθάνθησαν βλέποντες ὅτι τὰ διαγγέλματα τοῦ Ἀρμοστοῦ ὑπηνίτητο γνώμας πρὸς αὐτὸν ἐκφρασθεῖσας καὶ δυναμένας ν' ἀποπλανήσωσι τὴν Προστασίαν ὡς πρὸς τὸ γενικὸν αἰσθημα τῶν κατοίκων τῆς νήσου ταύτης, καὶ νὰ διεγέρωσιν ἐν ἐκείνῃ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὑπάρχει εἰς Κέρκυραν ἡ ἀντεθινὴ τάσις τοῦ νὰ καταστῇ αὕτη Ἀγγλικὴ ἀποικία ἡ κτῆσις.

Οἱ ὑποφαινόμενοι οἵτινες ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς, τῆς γλώσσης, τῆς θρησκείας, τῶν ἀναμνήσεων καὶ τῶν ἐλπίδων, εἰσὶν ἀδελφοὶ τῶν κατοίκων τῶν λοιπῶν νήσων, διαμαρτυρούμεθα πανδήμως κατὰ τῆς δωρεὰν ἐκφρασθείσης ταύτης γνώμης ἐναντίαν πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ τόπου εὐχὴν τὴν ἐπισήμως ἐκφρασθῆσαν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων κατὰ τὴν ἀξιομνημόνευτον συνεδρίασιν τῆς 20 Ἰουνίου 1857.»

Κερκύρα τῇ 13[25 Νοεμβρίου 1858.

Οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβολοι.

Μιχαὴλ Παδοβᾶς,—Ιωάννης Τόμπρος,—Θεόδωρος Τριβόλης,—Αγγελος Δελθειόθης Βαρότσης,—Σ. Αργείας Προσαλευτης.

Διαμαρτύρουσις τῶν Βουλευτῶν

Παξῶν.

Πρὸς τὸν Ἐντιμότατον Στρ. Ε. Β. Λύττων,
Υπουργὸν τῶν Ἀποικιῶν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος.

Ο λαὸς τῶν Παξῶν τὸν ὄποιον ἀντιπροσωπεύουσιν οἱ ὑποφαινόμενοι, ἀρκούντως ἀπέδειξε διὰ τῆς ἔχλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων του τὴν ἐπιθυμίαν καὶ θέλησιν του περὶ τῆς μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος Ἐνώσεώς του ὑψώσας εἰς τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς πατρίδος του τοὺς αὐτοὺς κατὰ τὴν Δεκάτην καὶ Ἐγδεκάτην Βουλὴν ἄνδρας τοῦ ἑθνικοῦ φρονήματος. Τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην καὶ θέλησιν τῶν ἐντολέων των πιστῶς ὑπηρετήσαντες οἱ ἐκλεχθέντες ἀντιπρόσωποι καὶ κατὰ τὴν πρώτην καὶ κατὰ τὴν δευτέραν ἀντιπροσώπευσιν ἀνδρείως καὶ καρτερικῶς ὑπεστήριξαν τὸ ἑθνικὸν ἔφρονυμα τοῦ λαοῦ, ὅθεν ἀπέναντι τῆς ἐπισήμου ταύτης ἐκφράσεως αἱ περὶ ἀποικισμοῦ τῆς Νήσου ταύτης διεβιβάσθεῖσαι πληροφορίαι διὰ τῶν ἐπιστόλων 10 Ἰουνίου 1857 καὶ 14 Ἰουλίου 1858 τοῦ Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ, δημοσιευθεῖσαι διὰ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ τύπου ἀποκαθίστανται ἀνυπόστατοι, ως ἀπέχει ἐπίσης ἀληθείας ἡ εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦ Γενικοῦ Εἰσαγγελλέως ἀναφαιρομένη. Διὸ οἱ ἀντιπρόσωποι Παξῶν ὑψώνοντες τὴν φωνὴν τοῦ δικαίου ως ἐπραξαν καὶ κατὰ τὴν 20 Ἰουνίου (2 Ἰουλίου) 1857, καὶ πρὶν αὐτῆς ἐντὸς τῆς Βουλῆς, διακηρύττουσι καὶ αὐθίς, ὅτι ἡ μόνη ἐγκάρδιος ἐπιθυμία καὶ θέλησις τῶν Παξῶν ἐστάθη καὶ εἴναι ἡ μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος Ἐνώσις των, καὶ ἐπομένως διαμαρτύρονται ἐντόνως κατὰ τῶν φευδῶν ἀπετροπαίων καὶ στυγερῶν περὶ τοῦ ἀποικισμοῦ εἰση-

γῆσεων, τὸν ὄποιον ὁ λαὸς τῆς πατρίδος των ἀπο-
στρέφεται καὶ ἀκούων μόνον φρυάττει.

Παξοῖς, τῇ 28 Νοεμβρίου 1858.

Οἱ Βουλευταί.

Δημήτριος Μακρῆς—Γεώργιος Βελλαρίτης

Διακοίνωσις τῶν Βουλευτῶν

Λευκάδος.

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Οὐ. Ευ. Γλάδστονα
Μέγαν ἔκτακτον Ἀρμοστὴν τῆς Μεγαλειοτ. Ἀνάσσης
τῆς Μ. Β. καὶ Προστάτιδος τῶν Ἰονικῶν Νήσων.

Κατὰ τὴν εὐτυχῆ ταύτην περίστασιν, ὅτε ἡ Α.Μ. ἡγ-
δόκησεν ἵνα στήσῃ σπουδαῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ιονίου
λαοῦ, οἱ ὑποφαινόμενοι Ἀντιπρόσωποι Λευκάδος διερ-
μηνεῖς τῶν αἰσθημάτων καὶ εὐχῶν τῆς πατρίδος των
συμφώνως δὲ καὶ πρὸς τὴν ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὴν 20
Ἰουνίου 2 Ιουλίου 1857 διακήρυξιν τῶν, σπεύδουσιν
ἵνα καὶ αὐθίς ἐκπληρώσωσιν ἱερὸν καθῆκον διακο-
νοῦντες τῇ Υ. Ε. ὅτι οἱ Λευκαδίοι μόνην εἶχον καὶ
ἔχουσιν εὐχὴν καὶ ἐπιθυμίαν τὴν ἔνωσιν ἀπάσης τῆς
ἐπτανήσου μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Συνεμερίσθησαν ὅθεν τὴν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς νή-
σους γεννηθεῖσαν λύπην καὶ ἀγανάκτησιν ἀμα γνω-
σθείστης τῆς περὶ ἀποικισμοῦ Κερκύρας καὶ Παξῶν
γενομένης ἐπιθούλου εἰσηγήσεως, διὰ τῆς κατὰ Ιού-
νιον 1857 ἐπιστολῆς τοῦ Μεγάλου Ἀρμοστοῦ πρὸς
τὴν Βρεττανικὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ταύτην γῆν εὐπρόσδεκτος ὁ μῶν ἀφίξις καὶ ὁ φιλελληνισμὸς ὁ ἐπικοσμῶν τὴν διάσημον πολυπειρίαν τῆς Υ. Ε. αἰσιον παρέχουσιν οἰωνὸν τῆς ἔθνικῆς τῶν Ἰονίων ἀποκαταστάσεως. Τῆς δικαίας αὐτῶν εὐχῆς ἡ ἐκπλήρωσις, ὑπὲρ τῆς οἱ Λευκάδιοι προσδοκῶσι τὴν ἀρρώγην τῆς Μεγαθύμου Προστάτιδος Ἀνάσσης, ἔσται καὶ ἡ ἀληθής θεραπεία τῶν δεινῶν τοῦ Ἰονίου λαοῦ, πηγὴ δὲ δόξης πρὸς τὴν Α. Μ. καὶ τιμῆς πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος.

Λευκάδι τῇ 26 Νοεμβρίου 1858 Ε. Ε.

Οἱ ἀντιπρόσωποι.

Ιωάννης Μαρίνος.—Αριστοτέλης Βαλαωρήτης.—Γεράσιμος Σέρβος,—Δημήτριος Κόρδαρης,—Εὐστάθιος Φίλιππας,—Θεοδώσιος Σούρδιας ἀντιπρόσωποι.

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Οὐ. Ε. Γλάδστωνα ἔκτακτον
Μέγαν Ἀρμοστὴν τῆς Μεγαλειοτάτης Ἀνάσσης
τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Προστάτιδος
τῶν Ἰονίων Νήσων.

Ὑπόμνημα τῶν Ἐπιχωρίων Συμβούλων Λευκάδος
πρὸς τῶν ἔξοχώτατον Οὐιλλιέλμον Εὐερτων Γλάδστονα
Ἐκτακτον Μέγαν Ἀρμοστὴν. κτλ.

Οἱ νποφαινόμενοι ἐπιχώριοι Συμβούλοι τῆς Νήσου ταύτης μετὰ μεγίστης ἀγαλλιάσεως ἀπευθύνονται πρὸς ὑμᾶς Σεβαστὲ Ἀνερ, σητινα τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος προστηκόντως ἔκτιμα διά τε τὴν πολυμάθειαν καὶ τὸν Φιλελληνισμὸν, δπως καθὰ διερμηνεῖς τῶν αἰσθημάτων τῶν Λευκαδίων. ἀπαγγεῖλασιν, ὅτι ἡ

διάπυρος ἐπιθυμία καὶ εὐχὴ τοῦ Λαοῦ τούτου ἐστὶν ἡ μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ἔνωσις τῆς Ἐπτανήσου

Τοιαῦτα ἐκφράζοντες αἰσθήματα δὲν δύνανται ν' ἀποσιωπήσωσι τὴν πικρὰν ἐντύπωσιν ἣν παρήγαγεν ἡ ἀπὸ 10 Ιουνίου 1857 ἐπιστολὴ τοῦ Λόρδου Μεγάλου Ἀρμοστοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν ἀδελφῶν Νήσων Κερκύρας καὶ Παξῶν, πεποίθασι δὲ ὅτι ἡ χαριτόθρυτος Ἀνασσα τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους, μεγάλην τὴν συμπάθειαν ἐνδείξαντος εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἔθνῶν θέλει εὐμενῶς ἐπιβλέψει εἰς τὰς εὐχὰς τῶν Λευκαδίων ἐγχαράτουσα ἀίδιον τὴν εὐγνωμοσύνην εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν.

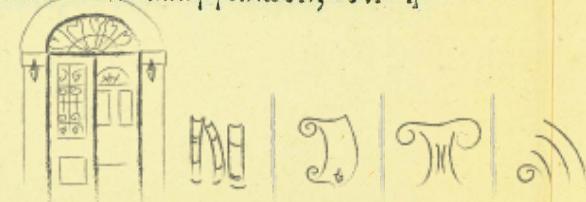
Λευκὰς τῇ 24 Νοεμβρίου 6 Δεκεμβρίου 1858,
Οἱ ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι.

Πάρος Μαρίνος.—Σ. Α. Σαγκαρδόλ.—Κωροταρτίρος
Ποταμιάρος.—Ἀγγελος Σούρδιας.—Κωροταρ. Φίλιππας.

Δικαιοίωσις τῶν Βουλευτῶν
Ίθακης.

Ἐξοχώτατε!

Χρέη οἱρὰ νὰ ἐκπληρώσωμεν δφειλοντες ἐμφανιζόμεθα διὰ τοῦ Ὑπομνήματος τούτου ἐνώπιον Ὑμῶν, τοῦ ἐπὶ τοσοῦτον διακεκριμένου ἀνδρὸς, μετὰ δὲ τοῦ δφειλομένου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀπαιτουμένης εἰλικρινείας, ἐκφράζομεν τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς εὐχὰς ὡς καὶ ἀύτοῦ τοῦ Ίθακησίου λαοῦ, δην τιμώμενοι ἀντιπροσωπεύομεν, καὶ τὰ ὅποια καθ' ἀπασαν τὴν ἔκτασιν σύμφωνα εἰσὶ μὲ τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ ὅλου Ιονίου λαοῦ.

Ἐξοχώτατε, νὰ διαβεβαιωθῆτε δύνασθε, ὅτι οἱ μόνον σεβόμεθα οἱ τῆς Ἐπτανήσου λαοὶ, τὸ ἀξιον εεβασμοῦ Ἀγγλικὸν ἔθνος· Οὐ μόνον εὐγνώμονες ἀποκαλούμεθα διὰ πᾶν καλὸν ἐπράξεν ἡ Κυβέρνησίς του εἰς τὰς νήσους ταῦτας, ἀλλὰ καὶ λησμονοῦμεν μάλιστα πᾶν διὰ τοῦ κακὸν ἐτέλεσαν οἱ Ὑπάλληλοι αὐτοῦ, τὴν ἐντολὴν των παρεξηγήσαντες.

Μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῆς ἑλευθέρας Ἑλλάδος μέλη δῆτες οἱ Ἐπτανήσιοι λαοὶ ἐνθέρμως ἐπιθυμοῦμεν τὴν τύχην μας μετ' ἐκείνης τοῦ νεοσυστάτου Ἑλληνικοῦ Βασιλείου ἐνωμένην νὰ εἰδωμεν, καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ καλὰ ἡ καὶ τὰ παθήματα αὐτῆς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν οἰκογενείας εὐχαριστώς νὰ συμμεριζόμεθα.

Εἰς ταύτας τὰς δλίγας λέξεις περιορίζεται ἡ εἰλικρινεστάτη διαβεβαίωσις τῶν αἰσθημάτων καὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ λαοῦ τῆς Ἰθάκης, τῶν λαῶν τῆς Ἐπτανήσου ἀπάσης, ἀρκούντως δὲ οἱ λαοὶ οὗτοι γινώσκοντες τὴν βαρύτητα δυσον δύναται νὰ ἔχῃ ἡ πολύτιμος γνωμοδότησις τῆς Υμετ. Ἐξοχότητος ἐπὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον πολιτικῆς τύχης τῆς πατρίδος ἡμῶν, εὐελπίζομεθα, ὅτι ἡ εὐγενεστάτη καὶ φιλελληνικωτάτη καρδία Σας θέλει ἐνεργήσει διὰ την δυνηθῆ ὑπέρ λαῶν Ἑλληνικῶν ποθύοντων οὐ μόνον εὐγνώμονες ἐπὶ τῷ μᾶλλον, ἀλλὰ καὶ ἐνθερμοὶ φίλοι τοῦ ἐνδόξου Ἀγγλικοῦ ἔθνους νὰ διαμολογῶμεθα.

Εὔδοκήσατε δεόμεθα, Ἐξοχώτατε, εὐμενῶς ν' ἀποδεχθῆτε τὰς ἀκραιφγεῖς διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπερεξαιρέτου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀμέτρου ὑπολήψεως δυνηθῆ διὰ τοῦ ὑπομνήματος τούτου πολυτιμώμεθα πρὸς Ὕμας νὰ ἐκφράσωμεν.

Ἐν Ἰθάκῃ τὴν 27 Νοεμβρίου 1858 Ε. Ε.

Οἱ Ἀγτιπρόσ. Μάρκος Ηαΐσης.—Γεώργιος Πήλικας.

Διακοίνωσις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβούλων Ζακύνθου.

Πρὸς τὴν Αὔτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Μέγαν Ἐκτάκτον
Ἄρμοστὴν τῆς Αὔτης Μεγγαλειότητος,
Ἐντιμότατον Οὐλλιέλμον Εὔερτων Γλάδστονα.

Ἐξοχώτατε!

Τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον τῆς Νήσου Ζακύνθου λαβὸν ὑπὸ ὥριμον σκέψιν τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος ἐκ τοῦ Βασιλικοῦ ἐντάλματος τῆς 2 Νοεμβρίου 1858 καὶ τοῦ λόγου ὄνπερ ἀπηγόρυνεν ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης πρὸς τὴν Γερουσίαν τῇ 26 Ιδίου, αἰσθάνεται ιερὸν καθῆκον, ὡς ἀντιπροσωπεῦον τὸν Δῆμον τῆς Νήσου ταύτης, νὰ φέρῃ ὑπὸ τὰς ἐμβούθεις σκέψεις τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος τὴν ἐφεξῆς διαδήλωσίν του.

'Αφ' ἦς στιγμῆς ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἐπέδωκεν εἰς τὸν λαὸν τῶν Νήσων τούτων τὴν ἑλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ τῶν ἐκλογῶν, ἐξέφρασεν οὗτος τὴν στερεὰν καὶ ὀμετάτρεπτον θέλησίν του τοῦ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἑλευθερωμένης μητρός του Ἑλλάδος·

Τοῦτο δὲ ἔμαθεν ἡ Μεγάλη Βρεττανία καὶ ἀπαστά η Εὐρώπη ἐκ τῆς δημοσιογραφίας — ἐκ τοῦ Ψηφίσματος τῶν 26 Νοεμβρίου 1850 τοῦ ὁποίου ἡ πάμψηφος παραδοχὴ ἐμποδίσθη ἐνεκα αἰφνηδίου ἀναβολῆς τῆς Βουλῆς.—Ἐκ τῶν ἐπελθουσῶν καταδιώξεων κατὰ τῶν προτεινάντων τὸ ψήφισμα τοῦτο, καὶ τῶν ὑποστηριζάντων τὸ αἰσθημα καὶ τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις τοῦ λαοῦ, καταδιώξεις κατὰ τῶν ὅποιων ἡ Βου-

λὴ ἐπανειλημμένως ἀλλὰ ματαίως διεμφρυρήθη — ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῶν κατὰ τὰ 1852 προτανθεισῶν μεταρρυθμίσεων — καὶ ἐκ τῆς ὁμοφόνου διαχηρύξεως τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν 20 Ιουνίου 1857. — Καταφανὲς οὖθεν γίνεται διτὶ οὐδὲν μέσον συμβιβάσεως, ὑφισταμένης τῆς νῦν πολιτικῆς καταστάσεως τοῦ λαοῦ τούτου δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐνεργῶν, καθὸ λαὸς ἐλεύθερος καὶ ἀνεξάρτητος διαχηρυγθεὶς καὶ δὶ' αὐτῆς εἰσέτι τῆς ἐν Παρισίοις Συνθήκης τῶν 5 Νοεμβρίου 1815, ἐτέθη ἡδη πρὸ δέκα ἑτῶν εἰς δυσάρεστον πολιτικὸν ἄγῶνα. — Ἐπιθυμοῦσα νῦν ἡ χαριτόθρυτος Ἀνασσα τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος νὰ προάξῃ τὴν εὐημερίαν εἰς τὸν λαὸν τοῦτον, δὲν δύναται βεβαίως νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ χριστιανικοῦ τούτου καθήκοντος, εἰμὴ ἀπαλλάττουσα αὐτὸν τοῦ τοιούτου ἄγῶνος διὰ τῆς χειραφετήσεώς του, καθότι μόνην ἀληθῆ εὐημερίαν δύναται ν' ἀπολαύσῃ συνενούμενος μετὰ τῆς ἐλεύθερωμένης Ἐλλάδος, μεθ' ἣς τὰ πάντα ἔχει κοινά. Τὸν πόθον τοῦτον καὶ τὴν ἀμετάτρεπτον θέλησιν τοῦ λαοῦ τὸν ὅποιον παριστάνει τὸ Ἐπαρχιακὸν τοῦτο Συμβούλιον, διεδηλώι εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐξοχότητα, ὡς τὴν μόνην εἰλικρινῆ πληροφορίαν, ἣν ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης δύναται νὰ λάβῃ ὑφ' οἰαςδήποτε Ἀρχῆς ἡ ἀτόμου προσκεκλημένου, διὰ τοῦ ὡς εἱρηται, πρὸς τὴν Γερουσίαν λόγου Της.

Εὐελπίζεται δὲ, διτὶ ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης γενόμενος διερμηνεὺς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς ἀληθοῦς εὐημερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἐλληνικοῦ τούτου λαοῦ, θέλει ὑποβάλλει αὐτὰ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος ἵνα, τῇ ισχυρῷ Αὐτῆς συμπράξει μετὰ τῶν συνυπογραψασῶν τὴν συνθήκην τῶν 1815 Δυνάμεων, ἐπιταχυνθῆ ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν καὶ τε-

λεσθῆ ὡτωζέργον δικαιοτύνης καὶ φιλανθρωπίας, ἡ ξινὸν τοῦ ἐνδόξου Βρεταννικοῦ ἔθους.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 1 Δεκεμβρίου. 1858.

Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι.

Φραγκισκος Δομερείης. — Ἀρδρέας Τερτζέτης. — Ἀγγελος Συγρύδος Δεσύλλας. — Ἀρδρέας Ι. Κοκκίνης. — Φραγκισκος Κουερήρος.

Διακοίνωσις τοῦ Κλήρου Ζακύνθου.

Πρὸς τὴν Αὔτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Μέγαν Ἐκτακτον Ἀρμοστὴν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος Ἐντιμώτατον Οὐελλιέλμον Εὔερτων Γλάδστωνα.

Ἐξοχώτατε!

Καθὸ Ἀρχηγός τῆς ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας ἀποδίδωε ὑχαριστείας εἰς τὴν Θείαν Πρόνοιαν τὴν φωτίσασαν τὴν χαριτόθρυτον Ἀνασαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ προστάτριαν τῶν Ιονίων τούτων Νήσων νὰ ἐξαποστείλῃ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα τὸν δυτικὸν ἐξοχον Πολιτικὸν ἄνδρα ἐπὶ καλῶν οἰωνῶν εἰς τὰς Νήσους ταύτας ὅπως ἀκροασθῇ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς ἀληθεῖς εὐχὰς καὶ προσδοκίας τοῦ Ἐλληνικοῦ τούτου λαοῦ.

Κατὰ τὴν εὐτυχῆ ὅθεν περίπτωσιν ταύτην καθ' ἣν ἡξιώθην νὰ τιμήσητε διὰ τῆς προσωπικῆς παρουσίας Ὑμῶν τὴν ἡμετέραν Μητρόπολιν, σπεύδω ἐκπληρώσω Ιερὸν καθῆκον ἵνα διαβεβαιώσω τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα καὶ δὶ' Αὐτῆς τὴν χαριτόθρυτον Ἀνασαν

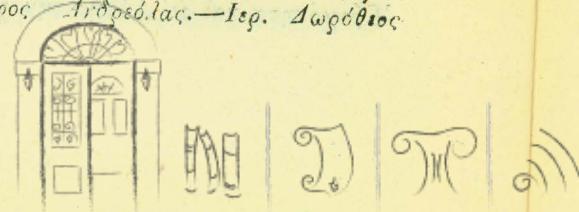
τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ὅπις ἡ μόνη ἀπαράτηρετος Βούλησις καὶ ἐπιθυμία τοῦ ἡμετέρου Κλήρου καὶ Θεοσώστου Ποιμνίου εἶναι ἡ Ἐθνικὴ ἡμῶν Ἀποκατάστασις.

Ἡ θεία Ηρόνοια ἦν καθεκάστην ἐπικαλούμεθα, νὰ φωτίσῃ τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητα ἵνα, ὡς συνήργησεν εἰς τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα περὶ τῆς Ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τούτου, ἀποθανατίσῃ τὸ δόνομα Αὐτῆς, καὶ προσκτήσῃ ἀθάνατον φήμην καὶ ἀπειρον εὐγνωμοσύνην παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ τούτου λαοῦ καὶ τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, μεσολαβοῦσα καὶ συμπράττουσα μετὰ τῶν λοιπῶν Δυνάμεων, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν Ἐθνικῶν καὶ Ἱερῶν αὐτοῦ Εὐχῶν.

Ἐν Ζακύνθῳ τῇ 1 Δεκεμβρίου 1858 Ε. Ε.
Ἐποντας αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ Μητροπολίτου καὶ Ἱεροῦ Κλήρου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ἴερεὺς Χ. Ρουσελάτος ἱερογραμματεὺς.—Ἄ. Χυριάτης Ἀρχιδιάκονος.—Ἴερεὺς Γεώργιος Μάργειος—Ἄρχ. Πρωτογένειος—Ἴερ. Γεώργιος Ξέρος Μ. Σκευοφύλακας—Ἴερ. Μιχαὴλ Κοριατίης—Ἴερ. Κωροτατίτος Βάστας.—Ἴερ. Κωροτατίτος Τσαγκαρούσιάρος,—Ἴερ. Εὐστάθιος Παπασταθόπουλος.—Ἴερ. Αἰορύσιος Κλανδιαρός—Ἴερ. Ιωάννης Βάστας.—Ἴερ. Αἰορύσιος Φουρνιώτης.—Ἴερ. Νικόλαος Λομβούτης—Ἴερ. Νικόλαος Κασιμάτης.—Ἴερ. Αραστάσιος Βιθούλκας—Ἴερ. Νικόλαος Κεφαληνῆς.—Ἴερ. Σπυρίδων ἱερομόναχος Τζόκος.—Ἴερ. Αἰορύσιος Κοπαράς—Ἴερ. Αἰορύσιος Τζηλιμίγκρας—Ἴερ. Αἰορύσιος Βούλτους—Ἴερ. Μαρονήλ Κονδάς.—Ἴερ. Σπυρίδων Ξέρος Ταβούλαρης—Ἴερ. Παραγιώτης Κλάδης—Ἴερ. Παῦλος Λογοθέτης—Ἴερ. Αἰορύσιος Πλαριώδης—Ἴερ. Ιάκωbos Βερτζάριας.—Ἴερ. Μάριος Νομικός—Ἴερ. Σπυρίδων Βερτουρῆς—Ἴερ. Στέφανος Μαρούρος Ήγουμ. τῶν Στροφάδων—Ἴερ. Χριστόφορος Πλαριώδης—Ἴερ. Αωρόθιος

Κλαμπάρης—Ἴερ. Αἰορύσιος Θεοδόσιης—Ἴερ. Άραστάσιος Βαρδακαστάρης—Ἴερ. Αἰορύσιος Σαράκηνης—Ἴερ. Αθαρασίος Γιαρραχόπουλος—Ἴερ. Νικόλαος Κάρδαρης—Ἴερ. Παραγιώτης πατριώδης—Ἴερ. Σπυρίδων Ντελίτης—Ἴερ. Ἀγγελος Σπετζέρης—Ἴερ. Νικόλαος Τρίχαρδος—Ἴερ. Αημήτριος Κάρδηλας—Ἴερ. Άραστάσιος Ηολίτης—Ἴερ. Θεόδωρος Αιθέρης—Ἴερ. Σπυρίδων Κοριατόπουλος—Ἴερ. Αἰορύσιος Ροδίτης—Ἴερ. Ηέτρος Κοπαράς—Ἴερ. Άρδρας Σπετζέρης—Ἴερ. Αημήτριος Διαμαρτόπουλος—Ἴερ. Σπυρίδων Μέγγονης—Ἴερ. Στυλιαρός Καιρογάλαξης—Ἴερ. Πολύδωρος Γιατρᾶς—Ἴερ. Ιωάννης Καρέτος—Ἴερ. Ηροκόπιος Ιερομόναχος Πατριώδης—Ἴερ. Άρτοριος Στραβοπόδης—Ἴερ. Νικόλαος Μάρεσης—Ἴερ. Νικόδημος ιερομόναχος Πυριώχος Ήγουμ.—Ἴερ. Δομετιανός Χαϊκάλης—Ἴερ. Ιλαρίων ιερομόναχος Μποζίκης—Ἴερ. Στυλιαρός Κόκκιλας Καραλής—Ἴερ. Δαμαράς Λομβούτεσης—Χριστώνυμος ιεροδιάκονος Ξέρος—Ἴερ. Σπυρίδων Κορτορής—Ἴερ. Χαράλαμπος Νέγκας—Ἴερ. Ιωάννης Ροδήτης—Ἴερ. Σπυρίδων Βούρτζης—Ἴερ. Στυλιαρός Μαρούδας—Ἴερ. Άρτωριος Κολυβᾶς—Ἴερ. Σπυρίδων Μπιοπάρδης—Ἴερ. Σάββας Τζουκαλᾶς—Ἴερ. Παῦλος Στραβοπόδης—Ἴερ. Κωροτατίτος Στονπάθης—Ἴερ. Νικόλαος Κατραμῆς—Ἴερ. Αἰορύσιος Βιθούλκας—Ἴερ. Κατσεάριος Κακολύρης—Ἴερ. Πορφύριος Σιρατής.

Διακοίνωσις τῶν Ἀντιπροσώπων Ζακύνθου.

Πρὸς τὴν αὐτοῦ ἔξοχότητα τὸν Μέγαν Ἐκτάκτου Ἀρμοστὴν, Οὐδὲλλιελμον Εὔερτων Γλάδστωνα.

Ἐξοχώτατε!

Ἐν Ηεριπτώσει καθ' ἡν τῷ Γη. ἔξοχότης, καθὸ ἐκτάκτος Ἀπεσταλμένος, περιβεβλημένος πολιτικὴν ἐγ-

τολήν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ταύτην χώραν παρίσταται, οἱ ὑποφαινόμενοι, ὡς Ἀντιπρόσωποι τοῦ τόπου των, αἰσθάνονται ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑποδεχθῶσι καταληλοτέρως φιλέλληνα ἄνδρα, ἢ ἀπευθυνόμενοι πρὸς αὐτὸν διὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ μονοτρόπου ἔκεινου λόγου τοῦ χαρακτηρίσαντος πάντοτε τὸν Ἑλληνα καὶ ἐν ἥμεραις πολιτικῆς εὐδαιμονίας καὶ ἰσχύος καὶ ἐν ὥρᾳ καταπιέσεως καὶ συμφορᾶς.

Ἀποτεινόμενοι εἰς ἄνδρα συνηγορήσαντα ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ μακρυγορήσωσιν δπως παραστήσωσι πόσον βαθέως εἴναι ἐρρίζωμένον καὶ πόσον διαφλέγει Ἑλληνικὰς καρδίας τὸ αἰσθῆμα τῆς ιδίας ἔθνικότητος καὶ ἡ συναίσθησις τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καθηκόντων.

Αἱ ὁλίγαι αὖται λέξεις ἀπευθυνόμεναι ὑπὸ πολιτῶν δυσμοιρούσης πατρίδος πρὸς πολίτην εὔτυχοῦντος καὶ ἰσχυροῦ ἔθνους ἀρκοῦν μόναι νὰ λύσωσι τὸ ζήτημα τὸ ὅποιον ἐγένετο αἰτίᾳ τῆς ἀποστολῆς τῆς Υ-Εξ. ἥγουν πόθεν καὶ διατὶ ἡ ὑφισταμένη φανερὰ πολιτικὴ διαπάλη ἐν Ἐπτανήσῳ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἐπιβληθείσης Προστασίας.

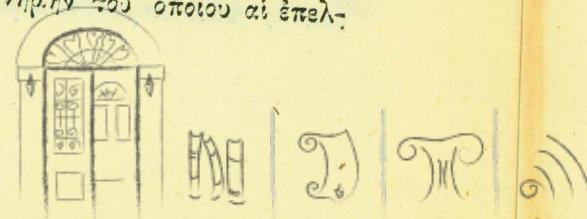
Τὸ αἰσθῆμα τῆς ἐλευθερίας καὶ ὁ πόθος τοῦ ἐντελεστέρου πολιτεύματος διαφλέγει ἐξ ίσου ὡς πᾶσαν ἄλλην Ἑλληνικὴν καρδίαν καὶ ἐκείνην τοῦ Ἐπτανήσιου, ἄλλὰ τὴν ἐλευθερίαν ταύτην καὶ ἐντέλειαν τοῦ πολιτεύματος αἰσθάνεται, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὴν, δπως δήποτε προσφερομένην, διατελῶν ὑπὸ ξένην κατοχὴν, καθότι ἐλευθερία μόνον ἐν τύπος καὶ μορφαῖς νόμου διδομένη, ἀνευ ἔθνικῆς αὐθυπάρξεως, στερεῖται τῆς μόνης ἀληθοῦς βάσεως, ἣτις δύναται νὰ τὴν ἐγγυηθῇ.

Ο Λαὸς τὸν ὅποιον ἔχομεν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύωμεν εἶναι λαὸς ἀπὸ τὴν μνήμην τοῦ ὅποιου αἱ ἐπελ-

θοῦσαι ἔθνικαὶ συμφοραὶ δὲν ἴσχυσαν νὰ ἐξαλείψωσιν δηι αὐτὸς πρῶτος τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν προήγαγε καὶ οὐδέποτε τούτου ἐν τῷ κατακλυσμῷ τῆς φυλῆς του ἐντελῶς ἐστερήθη. Πρῶτος εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος ἐπροπορεύθη ἐργαζόμενος διὰ τὴν ὑψηλὴν ἰδέαν τῆς πατρίδος. ἐλευθέραν δὲ ταύτην ἥδη θεωρῶν καὶ ἐν αὐτῇ τὸν πολιτισμὸν ἐπανερχόμενον, φρίσσει καὶ δὲν δύναται νὰ ἡσυχάσῃ μέχρις οὐδὲ διατελεῖ ἀπεσπασμένος ἐκ τῶν κόλπων της, ἐνῷ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερώσεως της καὶ αὐτὸς ἐμόχθησε καὶ ἐπαθεν, ὅπως μετ' αὐτῆς ἐπανέλθῃ εἰς κοινὴν ἔθνικὴν συμβίωσιν καὶ εὐημερίαν.

Τοιαῦτα εἴναι τὰ ὑψηλὰ κίνητρα τὰ συνταράσσοντα τὸν λαὸν τῆς Ἐπτανήσου, τοιαῦτα τὰ αἰτία τῆς ὑφισταμένης πολιτικῆς διαπάλης.

Πολίτης ἐλευθερίου Κράτους τὰ ἐννοεῖ καὶ τὰ ἔκτιμα, φιλέλλην τὰ ἀσπάζεται καὶ ὑπὲρ αὐτῶν θέλει συνηγορήσει, ὁ δὲ λαὸς οὗτος θέλει ἐξακολουθήσει ὑπὲρ αὐτῶν τὴν ἀσθενῆ φωνὴν ἀνυψών, ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ δικαίου τῶν ἀπαιτήσεών του, ἐπὶ τῆς πίστεως τοῦ ἔθνικου προορισμοῦ του, καὶ ἐπὶ τοῦ φρονήματός του ὅτι ὁ ἰσχυρότερος δὲν θέλει ἐξακολουθήσει νὰ εἴναι μέχρι τέλους καὶ ὁ ἀδικώτερος. "Αν καθήκοντα μόνον νον ὁμολογῇ ἡ πολιτικὴ τῆς Μ. Βρεταννίας, δηι ἀνέλαβεν ἐν Ἐπτανήσῳ νὰ ἐκπληρώσῃ, πρωτίστου καθήκοντος ἡ ἐκπλήρωσις εἴναι ἡ χειράφεσις τοῦ λαοῦ τούτου καὶ ἡ Συνένωσις αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ἐν ἥ καὶ μόνη πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν εὐδαιμονίαν εὑρίσκει. Τὸ καθήκον τοῦτο φρονεῖ ἡ μηκρὰ αὖτη κοινωνία δηι δύναται αὐθορμήτως ἡ Μ. Βρεταννία νὰ ἐκτελέσῃ χωρὶς οὐδεὶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν του ν' ἀντιπράξῃ. Τοιούτου μεγελουργοῦ ἔργου ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας ὑπὲρ ὃν ὁ

Ἐλλην πάντοτε ἐμόγθησε τελουμένου, οὐ μόνον αἱρεται ἐκ τοῦ λαοῦ τούτου πᾶν αἰσθημα πόνου ως πρὸς τὸ παρελθόν πεντήκοντα ἑτῶν, ἀλλὰ καὶ διεγείρεται αὐθορμήτως καὶ ἀνεξαλείπτως εἰς τὴν καρδίαν τῶν Πανελλήνων διαβασμὸς καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη ὑπὲρ τοῦ πραγματοποιήσοντος αὐτό.

Ἐξοχώτατε!

Οἱ ὑποφαινόμονοι θεωροῦντες ἔκτακτον πολιτικὴν ἔρευναν ἐνεργουμένην ἐν τῇ πατρίδι των, παρέβλεπον τὸ καθῆκον των καὶ παρεβίᾳζον τὴν ἐντολὴν των, ἀν δὲν ὑψωναν καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην, τὴν ἀσθενῆ μὲν καθ' ἔαυτὴν, ἀλλ' ἵσχυρὰν ως ἐκ τοῦ δικαίου ἐφ' οὐ διασίεται φωνήν των, ἵνα τὸ πολιτικὸν φρόνημα ἐλευθέρου καὶ ἀνεξαρτήτου λαοῦ καθὸ ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ καὶ αὖθις ἐχφέρουσιν, ὑποστηρίζοντες τὴν δικαίαν τῆς πατρίδος αὐτῶν ἀπαίτησιν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερώσεως αὐτῆς καὶ τῆς μετὰ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάλος Ἐνώσεώς της.

Ζάκυνθος, 3 Δεκεμβρίου 1858 Επ. Ἀν.

Οἱ ἀντιπρόσωποι.

Διορύσιος Μεταξᾶς Σαντορίνης.—Αμπριδὸς Δικόπονος.—Δημήτριος Μπαχώμης.—Δημήτριος Μαχρῆς.—Ιωάννης Δομερεγίηνης.—Κωνσταντῖνος Λομβάρδος.—Δημήτριος Βολτέρρας.—Γεώργιος Βερύκιος ἐκλεχ. ἀντ. Ζακύν.
(α).

(α) Οἱ λοιποὶ δύο ἀντιπρόσωποι: Ζακύνθου ἔγουν δ. Κ. Καριλλος; Ράμας καὶ Δ. Φλαμπουριάρης εὑρίσκοντο τότε ἀπόντες τῆς νῆσου, δ. Κ. Ράμας; δι' ἐγγάρου διαδηλώσεώς του δημοσιεύεισης; διὰ τῶν Ἐφημερίδων ευνεμερίζετο τὸ βῆμα τῶν συγεδελφῶν του, δ. Κ. Φλαμπουριάρης ἀπεποιεῖτο μόνος; γὰρ τοῦ προστάτη τῆς ἔγγραφον τεῦτο.

Διακοίνωσις τῶν Ἀντιπροσώπων Κυθήρων.

Πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Οὐ. Ευ. Γλάδστωνα

Μέγαν Ἀρμοστὴν τῆς Μεγαλειοτάτης

Ἀνάσσης τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

Μιλόρδε!

Ἐπειδὴ δὲ τὸν Ὅμετέραν ἐξοχότης δὲν εὐηρεστήθη νὰ τιμήσῃ διὰ τῆς ἐπισκέψεως της τὴν Νήσον τῶν Κυθήρων ἢν δὲν ὑποφαινόμενος ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύῃ ως βουλευτὴς μετὰ τοῦ ἀποδημοῦντος Κ. Δρ. Δημητρίου Ῥαπτάκη, διὸ ἔχρινε ιερὸν αὐτοῦ καθῆκον ἀμα ἐπανελθόντες ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἵνα διακοινώσῃ πρὸς τὴν Ὅμετέραν ἐξοχότητα ως ἀντακτον Μέγαν Ἀρμοστὴν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς τρισεβάστου Ἀνάσσης τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, διτε δὲν δύναται τῶν Κηθύρων πρεσβεύει καὶ φρονεῖ ἀδιστάκτως διτε δηθικὴ καὶ ὄλικὴ Εὐημερία τῆς πατρίδος του δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ καὶ ἔξασφαλισθῇ ἀλλεοτρόπως, εἰμὴ μόνον διὰ τῆς μυριοποθήτου Ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, μεθ' οὗ συνδέεται, διὰ τῶν ἀδιαβρήκτων τῆς ἐθνικότητος δεσμῶν τῆς θρησκείας, τῆς γλώσσης, τῶν ἥδων καὶ ἐθίμων, καὶ τῶν λαμπροτέρων καὶ ἐνδοξοτέρων ἱστορικῶν ἀναμνήσεων, ἀφ' ὅσας τὰ χρονικὰ τοῦ κόσμου ἐκληροδότησαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Μόνον, ἐξοχώτατε, διτε μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος Ἐνώσις τῆς Ἑπτανήσου δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὰς πραγματικὰς ἀγάγκας καὶ τὰς ἐπιθυμίας του

2,

έπτανησιακοῦ λαοῦ, ὅστις αὐτὴν μόνην πιστεύει ὡς τὴν ἀσφαλεστέραν ἄγκυραν τῆς ἀληθοῦς εὐημερίας καὶ δόξης του.

Πᾶσα περαιτέρω παράτασις ξένης προστασίας ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς χώρας τοῦ Ἰονίου Κράτους εἶναι ἀναχρονισμὸς πολιτικός, ὅστις ἀδύνατον νὰ παρέξῃ ἀλλὰς συνεπείας εἴμη μόνον δίκαια παράπονα λαοῦ τὰ μέγιστα ἔκτικουντος τὴν αὐτόνομον ἐθνικότητά του, εἰς ἣν πρὸ χρόνων ἀτενίζει μὲν καρδίαν ἔμπλεων θάρρους καὶ ἐλπίδων, στηριζομένων εἰς τὰ δικαιά του, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὰ χριστιανικὰ αἰσθήματα τῆς Αὔτης Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, καὶ εἰς τὰς ἀκαταβλήτους καὶ γενναίας προσπαθείας τῶν διασημοτέρων ἀνδρῶν τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου ὑπὲρ τῆς Ἀπελευθερώσεως τῶν λαῶν ἔκεινων οἵτινες ἔχουσιν ιδίαν ἐθνικότητα, ὡς ὁ ἐπτανησιακός.

Ἐκφράζων δὲ ὑποφαινόμενος πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἀναμφίλεκτα ἐθνικὰ δικαιώματα καὶ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ ὅνπερ ἀντιπροσωπεύει, εἰς τὰ ὅποια ταυτίζονται μὲν δυσαξέφραστε ἡδη πρὸ καιροῦ ὁ Ἰόνιος λαός, καὶ διὰ τοῦ Τύπου καὶ διὰ τῶν Βουλευτῶν του, λαός, καὶ διὰ τοῦ Χαροκόπειου Κοινοβουλίου 20 Ιουνίου 1857 ε. ε. σπεύδει συγχρόνως νὰ παρακαλέσῃ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ γίνη διερμηνεὺς τῶν Ἰαναπαλλοτριώτων ἐθνικῶν δικαιωμάτων καὶ εὐχῶν τοῦ Ἰονίου Λαοῦ, πρὸς τὴν Χαριτόβρυτον Ἀγασσαν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ἵνα ἡ ὑψηλὴ Αὐτῆς Μεγαλειότης εὐδοκοῦσα, ἐπισπεύσῃ διὰ τῆς κρατικῆς συνεργείας της πρὸς τὰς μεγάλας Εὐρωπαϊκὰς πτάνησον, συμφώνως μὲ τὰς εὐχὰς καὶ τὰς ἀνάγκας λαοῦ, κράτους ἀγεξαρτήτου, καὶ ἐλευθέρου, διατηρή-

σαντος ἀκμαῖον τὸν ἱερὸν ὑπὲρ πατρίδος Ἐρωτα τῶν ἀθανάτων προγόνων του.

Κύθηρα τὴν 28 Δεκεμβρίου 1858. ε. ε.

Ο Ἀντιπρόσωπος Κυθήρων Κοσμᾶς Παπάρετος. (α)

Διακοίνωσις τῶν Ἐπαρχιακῶν

Συμβούλων Κυθήρων.

Πρὸς τὴν Αὔτου Ἐξοχότητα τὸν ἐντιμότατον Ου. Εγ.

Γλάδστονα, ἔκτακτον Μέγαν Ἀρμοστὴν τῆς

Α. Βρετ. Μεγαλειότητος.

Ἐπειδὴ καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου ταύτης, τὴν ὅποιαν οἱ ὑποφαινόμενοι ἔχωσι τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύωσιν ὡς Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι, ἐξέφρασαν πρὸς αὐτοὺς τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διακοίνωσωσι πρὸς τὴν Ὑμ. Ἐξοχότητα τὴν εὐχὴν αὐτῶν, ὅπως καὶ ἡ Νήσος αὗτη μετὰ τῶν ἀλλων τοῦ Κράτους ἐνωθῇ μετὰ τῆς μητρὸς των Ἐλλάδος.

— Ἐπειδὴ δὲ διὰ τοιαύτην αἵτησιν ἐκ μέρους τῶν ἀγηθέντων κατοίκων τῆς Νήσου ταύτης, οἱ αὐτοὶ ὑποφαινόμενοι δὲν θεωροῦσι τίποτε τεῖνον πρὸς παράνομον κατάργησιν τῶν καθεστώτων ἐν γένει, ἀλλ’ ἀπλῶς τὴν ἐκφρασιν τοῦ κοινοῦ αἰσθήματος, ὅπερ καὶ αὐτοὶ πληρέστατα συμμερίζονται ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, τῇ ὅποι-

(α) Ὁ ἔτερος τῶν ἀντιπροσώπων Κυθήρων Κ. Δρ. Ραπτάκης ἀποδημῶν τότε ἐν Κωνσταντινούπολει ἔσπευσε νὰ διευθύνῃ καὶ αὐτὸς ἐκείνην πρὸς τὴν Κ. Γλάδστονα ὅμειζην ὑπὲρ τῆς Ἐγώσεως διακοίνωσιν.

ας οὗτοι νομίζουσιν ἔαυτοὺς εὔτυχεῖς νὰ ἀπαρτίζωσι μέρος, διὸ οἱ αὐτοὶ ὑποφαινόμενοι, ἀφοῦ ματαίως εὐελπίσθησαν μέχρι τοῦδε νὰ τιμηθῶσι καὶ ἐνταῦθα παρὰ τῆς Υ., Ε. σπεύδουσι νὰ διακοινώσωσιν ἐπισήμως διὰ τῆς παρούσης πρὸς τὴν Υ. Ε. τὴν γενικὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τῆς Νήσου, παρακαλοῦντες ἐνταῦθῳ θερμῶς, δπως ἡ Υ. Ε. εὐαρεστηθῇ νὰ τὴν καθυποβάλῃ πρὸς τὴν Αὔτης Μεγαλειότητα τὴν προστάτιδα Ἀνασσαν.

Κύθυρα τῇ 18 Δεκεμβρίου 1859. έ. έ.

Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι

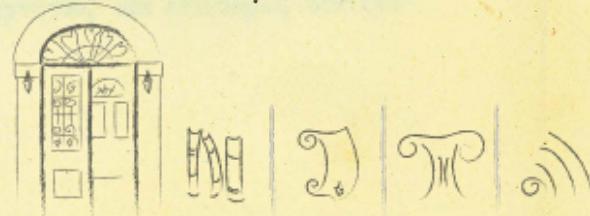
Φραγκισκος Α· Kalorāc—Π. Αγγελιρός Κοτζάμπασις.

Διακοίνωσις τῶν Βουλευτῶν

Παξῶν.

Ἐξοχώτατε,

Τὸ ἵερὸν τῆς ἀντιπροσωπείας καθῆκον μᾶς ἐπιβάλλει καὶ κατὰ ταύτην τὴν εὐτηχὴν ἡμέραν τῆς ἐνταῦθα ἀφίξεώς Σας νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν ὄποιαν καὶ πρὸς τὸν ἐντιμώτατον Σίρ Ε. Β. Λύτων ὑπουργὸν τῶν ἀποικιῶν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος ἐξεφράσαμεν δικαίαν τοῦ λαοῦ τῶν Παξίων ἀπαίτησιν ὑπὲρ τῆς ἔθνικῆς του ἀποκαταστάσεως, δικαιούμεθα ὅθεν νὰ πληροφορήσωμεν καὶ τὴν Υ' ἐξοχότητα ὅτι ὁ λαὸς τὸν ὄποιον ἀντιπροσωπεύομεν διατηρήσας ἀχμαῖον καὶ ζωηρὸν τὸ αἰσθημα τῆς ἔθνικότητός του, ἀπαιτεῖ τὴν μετὰ τῆς μητρός του Ἐγνωσίν του καὶ πρὸς αὐτὴν ἐ-

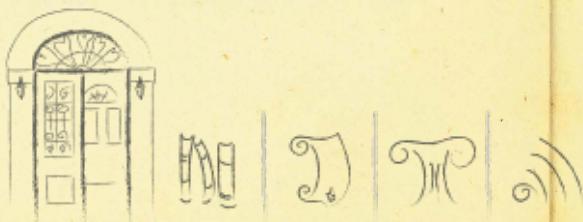
νατενίζει τοὺς διαχουρέοντας ὁφθαλμούς του. Ἡ φωνὴ αὕτη τοῦ δικαίου, πεποίθαμεν, ὅτι θέλει τύχει τῆς Υ. ἀντιλήψεως καὶ βοηθείας, καὶ ὅτι ἡ φιλάνθρωπος καρδία τῆς θέλει ἀσπασθῆ τὴν τοῦ λαοῦ καὶ ήμῶν δικαίαν ἀπαίτησιν. Ἡμεῖς λοιπὸν ἐν ὄνόματι τούτου, καθό ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ, ὠφείλομεν νὰ ὑποστηρίξωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο τὸ ὄποιον ἐπὶ τῆς ἀληθείας ἐπὶ τῆς νομιμότητος, καὶ τοῦ δικαίου βασίζεται. Ἐπὶ τῆς ἀληθείας, διότι τὸ ἀπαράγραπτον τοῦτο φυσικὸν δικαίωμα δὲν ἐπιδέχεται οὐδεμίαν ἀμφισβήτησιν, ἐπὶ τῆς νομιμότητος, διότι πάντοτε ὁ Ἐπτανήσιος λαὸς ἐκηρύχθη ἐλεύθερος καὶ ἀνεξάρτητος, καὶ ἐπὶ τοῦ δικαίου, διότι καὶ αὐτὸς ἐμόγθησεν καὶ πολλὰ ὑπέστη δεινὰ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μητρός του ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

Παξοῖς τῇ 13 Δεκεμβρίου. 1858 ε. π.

Οἱ Βουλευταί.

Δημήτριος Μακρῆς—Γεώργιος Βελιανῆτης.

Σημ. τοῦ ἐκδότου—Τὰ δημοτικὰ συμβούλια τῶν ἐξοχῶν τῶν νήσων ἔδωσαν καὶ αὐτὰ εἰς τὸν ἔκτακτον ἀπεσταλμένον διακοινώσεις ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως ἃς παραλείπομεν χάριν συντομίας.—Εἰς Κεφαλληνίαν οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ ἐπαρχιακοὶ καὶ δημοτικοὶ σύμβουλοι περιωρίσθησαν νὰ ἐκφράσωσιν εἰς τὸν ἔκτακτον ἀπεσταλμένον προφορικῶς μόνον τὴν ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως ἀπαίτησιν. Οτε δημος ὁ Κ. Γλάδστων εἰσήρχετο εἰς τὴν πόλιν δ λαὸς προπαντήσας αὐτὸν τῷ ἐνεχείρησεν ἐντὸς τῆς ἀμάξης τὸ περὶ Ἐνώσεως ψήφισμα τῆς Θ'. Βουλῆς κεντηθὲν μὲ χρυσὰ γράμματα εἰς μεταξωτὸν ὑφασμα.

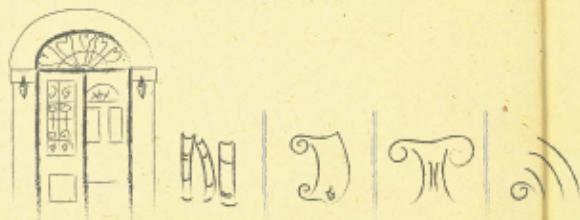
MEPOZ AETYERON.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΚΕΨΕΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΥ ΕΞΟΧΟΤΗΤΑ
ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ
ΘΥΓΑΛΙΑ: ΕΥΕΡΤΟΝ ΓΛΑΣΤΟΝΑ
ΜΕΓΑΝ ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΑΡΜΟΣΤΗΝ.

ΥΠΟ^{την}
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΛΟΜΒΑΡΔΟΥ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

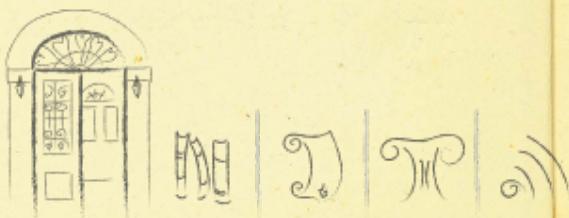
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Η Προστασίακατέναυτι τῆς Μεγάλ.Βρεταν.

Από τὰ 1817 μέχρι 1857.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ἐν Ἐπτανήσω ὑφίσταται.
Τὸ πραγματικὸν τοῦτο γεγονός καθὸ τοιοῦτον ὑπ' ὅ-
ψιν λαμβάνω ὡς πρὸς τὰς πραγματικὰς σχέσεις καὶ
συνεπείας του χωρὶς νὰ ἐπέμβω εἰς τὰς αἰτίας του, εἰς
τὰς διοίας ὅλως ἔνος ὁ Ίονιος Λαός διετέλεσε. Η
ἐν Παρισίοις συνθήκη τῶν 1815 συνομολογεῖτο οὐ-
μόνον ἀνευ οὐδεμιᾶς συμπράξεως ἢ συγκαταθέσεως
τοῦ Ιονίου Λαοῦ, ἀλλὰ συνωμολογεῖτο ἀπέναντι τῆς
ρητῆς ἐκφράσεως τοῦ Λαοῦ τούτου ὑπὲρ τῆς πλήρους
ἀνεξαρτησίας του ἐπισήμως δηλωθείσης διὰ τῆς πρὸς
τὸν κόμητα Ιωάννην Καποδίστριαν, καὶ δι' αὐτοῦ εἰς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

τὰς Εύρωπαϊκὰς Δυνάμεις καθηποβληθείσης διακοινώσεως τῆς Ιονίου Γερουσίας ὑπὸ ἡμερομηνίαν 9/21 Μαΐου 1814.

»Il senato in nome della Nazione settinsulare dichiara alle Potenze riunite che il suo unico voto è.

»1º. Che la Repubblica delle sette Isole Ionie sia formalmente riconosciuta indipendente e libera da qualunque vassallaggio.

»2º. Che la Costituzione dell' anno 1803 sia mantenuta fino a che la nazione provegga altrimenti.

»3º. Che le città per l' innanzi Venete di Prevesa, Parga, Voniza ed il distretto di Butrintò con le loro dipendenze situate sul continente Turco sieno riunite ed incorporate alla Republica.»

Οὗτως ἔξεφράζετο εἰς τὴν ἀνωμνησθεῖσαν διακοίνωσίν της ἡ Ιόνιος Γερουσία, τὴν διακοίνωσιν δὲ ταύτην παρηκολούθει ἡ ἐν Παρισίοις περὶ Ἐπτανήσου συνθήκη τῶν 1815. Οἱ ἀδύνατος ὥμιλησεν, οἱ ἰσχυροὶ τὸν ἀπήντησαν, ἔκεινος δὲ οὐδὲν ἤδύνατο τότε ἡ νὰ μείνῃ σιωπηλός.

Η Προστασία ὅθεν εἰς τὰς ιονίους Νήσους ἐπεβάλλετο. Συνεπείᾳ Νόμου Εύρωπαικοῦ ἡ διπλωματεία τὴν ἀνεγνώριζεν, αὐτὴ δὲ παρίστατο ἵνα ἐν Ἐπτανήσω διὰ τοῦ Σιρ Θωμᾶ Μαϊτλάνδου ἐγκαθιδρυθῇ, ἐγκαθίδρυσις ἡτις ὄμολογεῖται πλέον—προύτιθετο μᾶλλον Εύρωπαικοὺς καὶ Ιονίους ἡ Βρεττανικοὺς σκοπούς.

Ἄλλα εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσίν της ἡ Προστασία οὐ μόνον τὸν Νόμον τῆς Εύρωπης ἐξ οὐ τὴν ὑπαρξίαν τῆς ἐλάμβανε κατέστρεψεν· ούμόνον Εύρωπαικοὺς καὶ Ιονίους σκοπούς παρηγκόνιζεν, ἀλλὰ καὶ πάσαν σπουδὴν ἀπὸ τῆς ἐγκαθίδρυσέως τῆς ἀχρι τῶν

ἡμερῶν μας κατέβαλεν ἵνα πάντα Βρεταννικὸν σκοπὸν ἐν Ἀνατολῇ καὶ πᾶσαν Βρεταννικὴν ἐπιρροὴν μεταξὺ τῶν Ἀνατολικῶν Λαῶν καταστρέψῃ.

Τὴν συνθήκην τῶν 1815 παρηκολούθει ὁ Χάρτης τῶν 1817 καὶ τὸν καταπνιγόμενον γυγγυσμὸν τῆς Ἐπτανήσου διὰ τὰ ἐκμηδενιζόμενα δικαιώματά της, συνώδευεν ὁ δύναμις τῆς Ἡρωϊκῆς Πάργας διὰ τὰ εἰς τὸν Φαλάριδα τῆς Νέας Ιστορίας δίκην κτηγῶν πωλούμενα τέκνα τῆς.

Τοῦ πρώτου Ἀρμοστοῦ καὶ συνταγματοθέτου, τὰ πρῶτα ταῦτα βήματα παρηκολούθουν ἀλλα τείνοντα ἀπαντα μέχρι τῆς τελευτῆς του, ὅπως τὴν Βρεταννικὴν ἐπιρροὴν ἐν Ἀνατολῇ κατὰ μέτωπον πολεμήσωσι.

Τὸ στεγὸν τοῦ χρόνου, ὃν πρὸς ἔκθεσιν τοῦ παρόντος ὑπομνήματος εἰς διάθεσίν μου ἔχω, δὲν μοὶ ἐπιτρέπει ἵνα ἔκθεσω τὰ ἀθλα τῶν κατὰ τὰ 1819 ἐν Λευκάδῃ καὶ κατὰ τὰ 1821 ἐν Ζακύνθῳ στρατοδικείων. Η Υ. Ε. δύναται νὰ πληροφορηθῇ ἀλλως λίαν εὔχόλως ὅπόσον καὶ τότε ἡ προστασία ἡργάσθη ἵνα τὴν ἐπιρροὴν τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐνώπιον τῶν ἀνατολικῶν Λαῶν πολεμήσῃ. Δύναται νὰ πληροφορηθῇ ἡ Υ. Ε. ὅτι, πρὸς τοὺς ἀλλοις, ἀπηγγονίζοντο ἐν Λευκάδῃ πρὸς ἐντελὴ περιφρόνησιν τῆς θρησκείας μας Τερεῖς ῥασσοφοροῦντες, χωρὶς τούλαχιστον κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας μας προηγουμένως νὰ καθαιρεθῶσι, ὅτι ἐν Ζακύνθῳ ἐτίθεντο εἰς κάλπην τὰ ὀνόματα τῶν κατοίκων χωρίων τινῶν, ἐκληροῦστο ἐν ἔξ αὐτῶν, ὁ κληρωθεὶς ἐσυλλαμβάνετο, ἐρρίπτετο κατὰ γῆς, ἐμαστιγοῦτο, ἐνῶ ἀλλος προεστῶς ἐτέρου χωρίου παρακολουθῶν πεζὸς τὸν ἔφιππον περιερχόμενον στρατοδίκην, ἀπαυδήσας ἥθελησε τὸ ἑσπέρας νὰ κοιμηθῇ ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἐν ἀ-

γνοία τοῦ στρατοδίκου ἔπραττε, κατεδικάζετο εἰς 300 μαστιγώσεις καὶ κατωρθώσας νὰ ἀποδράσῃ, αἱ οἰκίαι του μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτῇ ἐπίπλων καὶ ζώων ἔκαιοντο, καὶ ἐκρημνίζοντα κ.τ.λ.

Ἄλλὰ ὁ ὑπὸ τὴν πρώτην ἀρμοστείαν πόλεμος τῆς Προστασίας κατὰ τῆς ἐν Ἀνατολῇ ἐπιβρόης τῆς Μεγάλης Βρετανίας δὲν πειρωρίζετο ἔως ἐδώ.—Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἔξεγείρετο κατὰ τὸ 1821 τὴν βοήθειαν τῆς Εὐρώπης ἐπικαλουμένη πρὸς ἀπέλασιν τοῦ Ἀσιατισμοῦ ἀπὸ τὴν κοιτίδα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ Εὐρώπη κατ' ἀρχὰς τὸ κίνημα παρεγνώριζε, μόνη ὅμως ἡ ἐν Ἐπτανήσῳ προστασίᾳ ἐπαρουσιάζετο, ἵνα τὰς Ἀγγλικὰς δυνάμεις ἀναφανδὸν κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος μεταχειρισθῇ.

Καταδιώκει, ἔξορίζει, φυλακίζει ὅσους δυνηθῇ νὰ συλλάβῃ, δημοπραττεῖ τὴν ἴδιοκτησίαν ὅσων κατορθώνουσι νὰ ἀποδράσωσι Ἐπταγησίων, δύος ἀπέλθωσι ἵνα μετὰ τῶν μαχομένων ἀδελφῶν των συναποθάνωσι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς. Κλείει καὶ ἐν καιρῷ τρικυμίας, τοὺς λιμένας εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς στόλους, καὶ τοὺς ἀνοίγει εἰς τοὺς καταδιωκομένους ἀπὸ τὰ πυρπόλα τοῦ Κανάρη Τουρκικούς. Διώκει τέλος τὰ εἰς τὴν Ἐπταγησὸν καταφεύγοντα γυναικόπαιδα τῶν ἀγωνιζομένων, καὶ τὰ ὑποχρεοῦ νὰ ἐπανέλθωσιν ὅπου ἔξτηλθον ἵνα παραδοθῶσιν εἰς ἀνατόφευκτον μαρτυρικὸν θάνατον. Ἡ πολιτικὴ κατεδίκαζε τὸ Ἑλληνικὸν κίνημα τῶν 1821, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἀν ἡ ἐν Ἐπτανήσῳ προστασίᾳ δὲν ὑπῆρχεν, αἱ κατὰ τὴν μεσόγειον Βρετανικαὶ δυνάμεις ἐλάμβαναν δῆλως διάφορον παρὰ τὴν δροίαν ἐλαφροῦ ἀπὸ τὰ 1821 μέχρι 1823 διεύθυνσιν.

Τὸν Μάιτλανδ διεδέγετο κατὰ τὸ 1823 ὁ Κύριος

Φριδερίκος Ἀδάμ διαπρέψας καθὸ στρατοδίκης ὑπὸ τὴν πρώτην ἀρμοστείαν εἰς τὰ κατὰ 1821 ἐν Ζαχύνθῳ στρατοδικεῖα.

Οἱ Ἀρμοστῆς οὗτος διέμενεν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐν Ἐπτανήσῳ Προστασίας μέχρι τῶν 1832. Εἰς τὸ μαρτυρὸν τῆς ἀρμοστείας αὐτοῦ διάστημα τὰ ἔχη τοῦ προκατόχου του ἀκόλουθων, ἀπεπειράθη καὶ οὗτος διὰ πάντος μέσου ἵνα τὴν Βρετανικὴν ἐπιβρόην ἐν Ἀνατολῇ ὑποσκάψῃ. Ἐπὶ Ἀδαμ τῆς προστασίας ἡ ἐνέργεια δὲν προσεκλήθη ἐπὶ ἔξωτερικῶν συμβάντων συνεκεντρώθη ὅμως εἰς τὸ νὰ παραστήσῃ ἐν Ἐπτανήσῳ ἐνώπιον τῆς Ἀνατολῆς τὸ θέαμα τοῦ μεγαλητέρου δεσποτισμοῦ. Ἐπιλεέψειμε ὁ χρόνος, Μυλόρδ, (α) ἀν θελήσω νὰ ἀναφέρω γεγονότα πέρδες ἀπόδειξιν τούτου περιορίζομαι μόνον νὰ συνδέσω μετὰ τοῦ παρόντος ὑπομνήματος τυὺς ἀριθμοὺς 8. 9. 10. 11. τῆς «Φωνῆς τοῦ Ἰονίου» ὃπου θέλετε ἀπαντήσει γεγονόδες τοῦ ὄποιου ἡ ἀπλὴ ἔξιστορησις θέλει. Σᾶς προξενήσει φρίκην, καὶ ἐκ τοῦ ὄποιου δύνασθε νὰ συμπεράνητε πῶς ἐκυβερνοῦσεν ὁ ἀρμοστής οὗτος, καὶ ἐπομένως πόσον ἡ Βρετανικὴ ἐπιβρόη ἐν Ἀνατολῇ ἐπὶ Ἀδαμ ὑπὸ τῆς Προστασίας ἐπολεμήθη.

Τὸ μόνον τὸ ὄποιον δικαιούσνη μὲ ὑποχρεοῦ νὰ ἀναφέρω, ὑπὲρ τοῦ ἀρμοστοῦ τούτου, εἶναι ἡ μὴ ἐπέμβασις του εἰς τὰ δικαστικὰ, πρᾶγμα τὸ ὄποιον ἔλλειψεν εἰς τοὺς διαδόχους του καὶ ἰδιαιτέρως ἐπὶ Σιρ Ερρίκου Οὐάρδου.

Τὸν Ἀδαμ διεδέχετο ὁ Λόρδος Νούγεντ. Τοῦ ἀρμοστοῦ τούτου ἡ εἰκὼν κρέμαται ὅλοὴν εἰς τοὺς τοίχους τῶν κοιτῶν τινῶν ἐξ ἐκείνων τῶν Πιζοσπαστῶν

(α) Ὁ K. Γλάδστων καὶ καθὸ ἱκτακτος ἀρμοστῆς ἐλάμβανε τὸν τίτλον τοῦ Lord Alte.

τοὺς ὅποίους ἀργότερα ὁ Σιρ Έρβίκος Οὐάρδος κατέδιωκε καὶ ἐξώριζε, ἀπεικονίζων αὐτοὺς ὡς ὑπηρετούντας ξένην πολιτικὴν, ὡς μὴ αἰσθανομένους εἰμὴ μῆσος πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, τοὺς Ἀγγλους καὶ πᾶν Ἀγγλικόν. Ή προκήρυξις τοῦ Λόρδου Νούγεντ εἰς στιγμὴν καθ ἥν ἀνελάμβανε τὰ καθήκοντά του, περιεφέρθη ἐν προπομπῇ εἰς τοὺς δρόμους. Δωδεκαετής παῖς εἰσέτι, ἐνθυμοῦμαι Μυλόρδ τὰς προπομπὰς ἐκείνας, αἰσθάνομαι δὲ ἀκόμη τὸν ὅποιον διήγειραν γενικὸν ἐνθουσιασμόν.

Ολίγαι λέξεις θωπευτικαὶ πρὸς τὴν ἑθνικότητα μας, σπινθῆρ ἐλπίδος ἐλευθερίας, καὶ ἡ πρώτη κατὰ τῆς προστασίας ἐπίπληξις, διὰ τῶν ἐπομένων ἐκφράσεων τῆς προκηρύξεως τοῦ Λόρδου Νούγεντ «Ove la vostra Storia rammenta le vostre disgrazie, rammenla eziandio che esse vi son derivate dai vizi di quelli che si nominavano protettori, tutti i vostri difetti appartengono ad essi, tutte le vostre virtù sono state e sono vostre proprie» (α) ἔφθασαν ἵνα τὸν γενικὸν ἐνθουσιασμὸν ὑπὲρ τοῦ νέου Ἀρμοστοῦ διεγείρωσιν. Ο Λόρδος Νούγεντ, δὲν διέμεινεν εἰς Ἐπτάνησον εἰμὴ δεκαοκτὼ περίπου μῆνας, καὶ τοῦτο εὐτυχῶς ἴσως διὰ τὴν παρὰ τοῖς Ἐπτανησίοις μνήμην του.

Αν περισσότερον δὲ Λόρδος Νούγεντ ἐν Ἐπτανήσῳ διέμενεν, ἴσως, ἥθελεν ἀντιπράξει καὶ αὐτὸς ὡς καὶ οἱ προκάτοχοὶ του κατὰ τῆς ἐπιβρόης τῆς Μ. Βρετανίας. Ο αὐτὸς ἐκεῖνος Νούγεντ δστις καθὸ Ἀγγλος ἐνθουσίαζε διὰ τῆς προκηρύξεως του τὴν Ἐπτάνησον, τῆς Προστασίας τὴν διεύθυνσιν ἀγαλαμ-

(α) Proclamazione di Lord Nugent del 10. Decembre 1832.

βάνων καὶ εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς πολιτικῆς τῆς ὑπακούων, ἐξασκοῦσε πρωτος(!) τῶν Ἀρμοστῶν τὸ δικαίωμα τῆς διαιλύσεως τῆς Βουλῆς, τῆς αὐτῆς ἐκείνης Βουλῆς πρὸς τὴν ὅποιαν διὰ τοῦ ἐναρκτηρίου λόγου του ἀποτεινόμενος ἔλεγε πρὸς τοῖς ἀλλοις «...Voi siete penetrati di quello che la Nazione da Voi attende—del modo che la Nazione, del modo che la Posterità giudicherà di voi. La posterità,—generazioni e popoli, quali non avete conosciuti, i quali non mai conoscerete, essi vi conosceranno a vostro onore od onta. La memoria d'uomini dei quali nessuna generazione sarà mai dimentica, vi chiamerà per mille voci anche dalle tombe della vostra famosa terra e domanderà a giusto titolo il debito che dovete alla patria loro—e vostra.

Τὸν Λόρδον Νούγεντ ἀντεκαθίστα ὁ Σιρ Howard Douglas. Τὸ γραφεῖον τοῦ ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν ὑπουργείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας γέμει τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἰονίων, οὐ μόνον κατὰ τοῦ δεσποτισμοῦ ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ἀρμοστοῦ τούτου. Καθόσον δὲ ἀφορᾶ τὸν δι' ἐξωτερικῶν συμβάντων κατὰ τῆς ἐπιβρόης τῆς Μ. Βρετανίας ἐν Ἀγατολῇ γενόμενον πόλεμον ὑπὸ τῆς Προστασίας ἐπὶ Δούγγας, περιερίζομαι μόγον νὰ εἴπω ὅτι δὲ πόλεμος οὗτος ἀν δὲν ὑπῆρξε τοσοῦτον θορυβώδης καὶ ἐπιδεικτικὸς ὡς ἐπὶ Μαϊτάνδου, δὲν ὑπῆρξεν δύμως ὀλιγότερον ἀποτελεσματικός. Ή γ' Ἐξοχότης ἔλαβεν αἵτιαν νὰ παρατηρήσῃ πόσον οἱ ἀνατολικοὶ λαοὶ εἶναι προσκεκολημένοι εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς θρησκείας των καὶ πόσον σέβονται τοὺς ὑπουργοὺς αὐτῆς, ιδιαιτέρως δὲ τὸν Πατριάρχην τῆς Κωνσταντινούπολεως τὸν ὅποιον ἐθεώρησαν καὶ θεωροῦγ ως

τὸ πρώτιστον κέντρον τοῦ ἔθνισμοῦ αὐτῶν. Οἱ Σίρι Δούγλας δὲν ἐδίστασε νὰ κηρύξῃ διὰ τοῦ τύπου εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς, ὅτι προτροπὴ καὶ ἐνεργείᾳ αὐτοῦ ἐκρημνίζετο ὁ Πατριάρχης, τοῦτο δὲ διύτι ἐναγ-
τιώθη εἰς τὰς ἐν Ἐπτανήσω κατὰ τῶν δογμάτων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐπιθέσεις τοῦ Σίρι Δούγλας.

Τὸν Δούγλας διεδέχετο ὁ Κύριος Μεχέντζης, ἡ Ἀρ-
μοστείατου διήρκεσε δλίγον τὶ πλέον τοῦ ἔτους καὶ τὰ
ἄχνη τῆς τελείως ἐξηφανίσθησαν.

Ἐπὶ Σείτωνος ὅστις μετὰ τὸν Μεχέντζην διωρίζετο,
ἡ Μ. Βρεταννία ἐπέφερε τὸν πρῶτον κτύπον κατὰ τῆς
Προστασίας, διὰ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Ἐλευθερο-
τυπίας καὶ τῆς ἐλευθέρας ἐκλογῆς. Οἱ κατὰ τῆς ἐν
τῇ Ἀνατολῇ ἐπιβρόχης τῆς Μ. Βρεταννίας πόλεμος τῆς
Προστασίας ἐπὶ Σείτωνος, δὲν ἔγεινε τοσοῦτον κα-
ταφανής δι’ ἔξωτερικῶν συμβάντων ὡς εἰς τὰς παρελ-
θούσας Ἀρμοστείας· μόλοντοῦτο αἱ σκανδαλώδεις
σκηναὶ τῶν Μερεγνιτῶν, τοῦ Παλιοχαγιὰ καὶ ἀλλα
παραπλήσιαι, δὲν ἔλειψαν καὶ ἐπὶ τῆς Ἀρμοστείας
ταύτης νὰ διεγείρωσι βαθείαν συγαίσθησιν μεταξὺ τῆς
Ἐλληνικῆς φυλῆς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ Σείτωνος ἐπαρουσιάζετο
ὁ Σίρι Ἐρβίκος Οὐάρδος, τὸ ὄνομα τοῦ δρόποιου θέλει
διεγείρει τὴν φρίκην εἰς πᾶσαν Ἐπτανήσιον καὶ Ἐλ-
ληνικὴν καρδίαν ἀχρις οὐδὲ μνήμη τῶν πράξεών του
διατηρηθῆ, ητὶς θέλει εἰσθαι ἀνεξάλειπτος. Δὲν δύμιλῶ
ἔνεκα πάθους ἀτομικοῦ. Εἰς ἐμὲ καθὸ ἀτομον, ὁ Κύριος
Οὐάρδος ἐνήργησε δικαιοσύνην ἐν περιπτώσει τίνι,
καὶ τοῦτο δὲν ἐδίστασα νὰ κηρύξω δημοσίως ἐν τῇ
Βουλῇ. Ἀλλὰ ἡ πατρίς μου ἀνατριχιάζει εἰς μό-
νην τὴν μνείαν τοῦ δόνόματός του, οἱ δὲ ἐχθροὶ¹
τῆς Μ. Βρεταννίας δὲν ἔλαβον κατὰ τοὺς ἐσχάτους
τούτους χρόνους, πιστότερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον

σύμμαχον κατὰ τῆς Βρεταννικῆς ἐν Ἀνατολῇ ἐπιβ-
ρόχης, ὃσον τὸν Σίρι Ἐρβίκον Οὐάρδον—Ἐπιράν-
ησε τὴν πατρίδαμου, κατέτρεξεν ἀπανθρώπως τοὺς
συμπολίτας μου. ἥλεγξα τὰς τυραννίας του φανερά
καὶ κατὰ μέτωπον τόσον διὰ τοῦ τύπου καθὼς ἐν τῇ
Βουλῇ, ἀποκαλέσας αὐτὸν Νέρωνα καὶ Καλιγόλαν,
εἰς στιγμὴν καθ’ ἦν είρισκετο εἰς τὴν μεγαλητέραν
παραφορὰν του, εἰς στιγμὴν καθ’ ἦν αἱ φυλακαὶ
καὶ οἱ ἔηροσκόπελοι ἔγειμον ἀπὸ πολιτικοὺς φίλους
μου, τῶν ὁποίων ἡ τύχη μὲν προεσήμαινεν ὁποία ἐμ-
ποροῦσε νὰ ἦναι καὶ ἡ ἐδικήμου· ἀλλὰ τώρα ἐνῷ
ἔχω τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀπευθύνομαι πρὸς τὸν Κύριον
Γλάδστωνα, ὁ δὲ Κύριος Οὐάρδος μαχρὰν εύρισκε-
ται καὶ οὔτε αὐτὸς δύναται νὰ ὑπερασπισθῇ, οὔτε
ἔγω νὰ τὸν φοβηθῶ, δφεῖλω νὰ σιωπήσω.

Διηλθον, Μυλόρδε, λίαν ταχέως τὴν ιστορίαν τεσ-
σαράκοντα ἔτῶν. ἥγγιξα ἀκροθιγῶς τὰ κυριώτερα
ἀυτῆς σημεῖα, ἀλλὰ τὰ σημεῖα ταῦτα θέλουν χρη-
σιμεύσει ἵνα τὸ δξυδερκὲς βλέμμα τῆς Υ. Ἐξοχό-
τητος ἀνακαλύψη σειρὰν λυπηρῶν γεγονότων, τὰ δ-
ποία θέλει θρηνήσει ἡ καρδία παντὸς γνησίου Ἀγ-
γλού, καὶ πρώτη πασῶν ἡ τῆς Υ. Ε. τὰ ἐποία
πᾶς τίμιος Ἀγγλος ἀγαπῶν τὴν πατρίδατου ἥθε-
λεν ἐπιθυμήσει νὰ μὴ συνέβαινον ποτὲ, καὶ τῶν δ-
ποίων ἡ ὑπὸ διαφόρους μορφὰς ἐπανάληψις, πρὸς
βλάβην τῆς κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Ἀγγλικῆς ἐπιβ-
ρόχης δὲν δύναται δι’ οἰουδήποτε μέσου νὰ ἐμπο-
δισθῇ, ἀχρις οὐδὲ η Προστασία ἐν Ἐπτανήσῳ ὑπάρ-
χει, ἀλλαὶ λέξει, ἀχρις οὐδὲ μικρόνοες πολιτικοί,
(καὶ τοιοῦτοι θέλουσιν εἰσθαι πάντοτε οἱ τὴν ἀρμο-
στείαν ἀναδεχόμενοι) φάνταζονται ἔωτοὺς, ὡς ἐκ
τῆς θέσεως εἰς ἦν διορίζονται, διευθύνονται, ἡ τού-
λάχιστον οὐχὶ μικρὰν ἐπιβρόήν ἐξασκούντας ἐπὶ

τοῦ μεγάλου Ἀνατολικοῦ ζητήματος. "Ἄς μὴ θεωρηθῇ ἡ ἐκφρασίς μου ἀνάρμοστος. "Οτι οὐδεὶς τῶν μεγάλων πολιτικῶν τῆς Ἀγγλίας θέλει ἀναδεχθῆ ποτὲ τὴν διεύθυνσιν τῆς Προστασίας, ἀναντίρρητον· τὸ διαπεραστικὸν δὲ βλέμμα τῆς Υ. Ε. ἐγνώρισεν ἡδη ἐκ τῶν ἀσυγγνώστων πολιτικῶν ἀμαρτημάτων ὅλων τῶν ἀρμοστῶν, πόσον περιορισμένη ἦτον ἡ πολιτικήτων ἵκανότης.

Θεωροῦντες τὴν Ἀρμοστείαν ως πρώτην βαθμίδα πρὸς ἀνάβασιν ὑψηλοτέρων πολιτικῶν ὑπουργημάτων, αἰσθανόμενοι δτι ἴγα τοῦτο ἐπιτύχωσι, πρέπει νὰ παραστήσωσιν ἔαυτούς δσον τὸ δυγατὸν μεγάλα πράξαντας, μὴ εὐρίσκοντες σημαντικότητα εἰς τὰ περιστοιχίζοντα αὐτοὺς πράγματα καὶ συμβεβηκότα, τὴν ζητοῦσι εἰς τὸν ἔαυτὸν των, κλίνοντες πάντοτε ἵνα ἔξαπατήσωσι τὴν Κυβερνησίντων, οὗτω ως πρὸς τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων θέσιν. Οὗτω διεπομένη δτι δὲν παρῆλθεν Ἀρμοστεία, χωρὶς νὰ διακοδωνίσῃ ἐπανειλημένως τὴν ἐκ μέρους αὐτῆς φροντίδα καὶ ἐνεργητικὴν μέριμναν πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας! Οὗτω ἀκούομεν μὲ ἐπίμονα ἐπανάληψιν (δειχνύουσαν βεβαίως πολλὰ δλίγον σεβασμὸν) τὸ ὄνομα τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας ἀναμιγνύόμενον εἰς πᾶσαν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοστῶν κατὰ τῶν Ιονίων ἐπίθεσιν οὕτω, ἡκούσαμεν ἐπιφόρους δῆθεν διὰ τὰ δικαιώματα τοῦ στέμματος ἀνακαλυφθείσας καὶ ματαιωθείσας συνομωσίας, οὐδετερωθείσας καὶ καταβληθείσας ἐπαναστάσεις! Οὗτω προσεκρύθησαν ὑποκινήσεις ξένων αὐλῶν ὅπως διὰ τῶν Ἐπτανησίων ὅπλων (!) ἐν Ἐπτανησίας διὰ τῶν Ἀγγλίας ἡ νήσω καταβληθῇ καὶ ταπεινωθῇ τῆς Ἀγγλίας ἐν γαμισ(!) Οὗτω πολεμικὰ ἀτμόπλοια προσεκλήθη-

σαν ὅπως παρεμποδίσωσι ὑποθετικὰς ἀποβάσεις εἰς τὰς Νήσους ἐκ μέρους τοῦ Ἐλληνικοῦ Βασιλείου!— Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ πολυλογῶμεν; εἰς τὸν ἐπὶ τόπου ἥδη ἔρευνῶντα Κύριον Γλάδστωνα δὲν θέλουν φανῇ εἰμὶ γελοῖαι αἱ πρότερον παρὰ τῶν ἀρμοστῶν διαβιβασθεῖσαι πληροφορίαι ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων. Οἱ ως Ἡρωες καὶ σωτῆρες τῆς Ἀγγλικῆς Αὐτοκρατορίας ἀποπειραθέντες νὰ παρασταθῶσιν ἀρμοσταὶ, δὲν θέλουν φανῇ ἐνώπιον τῆς Υ. Ε. εἰμὴ τόσοι Δονκισῶται τοὺς ἀγεμομόλους, ἢ τοὺς πλήρεις οἶνου ἀσκοὺς ως ἐχθρικὰ στρατόπεδα προσβάλλοντες. Ἀλλ' ἐν τούτοις ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀρμοστῶν ἐν Ἐπτανησῷ δὲν ἔρρευσεν οἶνος ἐξ ἀσκῶν, ἀλλ' αἴμα ἀθῶν, δὲν ἀντήχησαν τριγμοὶ ἀποκοπτωμένων σχοινίων, ἢ ξεσχιζομένων πανίων, ἀλλὰ κλαυθμοὶ καὶ ὀδυρμοὶ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, οἵτινες ἐφ ὅλην τὴν Ἀνατολὴν ἐφαπλούμενοι, παρέστησαν ἐνώπιον τῶν ἀνατολικῶν λαῶν οὐχὶ πλέον τὴν Προστασίαν, ἀλλὰ αὐτὴν τὴν μεγάλην Βρεττανίαν ἐπιτιθεμένην καὶ τυραννοῦσαν χωρὶς αἰτίαν, χωρὶς σκοπὸν, χωρὶς δικαιολόγησιν μικρὰν καὶ ἀδύνατον κοινωνίαν.

Οὗτως ἡ πολιτικὴ μεγάλου ἔθνους ἀφ' ἐνὸς, καὶ μικρὰ κοινωνία ἀφ' ἑτέρου, ἐθυσιάσθησαν ἀμφότεραι ἔνεκα τῆς πολικῆς τοῦ ἀτόμου. Τοῦτο θέλει συμβῆ πάντοτε. Η Μεγάλη Βρεττανία δὲν θέλει δυνηθῆ οὐδέποτε οὐ μόνον ως πρὸς τὸ Ιόνιον, ἀλλ' οὐδὲν ως πρὸς τὸ μέγα Ἀνατολικὸν ζῆτημα νὰ λάβῃ θετικὰς πληροφορίας καὶ δὸς εἰπεῖν, νὰ προσανατολισθῇ εἰς αὐτὸν, ἔως οὐ η Προστασία ἐν Ἐπτανησῷ ὑπάρχει, ἢς ἡ πολιτικὴ εἶναι καὶ ἔσεται ἀείποτε ἰδιαιτέρα καὶ ἀτομική. "Οτι ἡ πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας ἐν ἀγατολῇ ἐθυσιάσθη

παρά τῆς Προστασίας, διτὶ τὰ Ἀγγλικὰ ὑπουργεῖα παρεσύρθησαν ὑπὸ τῶν Ἀρμοστῶν εἰς ἀσυγγωστά πολιτικὰ λάθη, οὐδεὶς καταλληλότερος πρὸς τοῦτο δικαστὴς τῆς Γ. Ε. διτὶ δὲ καὶ αὐτὸς τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος, ὑπὸ τῆς Προστασίας ἐξαπατούμενον, παρεγγνώρισεν οὐ μόνον τὸ Ἐπτανησιακὸν ζήτημα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν Ἐπτάνησον, τὸ ἀποδεικνύει δὲ Ἀγγλικὸς τύπος, σοβαρὰ ὄργανα τοῦ ὅποιού ἔφθασαν, πρὸς τοῖς ἀλλοῖς, νὰ θεωρήσωσι τὴν διαχήρυξιν τῆς Ἰονίου Βουλῆς κατὰ τὴν 20 Ιουνίου.(2 Ιουλίου) 1857. ως σχέσιν ἔχουσαν μὲ τὴν Ἐπανάστασιν τῶν Ἰνδιῶν. (!)

"Απαξ μόνον ἡ προστασία ἡδυνήθη νά διμίλησῃ τὴν γλώσσαν τῆς ἀληθείας καὶ εἰλικρινείας εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, καὶ τοῦτο συνέβαινεν τὴν 10 Ιουνίου 1857 ὅτε δὲ νῦν ἀρμοστεύων ὑπεστήριζεν ἐν ἀρχῇ τὴν παῦσιν τῆς Προστασίας ἀποδεικνύων ως ἀσυμβίβαστον τὴν ὑπαρξίν τῆς καὶ μὲ τὴν πολιτικὴν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Ἀγγλίας καὶ μὲ ἐκεῖνα τῆς Ἐπτανήσου.

'Ἐνώπιον τῆς ἐξομολογήσεως ταύτης τῆς Προστασίας ἀς ρίψωμεν διαβατικὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἐν Ἐπτανησῷ, ως ἐπράξαμεν τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς, ἵνα φάσωμεν μὲ δλιγώτερον κίνδυνον λάθους εἰς τὴν λύσιν τοῦ ὀλονέν τοῦ οἰκινούμενου ζητήματος, ἀν δηλογότι δύναται διὰ τροποποιήσεων τοῦ πολιτεύματος νὰ διατηρηθῇ ἡ Προστασία ἄνευ βλάβης τῆς πολιτικῆς γοητείας (prestige)καὶ τῶν συμφέροντων τῆς Μεγάλης Βρετανίας, καὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων τῆς Ἐπτανήσου.

Ζακύνθῳ 23 Δεκεμβρίου 1858 Ε. Ε.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Η Προστασία κατέναυτι τῶν Ιονίων

Καὶ

Οι Ιόνιοι κατέναυτι τῆς Προστασίας

Ἄπο τὰ 1817 μέχρι τοῦ 1857

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐγράφησαν ἥδη Μίλορδ πολλὰ, ἥδυναντο νὰ γροφῶσιν πολλὰ περισσότερα, δὲν θέλω ἐπικαλεσθῆ ὅμως τὴν προσοχὴν Σας εἰμὴ ἐπὶ δλίγων.

Παρατρέχω τὴν ἐξιστόρησιν τῶν βιαιοπραγιῶν τοῦ Σιρ Θωμᾶ Μαϊτλάνδου πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐτοιμασθέντος συνταγματικοῦ Χάρτου.

Ἡ Εὐρώπη ἐπληροφορήθη μετ' ἐκπλήξεως τὰς βιαιοπραγίας ταῦτας, ἐγὼ δὲ καθὸ "Ἐλλην καὶ Ιόνιος δὲν δύναμαι νὰ παρασιωπήσω τὰ ἐπόμενα δύο γεγονότα οὐ μικρὰν ικανοποίησιν. Ἐθνικήν δίδοντα, ως πρὸς τὴν τότε ἀντιταχθεῖσαν παρὰ τῶν Ιονίων διαγωγήν.

Ο Σιρ Μάιτλανδ ὑπεχρεώθη, ἵνα ἐπιτύχῃ τοὺς σκο-
ποὺς του, νὰ διαλύσῃ τὴν ἐν Ἐπνανήσω τότε ὑφι-
σταμένην καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ ιδίου ως νόμιμον ἀ-
ναγνωρισθεῖσαν κυβέρνησιν, ἀποπέμπων τοὺς Γερου-
σιαστὰς, καὶ διὰ προκηρύξεως (22 Μαΐου 1816)
χαρακτηρίζων αὐτοὺς ως ἀγικάνους καὶ διεφθαρμέ-
νους (inetti e corrotti) ἔθετεν ἐπὶ κεφαλῆς πάσης κυ-
βερνητικῆς καὶ διοικητικῆς διαχειρίσεως τῶν Νήσων
στρατιωτικούς Ἀγγλους. Μόλια δὲ τὰ εἰς διαθεσίντου
ὑπάρχοντα καὶ εἰς ἐνέργειαν τεθέντα μέσα, θὲν ἡδυνή-
θη νὰ ἐπιτύχῃ τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα ἀτόμων
πρὸς καταρτισμὸν τῆς δήθεν συντακτικῆς συνελεύσε-
ώς του, ἀλλὰ ἐβιάσθη νὰ παρεισάξῃ ἀφ' ἐνὸς τινὰ ὅ-
στις δὲν εἴχενεισέπι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλογέως, καὶ ἀφ'
ἐτέρου ἀλλοδαπὸν ὅστις Ψηφίσας τὸν διὰ τὴν Ἐπτάν-
ησον διοριζόμενον χάρτην, ἐπολιτογράφετο ἀργό-
τερα Ἐπτανησίος δι' ἐπὶ τούτου Νόμου.

Μόνα τὰ δύω ταῦτα γεγονότα ἀρκοῦσιν νὰ μαρτυρήσωσιν ἔκτοτε ἂν ὁ Ἰόνιος Λαὸς εἴναι, καθὼς παρὰ τῆς Προστασίας ἐχαρακτηρίσθη, Λαὸς ἀπολίτευτος καὶ ἀνάξιος ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας καὶ νὰ δειξωσιν εἰς τὴν Μ. Βρεταννίαν πόσον ἡ Προστασία τὴν ἡπάτησε, δοῦσα εἰς αὐτὴν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ Ἐπιτάνησος δὲν ἐδύνατο καταληλοτέρως νὰ κυβερνηθῇ εἰμὴ διὰ τοῦ ἐπιβληθέντος Χάρτου τῶν 1817.

Εις στιγμήν καθ' ήν ή 'Ελληνική φυλὴ προετοιμάζετο διὰ τὸν ἀγῶνα τῶν 1821 η̄ φυλὴ αὐτῆ, καὶ ιδίως ὁ Ἐπτανήσιος δὲν ήδούνατο εἰμὴ νὰ στρέψῃ τοὺς πόθους καὶ τὰς ἐπίδας του χωρίως πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν ἐκεῖνο ἔθνος, τὸ ὅποιον πρὸ αἰώνων κέχτηται πλέον τὴν δόξαν νὰ παρουσιάζηται ἐν τῇ δυνάμει του σταθερὸς πρόμαχος τῆς ἐλευθερίας καὶ του πολιτισμοῦ. Τὴν φυσικὴν ταύτην τάσιν τοῦ 'Ελ-

Ληνος 'εν Επτανήσω πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος ἐπὶ μᾶλλον ἐνίσχυσεν ἡ σύστασις συμπολίτου μας τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα 'εν τῇ ζωῇ του παρὰ τῶν Πανελλήνων, ιδίως δὲ παρὰ τῶν Ιονίων, μετὰ σεβασμοῦ πάντοτε ἐπροφέρθη, καὶ τοῦ ὁποίου δέ τάφος ὑπενθύμιζων τὸν ἔθνικὸν μάρτυρα Κυβερνήτην, ἀποκαθιστά ἵερὰν διὰ τοὺς ὁμοεθνεῖς του πᾶσαν παραγγελίαν τοῦ Ιωάννου Καποδιστρίου.

... «Godete, Signori, della felicità di travagliare alla
»ristaurazione della nostra madre patria. Noi non
»apprendiamo ad amarla teneramente che quando vi-
»viamo, in essa e per essa.

»Una Nazione Grande e florida tanto per le sue istituzioni liberali che per la sua potenza, degna guidarvi in questa bella carriera. Meritate la sua confidenza e la sua stima, e voi assicurerete ai vostri figli il più glorioso retaggio» ; : .

Οὗτως ἔγραφεν εἰς τοὺς συμπολίτας του ὁ Μέγας
τῆς Ἐπτανήσου πολίτης διαβιβάζων πρὸς τὴν Ἰό-
νιον Γερουσίαν ἀντίτυπον τῆς ἐν Παρισσίοις συν-
θήκης τῶν 1815, ἣν καθό πληρεξόδιος τῆς Ρωσ-
σίας συνυπέγραφεν.

Τὴν πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος συμπάθειαν τοῦ Ἐλ-
ληνος ἐν Ἐπτανήσω, τὴν σύστασιν τοῦ Καποδιστρίου
πρὸς διατήρησιν τῆς συμπαθείας ταύτης «ώς εὐ-
τυχῆ συνέργειαν πρὸς ἀνέγερσιν τῆς Μη-
τρὸς πατρίδος» οὐδαμῶς ἐνίσχυσε βεβαίως ή
διαγωγὴ τοῦ Σίρου Μαϊτλάνδου καὶ ή ἐπιβολὴ τοῦ
Χάρτου τῶν 1817. Μόλοντούτο δο φύσει ὀξυδερκής Ἰό-
νιος συνησθάνθη ὅτι δὲν ἐπρεπε νὰ συγχήσῃ τὸν Μάϊ-
τλανδ μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους, οὔτε τὴν Προ-
στατίχην μετὰ τῆς Μ. Βρετανίας. Ἐφερε τὴν πεποί-

θησιν, ώς ἔξακολουθεῖ νὰ τὴν φέρῃ ἀκόμη, μόλις τὰ παθήματα 40 ἐτῶν, δηλατοῦται οὐδὲν ἡ Μ. Βρεταννία μόλις ἑγνώριζε τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων θέσιν ἐν Ἐπτανήσῳ θέλει εἰσθαι ὁ πρῶτος σύμμαχος τοῦ Ἐπτανήσιου κατὰ τῆς Προστασίας. Τοῦτο καλῶς ἔννοοῦσα καὶ ἡ Προστασία αὐτὴ, ὅλας τὰς προσπαθείας τῆς συνεκέντρωσεν ἵνα παρεμποδίσῃ τὴν διαφώτισιν τῆς Μ. Βρεταννίας, ἀφ' ἐνδεικτικοῦ μὲν αὐθαιρέτως καταδιώκουσα πάντα Ἐπτανήσιον ἀποπειρώμενον ἵνα τοὺς γοργυσμοὺς τῆς πατρίδος του μέχρι Ἀγγλίας διαβιβάσῃ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀποπειρώμενη ἵνα καὶ εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ τὴν κοινὴν γνώμην ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ Ἰονικὰ πράγματα παραμεμορφωμένα παραστήσει. Ἰδού ἡ ἀρχὴ τοῦ πεισματώδους κατὰ τῆς Ἐπτανήσου πολέμου τῆς Προστασίας, ἰσοδυναμοῦντος μὲ πόλεμον κατὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ἀληθείας, καὶ τῆς πρὸς τὴν Ἀγγλίαν πεποιθήσεως τοῦ Ἐπτανήσιου.

Πρῶτον θύμα τῆς πάλης ταύτης ἐγένετο ὁ Ἀντώνιος Μαρτινέγκος.—Ο Ζακύνθιος οὗτος πολίτης ἀλλο ἀμάρτημα δὲν ἔφερεν εἰμὴ τὴν ἀπέναντι τῶν ἐπανειλημένων προσκλήσεων καὶ παρακλήσεων τοῦ Σιρ Μαϊτλάνδου ἀποποίησιν του εἰς τὸ νὰ συμπράξῃ διὰ τὴν ἐπιθολὴν τοῦ Χάρτου τῶν 1817.

Ιδιώτευεν ὁ Μαρτινέγκος μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ χάρτου, ἀλλ' ἥτον ἀνθρωπος ἐπιρροῆς μεγάλης εἰς τὴν πατρίδατον. Ή ἔξοντωσίς του ἐθεωρήθη ἀναγκαῖα καὶ πρὸς ικανοποίησιν τῆς περιφρονηθείσης ἀγερωγίας τοῦ δεσπότου διὰ τὴν ἄρνησιν συμπράξεως, καὶ πρὸς παρεμπόδισιν ὑποπτευομένης, ώς ἐκ τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ Μαρτινέγκου ἀπὸ τὰ πράγματα, ἀποτάνσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ πρὸς περιστολὴν παγτὸς ἀλλοθεν ἐνδεχομένου κατὰ

τῆς διαγωγῆς τῆς Προστασίας παραπόνου. Πολεμικὴ Φρεγάτα τῆς Αὐτοῦ Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας πέμπεται εἰς Ζάκυνθον. Ὁ Μαρτινέγκος συλλαμβάνεται, ἐντὸς αὐτῆς ἐπιβιβάζεται, ἀγετᾷ εἰς Κέρκυραν κατηγορία συνόμωσίας κινεῖται, κατ' αὐτοῦ καὶ ἐνῷ Νόμος, δῆλας κατηγορία ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων κατὰ τοῦ Μαρτινέγκου δοθῇ, δὲν ὑπῆρχεν, ἡ κατηγορία δύμας δίδεται, ὁ δὲ πρὸς ἔξουσιοδότησιν αὐτῆς Νόμος συντάσσεται μετὰ τὴν παρουσίασιν αὐτῆς.

Ο Μαρτινέγκος καταδικάζεται, κλείεται εἰς τὸ φρούριον τῆς Λευκάδος. Θετὸς υἱὸς αὐτοῦ μεταβαίνει εἰς Ἀγγλίαν, ἐπιβάλλει ἡ Ἀγγλία εἰς τὴν Προστασίαν τὴν χαριτοδοσίαν ὑπὲρ τοῦ Μαρτινέγκου. Ο Μαρτινέγκος ἐλευθεροῦται τῶν δεσμῶν του ἵνα ἔξορισθῇ τοῦ Κράτους, καὶ ἐπανέλθῃ ἀργότερα εἰς τὴν οἰκίαν του παράφρων!

Ολίγον μετὰ τὴν κράτησιν τοῦ Μαρτινέγκου συλλαμβάνονται διάφοροι Ζακύνθιοι, θεωρούμενοι πιστοί φίλοι αὐτοῦ, μεταφέρονται εἰς Κέρκυραν, κλείονται διὰ πολλοὺς κατὰ συνέχειαν μήνας ἐντὸς τῶν φρουρίων χωρὶς νὰ δικασθῶσι καὶ ἀργότερα ἀπολύονται ὑπὸ ἐγγυήσεις, ἡ ὡρισμένας ἐκτοπίσεις.

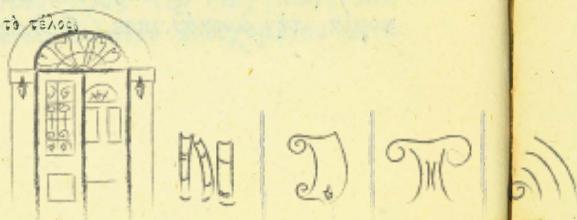
Ο Επτανήσιος δύμας δὲν πτοεῖται. Ο Μαϊτλανδ ἀποπειρᾶται ἵνα συλλέξῃ ὑπογραφὰς πρὸς ἀπόδειξιν δῆθεν τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ τόπου εἰς τὸ ἐπιβληθὲν σύστημα. Ο Τόνιος ἀποπειρᾶται καὶ αὐτὸς, ἵνα τὴν κατὰ τοῦ συστήματος ἀποστροφήν του μέχρις Ἀγγλίας διαβιβάσῃ. Αναφορὰ ὑποκινεῖται εἰς Ζάκυνθον πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Μ. Β. ἀλλὰ ἡ ἀναφορὰ αὐτη μόλις ὑπὸ 32 ὑπεγράφετο, ἡ ἀστυγομία τὴν ἀνεκάλυπτε. Φυλακίζονται ὅλοι οἱ εἰς αὐ-

τὴν ὑπογεγραμμένοι. Οἱ ώς ὑποκινηταὶ αὐτῆς θεωρηὶ θέντες κλείονται εἰς τὰ φρούρια τῆς Κερκύρας διὰ ὀκτὼ Μήνας, ἐπειτα ἔξορίζονται ἐπὶ τρία ἔτη. "Αἴσιον δὲ σημειώσεως εἶναι ὅτι τινὲς τῶν ὑπογραψάντων τὴν ἀναφορὰν ταύτην ἥσαν ἐν τέλει καὶ ὑπάλληλοι. Εἰς ἐξ αὐτῶν (ό Κύριος Ἀναστάσιος Φλαμπουριάρης) μέλος τῆς Βουλῆς, διὰ Βουλευτικῆς πράξεως, παρὰ τοῦ Ἀρμοστοῦ ὑπαγορευθείσης, ἀπεβλήθη τῆς ἡδη συνεδριαζούσης Συνελεύσεως, ἵνα καὶ αὐτὸς κλεισθῇ εἰς τὸ φρούριον καὶ ἐπειτα ἔξορισθῇ.

Ἐπισυνάπτω Μυλόρδ, ἀντίγραφον τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, (α) ἀναγγώσατέ το, παρακαλῶ, εἴναι τὸ πρώτον ἔγγραφον τὸ δρπίον ἡ Ἐπτάνησος ἀπεπειρᾶτο νὰ διαβιβάσῃ εἰς Ἀγγλίαν ἐπικαλουμένη τὴν βοήθειάν της κατὰ τῆς Προστασίας. "Ας κρίνη δὲ ἡ Υ.Ε. πῶς πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ Κυβέρνησις τοιαύτα τολμήσασα, κατὰ πολιτῶν τοιοῦτον ἔγγραφον ἀποπειραθέντων ὑπέρ τῆς πατρίδος των ν' ἀπευθύγωσι εἰς Ἀγγλίαν!

Μόλις τὴν ἀποτυχίαν τῆς πρώτης ἀποπείρας, ἐνῷ ἀκόμη κλεισμένοι εἰς τὰ φρούρια τῆς Κερκύρας οἱ τὴν ἀναφορὰν ταύτην ὑπογράψαντες εὑρίσκοντο, δευτέρα ἀναφορὰ ὁμοίᾳ τῆς πρώτης ἐν Ζακύνθῳ σχεδιάζεται. Προσεκτικώτεροι οἱ πολῖται γενόμενοι, κατορθώνουσι ἵνα ὑπογράψωσι ἐκατοντάδες πολλαῖς εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἀναφορὰν, χωρὶς ἡ ἀστυνομία νὰ ἐννοήσῃ. Δύω τῶν ὑπογραψάντων τὴν παρουσιάζουσι εἰς τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Ἀρμοστοῦ, διστις τοὺς προσκαλεῖ νὰ τὴν ἀποσύρωσιν, ἡ ἀλλέως ἀντὶ τῆς ἀναφορᾶς ἥθελε πέμψῃ αὐτοὺς ἀμέσως σιδηροδεσμίους εἰς Κέρκυραν. Τὸ δεύτερον ἐγένετο.

(x) Ιδε τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἰς τὰ τέλος.

Αἱ ἀναφοραὶ αὗται διεβιβάζοντο εἰς Ἀγγλίαν;

Οἱ Ίονιοι δὲν γινώσκουσιν ἄλλο μετὰ θετικότητος εἰμὴ ὅτι δλα τὰ κινήματα ταῦτα ἐχαρακτηρίζοντο ώς ὑποκινήσεις Ρωσσικαὶ, οἱ δὲ Ἐπτανήσιοι οἱ ἀποτολμοῦντες ἵνα ὑπέρ τῆς πατρίδος των πρὸς τὴν Μ. Βρεττανίαν κατὰ τῆς Προστασίας ἀποτανθῶσιν, ἐσυκοφαντήθησαν ώς πράκτορες Ρωσσοὶ καὶ ώς τοιοῦτοι κατεδιώχθησαν, χαρακτηρισμός διτις δὲν ἔξελειψεν εἰμὴ κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν Ἀρμοστείαν.

Δὲν σκοπεύω, Μυλόρδ, νὰ θέσω τὴν ὑπομονήν Σας εἰς τὴν σκληρὰν δομικὴν τῆς κατὰ σειρὰν ἐξιστορήσεως τῶν ἀποπειρῶν τῶν Ίονίων ὅπως κατορθώσωσιν ἵνα ἡ κατὰ τῆς Προστασίας φωνή των μέχρις Ἀγγλίας διαβιβασθῇ, καὶ τῶν ἐπιθέσεων τῆς Προστασίας ὅπως τοῦτο παρεμποδίσῃ. Ἀρκεῖ μοι νὰ σημειώσω ὅτι δύον ἡ ἐπίθεσις ἐκ μέρους τῆς Προστασίας ηὔξανε, τόσῳ μᾶλλον ὁ ζῆλος τῶν Ἐπτανησίων ἐπερίσσευε, τόσῳ μᾶλλον ἡ πεποίθησίς των ἐκραταιοῦτο ὅτι ἥρκει νὰ γίνη γνωστὴ τῶν πραγμάτων ἡ θέσις εἰς Ἀγγλίαν, ὅπως ἡ Ἐπτάνησος εἰς τὸ πεῖσμα τῆς Προστασίας δικαιωθῇ. — Πίεσις τῆς κοινῆς γνώμης ὑπῆρξε τοιαύτη, ὡστε καίτοι οἱ Βουλευταὶ ἔξελέγοντο ὑπὸ τοῦ Ἀρμοστοῦ διὰ τοῦ διπλοῦ καταλόγου τοῦ προκαταρκτικοῦ Συμβουλίου μᾶλλον τοῦτο πλειοψηφία Βουλευτική ὑπέρ τῆς Προστασίας δυσκόλως ἐσχηματίζετο. Καὶ ἡ Δ'. καὶ ἡ Ε'. καὶ ἡ ΣΤ'. Βουλὴ διελύσοντο μὴ δυναμένων τῶν Ἀρμοστῶν νὰ συμβαδίσωσι μετ' αὐτῶν.

Ἡ Ζ'. Βουλὴ ἐσυγχροτεῖτο καὶ εἰργάζετο ἐν μέσῳ ἔξοριῶν Λαϊκῶν τε καὶ Ιερωμένων, ἀπειλῶν καὶ προετοιμασιῶν πρὸς κήρυξιν στρατοδικείων, παρεμποδίσεως πάσης Ἐφημερίδος φυλαδίου ἡ βιβλίου, αὐτῶν τῶν Ἀγγλικῶν μὴ ἔξαιρουμέγων, τὰ ὁ-

ποῖα τύχὸν τί περὶ Ἐπτανησιακῶν περιελάμβανον;

Διὰ τῶν ὑπὲρ τοῦ διέποντος συστήματος ἐκφράσεων καὶ προσφωνήσεων τῆς Βουλῆς ταύτης ἡ Προστασία ἀπεπειράθη νὰ δεῖξῃ καὶ πάλιν τὴν δήθεν ὑπὲρ αὐτῆς συγκατάθεσιν τῆς Ἐπτανήσου· ἀλλὰ τὸ παιγνίδιον δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ καλυφθῇ. Ἐπῆλθε πλέον καιρὸς καθ' ὃν ἡ Μ. Βρεττανία ὥφειλε νὰ γνωρίσῃ ἐν μέρει τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων ἐν Ἐπτανήσῳ θέσιν καὶ νὰ συναισθανθῇ πόσον παρὰ τῆς Προστασίας ἐξηπατήθη. Ἡ κατὰ τὰ 1839 καὶ 1840. χορυφωθεῖσα πρὸς τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τῆς Προστασίας ἐκφρασίς τῶν Νήσων, αἱ πολυπληθεῖς ὑπὸ χιλιάδων ὑπογραφῶν καλυφθεῖσαι ἀναφοραὶ, ἡ προσωπικὴ εἰς Λογδῖνον μετάβασις τοῦ Κ. Μουστοξύδου ἐκ Κερκύρας, τοῦ Κ. Γαήτα ἐκ Ζακύνθου, τοῦ Κ. Πηγιατόρου ἐκ Κεφαλληνίας, δὲν ἤδυναντο πλέον, ὡς ὑποκινήσεις ἡ ῥαδιουργίαι· Ρωσικαὶ νὰ πιστεύθωσιν ἐν Ἀγγλίᾳ, καίτοι ὡς τοιαῦται παρὰ τῆς Προστασίας κατὰ τὸ σύνηθες παριστάνοντο. Ὁκτὼ ἔτη ἐξτοιχίσθησαν ἔκτοτε νὰ παρέλθωσιν, ὅμως ἡ ἀλήθεια καίτοι ἀργὰ ἐπὶ τέλους ἐθριάμβευσεν. Ἡ διάδοχος τῆς Ζ'. Βουλῆς, ἡ Η'. ἐπροσκαλεῖτο πρὸς παραδοχὴν τῶν συνταγματικῶν Μεταρρύθμισεων τῶν 1848 καὶ 1849.

Εἰς τὸ πεῖσμα τῆς Προστασίας ἡ Ἀγγλία προτείνει τὴν ἐλευθεροτυπίαν καὶ ἐλευθέρων ἐκλογήν. Ἡ Προστασία ὑποχρεουμένη νὰ ὑποχωρήσῃ ἀποπεράται νὰ περιορίσῃ κἄν, ὅσον τὸ δυνατόν, τὰ νέα πολιτικὰ δικαιώματα παρεισάγουσα εἰς τὰς ὑπὸ τῆς Μ. Βρετανίας ἀρχῆθεν διαβιβασθείσας ρήτρας, νέας διατάξεις πείθουσα τὴν Ἀγγλίαν περὶ τῆς δήθεν ἀνάγκης αὐτῶν. Οὕτως ὡς ὄρος τὸν παραχωρουμένων πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐτέθη ἡ πρὸς τὸν

Ἀρμοστὴν παραχώρησις ἵνα αὐτὸς κατ' εὐθείαν ἐκλέγῃ καὶ σχηματίζῃ εἰς τὸ ἔξτις ἱκτὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ἀμετακίνητον τῆς μισθοδοσίας του καὶ τῆς Στρατιωτικῆς ἐπιχορηγήσεως. Ἄλλ' ὅπως ποτ' ἀνὴ, ἡ ἐλευθεροτυπία καὶ ἐλευθέρων ἐκλογὴ καθιεροῦτο.

— Οποῖα προηγούμενα, ὅποῖον ἐνεστὸς ἔμελλε νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐλευθέρου τύπου ἀφ' ἐνὸς, καὶ τῆς ἐκλεχθησομένης ἀντιπροσωπείας ἀφ' ἑτέρου;

Ἐπιτρέψατέ μοι Μυλόρδο βραχείας ἐπὶ τούτου ἐκφράσεις.

Ἀντιπροσωπικὸν σύστημα μετὰ ἐτερογενοῦς σώματος παριστάνοντος συνάμα τὴν ἀνω Βουλὴν καὶ ὑπουργεῖον ἀνεύθυνον· ἀνω δὲ ἀμφοτέρων ὁ Ἀρμοστὴς συγκεντρώνων εἰς ἔκυτὸν πᾶσαν ἐξουσίαν, αὐτῆς τῆς δικαστικῆς μὴ ἐξαιρουμένης. — Διαχείρισις τοῦ δημοσίου πλούτου ἐπὶ τριακονταετίαν ἀνευ λογοδοσίας. Ἐκαποντάδες χιλιάδων Λιτρῶν Στερληνῶν δαπανηθεισῶν εἴτε εἰς κατεδάφησιν φρουρίων περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ὅποιων ῥητῶν ἡ συνθήκη τῶν Παρισίων ἐπρονόει (ἀρθρον ε'). τῆς Συνθήκης) — εἴτε πρὸς ἀνέγερσιν νέων, ἀσκόπων καὶ περιτῶν διὰ τοὺς Ιονίους, τὰ ὅποια αὐτοὶ προθύμως ἤθελον κατεδαφίσῃ, — εἴτε πρὸς ἐπίτευξιν ἀλλων οὐχὶ βεβαίως Εὐρωπαϊκῶν ἡ Ιονίων, ἡ Βρεταννικῶν σκοπῶν. Ἡ ἀπέναντι δλῶν τῶν δαπανῶν τούτων κατανάλωσις ἐπὶ τῆς Ἀρμοστείας Δούγλας τοῦ παρὰ τοῦ Λόρδου Νούγεντ ἀφεθέντος περιστεύματος εἰς τὸ ταμεῖον 600 περίπου χιλιάδων ταλλήρων καὶ ἡ ἔκτοτε ἔναρξις τοῦ μετὰ ταῦτα ὑπερόγκου χρέους. Σύστημα φορολογικὸν λίαν δυσανάλογον οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπαχθέστερον παντὸς ἀλλου ἐν Εὐρώπῃ — Γεωργία, ἐμπόριον, βιομηχανία, ἐγκαταλελειμένα οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ αἱ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγδεχόμεναι ἀ-

πόπειραι τῶν ἴδιωτῶν παρεμποδίζομεναι ὑπὸ ἀλλοκότων Νόμων, ἐν παραβάσει δὲ καὶ τῶν οἰωνῶν ποτε ὑφισταμένων νόμων, παραχώρησις ἀποκλειστικῶν προγομίων εἰς ξένα πρὸς φυγάδευσιν τῶν ἔγχωρίων κεφαλαίων.—**Η** τήρησις τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς θρησκείας τοῦ τόπου παραμεληθεῖσα, προσβολὴ καὶ αὐτῆς ἐπιφερθεῖσαι.—**Η** δημοσίᾳ ἐκπαιδευσις εἰς ἐντελὴ παραλυσίαν εἰς τόπον ὅπου τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος διὰ τοῦ Λόρδου Γουίλφορδ (τοῦ ὃποιού τὸ ὄνομα οὐδεὶς τῶν ὡς ἀχαρίστων γαρακτηρίζομένων Ἐπτανησίων προφέρει χωρὶς νὰ προτάξῃ τὸ ἐπίθετον τοῦ ἀειμνήστου) ἀκαδημίαν συσταῖνον προητοίμαζεν καθηγητὰς καὶ Ὑπουργοὺς πρὸς καταρτισμὸν Πανεπιστημίου καὶ Κυβερνήσεως ἐν ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι καὶ ὅπου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου ἡ Προστασία—τὸ βλέπετε ἡδη Μυλόρδ—παρέλυσε καὶ αὐτὰ τὰ προκαταρκτικὰ σχολεῖα. **Η** ἐθνικὴ γλῶσσα παρηγκονισμένη τῶν δημοσίων, καίτοι ῥητὴ διάταξις αὐτοῦ τοῦ Μαϊτλανδίου Χάρτου περὶ τούτου πρὸ τριακονταετίας ἐπρόνοιε, ἐπὶ πάσι δὲ τούτοις ἐπὶ τριακονταετίαν αὐθαίρετοι παραβιάσεις τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου, τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, τῆς περιουσίας, τῆς ζωῆς καὶ τῆς τιμῆς τῶν Ἰονίων, ίδού ἐπὶ ποίας καταστάσεως πραγμάτων ἐπροσκαλεῖτο ὁ Ἰόνιος τύπος ἵνα μετὰ πολυετὴ δεσποτικὴν δέσμευσιν ἐλευθέρως συζητήσῃ. :Εἶναι θαῦμα ἀν ἡ Ἰόνιος δημοσιογραφία μετὰ τὰ προηγούμενα ταῦτα, πρώτην φωνὴν ἀφῆκε τὴν φωνὴν τῆς πατριωτικῆς ἀγανακτήσεως;—Καὶ δῆμος ἡ Προστασία ἐλάμβανε τὸ θάρρος νὰ κατηγορήσῃ ἐνώπιον τῆς Ἀγγλίας τὴν τότε ἔκφρασιν τοῦ Ἰονίου τύπου ὡς θρασεῖαν καὶ παράτολμον, μὴ δυναμένη δὲ τὰς πράξεις ἐπὶ ἀξένησην νὰ ἀναιρέσῃ,

ἡ δικαιολογήσῃ, κατέφευγεν εἰς τὴν συκοφαντίαν ὅτι ὁ Ἰόνιος τύπος προσέβαλλε τὸ Τερόν πρόσωπον τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος καὶ ἐξύβριζε τὸ Ἀγγλικόν ἔθνος! συκοφαντία ἡτοι δυστυχώς ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπιστεύετο, ἀν καὶ τὰ πράγματα θριαμβευτικῶς τὴν ἀνήρουν.

Πλὴν τούτο δὲν ἦτο τὸ σόλον.

Ο Ἰόνιος τύπος ἐπροσκαλεῖτο ἐλευθέρως νὰ συζητήσῃ καὶ ἀποφανθῇ περὶ τῶν πατρίων ἐνῷ μετὰ δισχιλίων ἐτῶν ἐθνικοῦ μαρτυρίου ἀπέναντι τῶν ἀκτῶν τῶν ἡμετέρων Νήσων, Ἑλληνικὸν Βασίλειον, τῇ συμπράξει καὶ τῆς Μ. Βρεταννίας, ἀνεγείρετο ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ὃποιού ὁ Ἐπτανήσιος καὶ περιουσίαν καὶ ζωὴν προσέφερεν ὅπως καὶ αὐτὸς σὺν αὐτῷ τὴν ἐθνικήν του ὑπαρξίαν ἀναλάβη καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ διακοπεῖσας προσπαθεῖας τῶν προγόνων του ἔξακολουθήσῃ.—:Εἶναι θαῦμα ἀν ὁ Ἐπτανήσιος τύπος ότε μὲν ἰσχυρότερον ότε δὲ ταπεινότερον, ἀλλὰ πάντοτε σύμφωνος πανταχόθεν ἀνύψωσε τὴν φωνὴν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως;—Καὶ δῆμος ἡ Προστασία ἐλάμβανε τὸ θάρρος ἵνα τὸ τοιοῦτον ὡς στασιαστικὸν κίνημα χαρακτηρίσῃ, ὡς τοιοῦτον τὸ καταδιώξη καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐκείνης Ἀρμοστείας τοῦ Λόρδου Σείτωνος ὑπὸ τὴν ὅποιαν ἡ Μ. Βρεταννία τὴν ἐλευθεροτυπίαν παρεχώρει, ἡ Προστασία ἐζορίζει τοὺς Δημοσιογράφους Ζερβὸν καὶ Μομφερράτον, οἵτινες καθαρώτερα τῶν ἀλλων τὴν περὶ παύσεως τῆς Προστασίας φωνὴν ἀνύψωσαν. “Αν αἱ προλαβοῦσαι πρὸς τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τῆς Προστασίας περὶ συνταγματικῶν Μεταρρυθμίσεων ἀποτάνσεις τῶν Ἰονίων, ὡς στασιαστικὰ κινήματα ὡς ῥωστικαί ὑποκινήσεις ἐχρωματίσθησαν, καὶ αὐθαιρέτως κατεδιώχθησαν, πολὺν περισσότερον, φυσικῶ

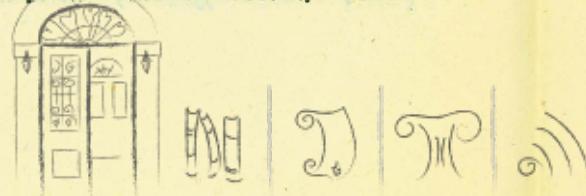
τῷ λόγῳ, ἔπειτε νὰ συμβῇ τοῦτο ἐνώπιον τῆς περὶ παύσεως τῆς Προστασίας ἀνεγειρομένης φωνῆς. Οἱ ἔχων ἀδικον οὐδέποτε συγχωρεῖ καὶ ἡ Προστασία συνειδύτια τῶν πρὸς τὴν Ἐπτάνησον ἀδικημάτων τῆς, ἐθεώρησε τὴν περὶ παύσεως αὐτῆς φωνὴν τοῦ ἐπτανησίου ως ἀποτέλεσμα ἀγανακτήσεως κατὰ τοῦ ὑφισταμένου εἰσέτι παρελθόντος, λησμονοῦσα δτὶ τὸ κατὰ τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ ἐνεστῶτος παράπονον ἥδυνατο νὰ ἐκλείψῃ καὶ μᾶλλον τοῦτο ἡ ὑπὲρ τῆς Ενωσεως φωνὴ οὐχὶ ὀλιγότερον ἴσχυρὰ ἥθελεν ἀνυψωθῆ, λησμονοῦσα δτὶ ἡ κατὰ τῆς ἔνης κυριαρχίας ἀντίδρασις τοῦ Ἐπτανησίου καὶ τοῦ Ἐλληνος ἐν γένει δὲν ἐξέλειψεν οὐδέποτε ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς Ρωμαικῆς κατακτήσεως, λησμονοῦσα ἐπὶ τέλους δτὶ ἡ ὑπὲρ τῆς ἔθνικῆς ἀποκαταστάσεως ἀπαίτησις ὡφείλεν ἔτι μᾶλλον ἴσχυρὰ νὰ ἀνυψωθῆ, ως ἥδη ἀνυψοῦται, ἐν στιγμῇ καθ' ἣν τῆς Ἐλλάδος τὸ ὄνομα ἐπὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Χάρτου καὶ πάλιν ἀναφαίνεται.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Κ. Οὐάρδου ἐκλεχθεῖσα πρώτη ἐλεύθερα Βουλὴ (ἡ Θ'.) συνήρχετο τὸ πρῶτον δύω ἔτη μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς ἐλευθεροτυπίας. Παρίστατο ἥδη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ταύτης τὸ αὐτὸ θέαμα τὸ δόποιον καὶ ἐνώπιον τοῦ τύπου πρὸ δύω ἐτῶν. Ἀλλὰ παρίσταντο ως ἐπίμετρον αἱ φρικώδεις σκηναὶ τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ στρατοδικείων τοῦ 1849.

Ἐίναι θαῦμα ἀν ἡ Βουλὴ αὕτη δὲν ἐμιμήθη τὰς παρελθούσας τοῦ προκαταρκτικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ Ἀρμοστοῦ ἀπάντησιν τῆς; Είναι θαῦμα ἀν δὲν περιωρίσθη νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ περὶ ἐπισκευῆς τῶν Λεβήτων τοῦ Ἰονικοῦ ἀτμοπλοίου, περὶ τῶν δόποιων ἐκτεταμένως ἐ-

νόμισε πρέπον νὰ καταγίνῃ ὁ Κ. Οὐάρδος εἰς τὸν ἐναρκτήριον λόγον του, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ἀνέφερε λίαν μετριοπαθῶς τὰ κατὰ τοῦ διέποντος συστήματος παράπονα τῆς Ἐπτανήσου; Είναι θαῦμα ἀν ἐνώπιον τῶν σκηνῶν τῶν στρατοδικείων τῆς Κεφαλληνίας ἡ Βουλὴ αὕτη ἀφίρωσεν εἰς τὴν ἀπαντησίν της μικρὸν καὶ λίαν μετριοπαθῆ παράγγραφον περὶ τούτου, παραπονουμένη διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ αὐθαιρέτου παραβίασιν τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, καὶ τοῦ οἰκιακοῦ ἀσύλου, καὶ ἐνδεικνύουσα δτὶ ἔπειτε διὰ παντὸς νὰ προληθφῇ ἡ ἀγανάεωσις τῶν οἰκτρῶν καὶ ἀξιοθρηγήτων καταδυναστειῶν τῶν ὅποίων ἐλεσινὸν παράδειγμα ἔδωκεν ἡ Νῆσος Κεφαλληνία; — Είναι θαῦμα, ἐπὶ τέλους, ἀν ἡ Βουλὴ αὕτη ως τελικὸν συμπερασμὸν τῆς ἀπαντησεώς της ἐξέφραζε τὴν πεποίθησίν της δτὶ ἡ θαλασσοχράτωρ, μετὰ τῆς Εὐρώπης δικαίας ταὶ εὐγγαμονούσης, ἥθελεν ἀνεγείρει τρόπαιον ἐνδοξότερον τοῦ Ναυαρίνου διὰ τῆς συνεγώσεως τῶν διεσκορπισμένων μελῶν τῆς Ἐλληνικῆς φυλῆς; — Καὶ ὅμως ὁ Ἀρμοστῆς ἀκροασθεὶς τὴν ἀπάντησιν ταύτην, τὴν ὅποιαν ἀλλῶς προηγουμένως ἐγγνώριζε, ἐπιφυλάσσεται, δι' ὅλως νέου εἰς τὰ θουλευτικὰ ἔθιμα τρόπου, νὰ ἀνταπαντῆσῃ ἀργότερα· εἰς τὴν ἐκτεταμένην δὲ ἀνταπαντησίν του, ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Ἐπτάνησος μετ' ἐκπλήξεως ἥχροάσθη, οὐχὶ μίαν τῶν ἀρχῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὴν ἀλλήν διὰ τοῦ πρὸς ἀλλήλας ὀφειλομένου σεβασμοῦ ἀπευθυνομένην, ἀλλὰ τὸν ἐρεθισμένον δεσπότην τὸν πρὸς τοὺς οίονει ὑπηρέτας του ἀποτεινόμενον.

Ἐπρόκειτο περὶ τῶν ὅλων· οὐχὶ πλέον περὶ καταχρήσεων, ἡ Κυβερνητικῶν παραπόγων ἀλλὰ περὶ

παύσεως τῆς Προστασίας φωνὴν ἀπετόλμα ώ Έ-
πτάνησος πρὸς τὴν Μ. Βρεταννίαν καὶ δι' αὐτῆς πρὸς
τὴν Εὐρώπην νὰ ἀπευθύνῃ.

Τὸ οὐ μόνον συμφέρον ἀλλὰ ἀπ' ἐναντίας ἡ θετι-
κὴ θλάβη τῆς Μ. Βρεταννίας ἐκ τῆς διατηρήσεως
τῆς Προστασίας, ἡ δὲ μὴ δυναμένη πλέον νὰ πα-
ρεμποδισθῇ ἀπότανσις τῆς Ἐπτανήσου πρὸς τὴν Μ.
Βρεταννίαν, ἵνα ἡ Προστασία εἰς τὸ συμφέρον ἀμ-
φοτέρων παύσῃ ησαν οὐχὶ πλέον θεωρίαι ἀλλὰ
πραγματικὰ γεγονότα.—**Η** Προστασία ἐνόμισεν ὅτι
ἡδύνατο τὴν περὶ Ἐνώσεως φωνὴν νὰ καταπνίξῃ καὶ
ἔδωθεν ἀρχεται, Μυλόρδ, νέα σειρὰ λίκαν λυπηρῶν
γεγονότων πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου.

Τὰ μέλη τῆς Θ'. Βουλῆς εἴτε πρώτην φορὰν εἰς
τὸν Βουλευτικὸν περίβολον παρίσταντο, εἴτε πρώτην
φορὰν ἐλάμβανον μέρος εἰς ἐλευθέρως ἔχειχθεῖσαν
καὶ ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ ἐργαζομένην Βουλήν. "Ο-
στε ὅλα ησαν ἐλειπῆ τῆς κοινοθουλευτικῆς ἔκεινης
τακτικῆς, ητις μόνον διὰ τῆς πείρας καὶ τριβῆς ἀ-
ποκτᾶται, καὶ ητις μόνη βουλευτικοὺς σκοποὺς δύνα-
ται νὰ διευθύνῃ καὶ ἐπιτύχῃ. Τὴν εἰς τοὺς κοινοθου-
λευτικοὺς συνδιασμοὺς πεῖράν του μετεχειρίσθη δ. Κ.
Οὐάρδος ἵνα περιπλέξῃ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότε-
ρον τὴν ἀντιπροσωπείαν ὅπως, εἴ δυνατὸν, δυσφη-
μίσῃ ἐκ προσιμίων πᾶν ἐνδεχόμενον τῆς ἀντιπροσω-
πείας ταύτης κατὰ τῆς Προστασίας κίνημα. Αἱ ἐκ-
θέσεις τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν τῆς Βουλῆς ταύτης
γέμουσι κατηγοριῶν καὶ παραπόνων κατὰ τῆς Κυ-
βερνήσεως περὶ τῶν παντοίων εἰς αὐτὰς παρεμβλη-
θέντων προσκομμάτων, τακτικὴ ητις δὲν ἐξέλειψε εἰς
οὐδεμίᾳν τῶν μετὰ ταῦτα βουλευτικῶν συνόδων.

Ἐν μέσῳ, οὐχὶ κοινοθουλευτικῆς συζητήσεως, ἀλλὰ
πειρατώδους ἔχθρικῆς τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν

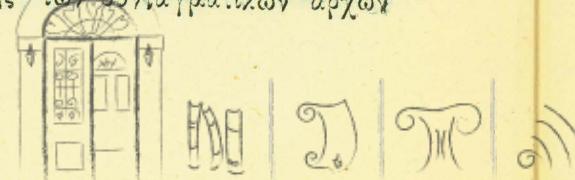
πάλης ἡ Θ'. Βουλὴ ἀνεβάλλετο ὀλίγας ἡμέρας πρὸς
τοῦ τέρματος τῆς συνταγματικῆς περιόδου της, ἵνα
προσκληθῇ ἀργότερα καὶ ἐκ νέου ἀναβληθῇ, εἰς στιγ-
μὴν καὶ ἣν ἔβαινεν εἰς τὴν ἐπιφήφισιν τοῦ περὶ Ἐ-
νώσεως ψηφίσματος τῆς 26 Νοεμβρίου 1850.

Τὸ ψήφισμα ἐκεῖνο ἐγένετο ἀντικείμενον λόγου εἰς
τὸ Ἀγγλικὸν Κοινοβούλιον ὃπου δυστυχῶς διὰ τοὺς
Ἰονίους δὲν ὀντήγησαν καὶ δὲν ἐδύναντο ν' ἀντηχή-
σασιν, εἰμὴ αἱ παρὰ τῆς Προστασίας ἐπὶ τοῦ γεγο-
νότος διαβιβασθεῖσαι πληροφορίαι, αἵτινες ησαν
βεβαίως ἀναγκαῖαι εἰς δικαιολόγησιν τῶν προετοιμα-
ζομένων καταδιώξεων.

Ο προτείνας τὸ ψήφισμα θουλευτὴς Τυπάλδος
Καπελέτος διαγράφεται τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου
Κεφαλληνίας, εὐρισκόμενος δὲ τότε εἰς τὴν ἐλευθέραν
Ἐλλάδα τῷ παρεμποδίζεται ἡ εἰς τὰς Νήσους ἐπά-
νοδος

Η πρώτη αὕτη αὐθαίρετος πρᾶξις ἡκολουθήθη ἀ-
πὸ τὰς ἔξορίας πολλῶν ἀλλων ἀντιπροσώπων, δη-
μοσιογράφων, ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν συμβούλων
κ.τ.λ. Συνεπείᾳ τοῦ κατακλυσμοῦ τούτου πάνει δ
τύπος, καὶ ίδού Μυλόρδ δ σεβασμὸς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ
νόμου ἐγγυουμένην ἐλευθεροτυπίαν.

Ἐν τῷ μέσῳ τοιούτων καὶ ἀλλων παραπλησίων
ἐτοιμασιῶν, ἀφοῦ ἡδη προηγουμένως ἐπροπαρασκευ-
άσθησαν οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι, διαλύεται ἡ Θ'.
Βουλὴ, καὶ οἱ ἐκλογικοὶ σύλλογοι προσκαλοῦνται
εἰς τὴν ἐκλογὴν νέων ἀντιπροσώπων ὑπὸ τὴν προ-
κήρυξιν καὶ προϋπόσχεταιν νέων πολιτικῶν ἐλευθε-
ρῶν διὰ συνταγματικῶν Μεταρρυθμίσεων.—Ἐπρο-
σκαλοῦντο οἱ ἐκλογεῖς νὰ ἀποφανθῶσι μεταξὺ Με-
ταρρυθμίσεως καὶ Ἐνώσεως, ἡ κατὰ τὴν ῥητὴν δια-
δήλωσιν τῆς τότε κυβερνητικῆς Ἐφημερίδος (δ Φίλος

τοῦ Λαοῦ) μεταξὺ Μεταρρύθμισεως καὶ στρατιωτικῆς Κυβερνήσεως ὡς ἐκείνης τοῦ Στρατηγοῦ Κάμπελ! Ἐτόλμησαν χωρὶς νὰ ἐρυθριάσωσι νὰ εἴπωσιν, διὰ ὃ τόπος ἀπαντοῦσεν εὐγενῶς εἰς τὴν πρόκλησιν ταύτην καὶ ἐπεμπε πλειοψηφείαν Βουλευτικὴν ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ πῶς ἡ πρόσκλησις ἐγένετο καὶ πῶς ἡ ἀπάντησις ἐδίδετο;

Ομιλῶ, Μυλόρδ, περὶ γεγονότων πασιδήλων, παρατρέχω τὰ ὑπόκρυφα, ἐλάχιστον δὲ μόνον μέρος ἀναφέρω, τῶν δσων κατὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ Βουλῇ εἰπώθησαν χωρὶς νὰ δυνηθῇ αὕτη οὕτε νὰ ὑπερασπισθῇ, οὕτε νὰ ἀπαντήσῃ.

Ἐγκύκλιος τοῦ Ἀρμοστοῦ ἐπροσκάλει τοὺς ἐν τέλει καὶ ὑπαλλήλους, ἄν ηθελον νὰ ἔξακολουθήσωσι τρώγοντες τὸν ἄρτον τῆς κυβερνήσεως, νὰ φηρίσωσιν ἀποκλειστικῶς τοὺς ὑποψηφίους της, καὶ ταυτοχρόνως πᾶς Νόμος ἔπαινεν ἐν πράγματι ὡς πρὸς τοὺς θεωρουμένους ἀντενεργούντας εἰς τοὺς ὑποψηφίους τούτους. «Non sono leggi per voi» εἶπε καθαρὰ ὁ ἐν Ζακύνθῳ Τοποτηρητὴς τοῦ Ἀρμοστοῦ, εἰςτινα πρὸς αὐτὸν παρουσιασθέντα ἵνα ἐπικαλεσθῇ τὴν προσοχὴν του ἐπὶ διενεργηθείσης κατ’ αὐτοῦ αὐθαιρεσίας.—«Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ καταδιώξῃ» τοὺς μὲν καὶ νὰ ἀφίσῃ ἀνενοχλήτους τοὺς δὲ ἔλεγεν ἐν δημοσίᾳ δικαστικῇ συνεδριάσει ὁ Εἰσαγγελεὺς Ζακύνθου, εἰς στιγμὴν καθ’ ἥν ἐπέκεινα τῶν 50 πολιτῶν ἐκατηγοροῦντο δι’ ὑποθετικὸν πλημέλημα, ἐπὶ σκοπῷ νὰ κλεισθῶσιν, ὡς ἐκλείσθησαν, εἰς τὰς φυλακὰς ὅπως μὴ ἐνεργήσωσι κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ὁ δὲ δικηγόρος των ἐρωτοῦσε, διατὶ αὐτὸν μόνον κατεδιώκοντο διὰ τὸ πλημέλημα τοῦτο ἐνῷ χίλιοι ἐκατὸν ἄλλοι, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐξομολόγησιν τῆς Ἀστυνομίας, ὑπῆρχαν ὅλογέν τὸ

αὖτό τοῦτο πλημέλημα χωρὶς νὰ καταδικασθῶσι: Ὁμιλῶ πρῶτον περὶ Ζακύνθου καθότι εἰς τὰ ἐν αὐτῇ τότε τολμηθέντα ὑπῆρχα μάρτυς αὐτόπτης.

Ἡ πόλις καὶ τὰ χωρία παρίσταντον τὸ θέαμα τόπου ὑπὸ ἐχθρικὴν ἔφοδον εὑρισκομένου.

Αἱ πρῶται προσπάθειαι τῆς Ἀστυνομίας συγενεντρώθησαν ἵνα παρέμποδίσωσι τὴν ὑπογραφὴν τῶν καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ῥιζοσταστῶν, (α) καθ’ ὅτι τοῦτο ἐθεωρήθη ὡς τὸ ἀσφαλέστατον μέσον πρὸς ἀποκλεισμὸν τῶν ὑποψηφίων τούτων. Οἱ ἐκλογεῖς ἐπροσκαλοῦντο δῆν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν διοῦ ἀνηγγέλλετο αὐτοῖς ὅτι ἡ Ψηλὴ Ἀστυνομία ἦθελεν ἐξορίσει ὡς στασιαστὴν(!) πάντα ἐκλογέα ὑπογράψαντα τοὺς καταλόγους τῶν στασιαστῶν ὑποψηφίων!

Πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν λόγων τούτων πράγματα δὲν ἔλειπαν· πρόστιμα, φυλακίσεις, ἐκτοπήσεις λαϊκῶν τε καὶ Τερωμένων ἥτο τὸ σύνηθες καθημερινὸν φαινόμενον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τοῦ τρόμου, καθ’ ἥν πολιτισμένη συνταγματικὴ Κυβέρνησις ἀπευθύνετο πρὸς τὸν τόπον δπως τὴν γνώμην του ἐκφράσῃ.—Αἱ θύραι τῶν οἰκημάτων μας ἐφυλλάσσοντο νυχθημερὸν ὑπὸ χωροφύλακων οἵτινες ἐσημείωναν πάντα εἰσερχόμενον καὶ ἐξερχόμενον ἐρευνοῦντες ἐπ’ αὐτοῦ μήπως ἔφερε τοὺς ἐπιφόρους καταλόγους, παρατείνοντες τὰς ἐρεύνας των ἀναιδῶς καὶ ἐπὶ γυναικῶν. Εἰς τὸν δρόμον ἐξερχόμενοι παρηκολουθούμεθα ὑπὸ ἑτέρου χωροφύλακος σημειοῦντος τὰς οἰκίας εἰς ἀς εἰσερχόμεθα, τὰ ἄτομα τὰ ἡμᾶς τυχὸν χαιρετίσαντα ἥμεθ’ ἡμῶν συνομιλήσαντα· οἱ ὡς ὑποπτοι θεωρούμενοι Τερεῖς μας, ὅσοι δὲν ἐκτοπί-

(α) Ιδε εἰς τὸ τέλος Σημ. Β'.

σθησαν, υπὸ τὴν αὐτὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτίρησιν καὶ θυπεβλήθησαν, τοῦ χωροφύλακος ἀκολοθοῦντος αὐτοὺς καὶ ἐντὸς τοῦ οἴκου του Κυρίου ὃπου ἵνα προσευχῆθωσιν εἰσήρχοντο. Αἱ κατ' οἶκον ἔρευναι πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐπιφόδων καταλόγων δὲν παρημελήθησαν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ μὴ γελάσω, Μυλόρδ, ἐνθυμούμενος ὅτι εἰς κατ' οἶκον ἔρευναν ἐνεργουμένην εἰς φίλου μου, οἱ κατάλογοι ἐσώθησαν διαβιβάζομενοι εἰς τὴν ἴδικήν μου οἰκίαν ἐντὸς γυναικείου φορέματος! καὶ ἡ Υ. Ε. θέλει γελάσει ἀν ἀκούσῃ ὅτι εἰς ἄλλην περίπτωσιν ἀπόσπασμα χωροφύλακων ἀπεστέλλετο πομπωδῶς ἐκ τῆς πόλεως ὅπως ἐξαλείψῃ τὴν ἐπιγραφὴν «ΖΗΤΩ ἡ ΕΝΩΣΙΣ» τὴν ὁποίαν παῖδες τινὲς ἐπὶ τοῦ τοίχου μεμωνομένου οἰκήματος, ἡμίσειαν ώραν τῆς πόλεως ἀπέχοντος, διὰ χόρτων ἐσημείωναν, ἔτεροι δὲ χωροφύλακες ἐπέμποντο ἵνα καταβιβάσωσι μικρὰν κυανόλευκον χάρτινον σημαίαν τὴν ὁποίαν ἄλλοι παῖδες εἰς χάρτινον ἀνεμόμυλον προσήρτησαν. Πόσον ἦθελε χαρῆ ὁ Cervantes ἀν ἔτη νὰ ἴδῃ τὴν πραγματικὴν ταύτην παράστασιν τῶν εἰκόνων του;

Παρατρέχω πολλὰ ἄλλα γελοῖα, ἄλλὰ συνάμα τυραννικὰ μέτρα πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταλόγων τῶν Στασιαστῶν ὑποψηφίων. Συμπεραίνω σημειώνων μόνον ὅτι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, διὰ 40 καὶ καὶ ἐπέκεινα ἡμέρας χωροφύλακες τοποθετημένοι εἰς τὰς εἰσόδους τῆς πόλεως ἔρευνοῦσαν αὐτηρῶς τοὺς εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους, ἀφαιροῦντες καὶ αὐτὰ τὰ ὑποδήματα τῶν ἐξεταζομένων ἐπ' ἐλπίδι ἀνακαλύψεως τῶν ζητουμένων καταλόγων.

Ἄλλ' οἱ κατάλογοι δὲν ἀνεκαλύπτοντο, μόλονότι πλέον ἡ τὸ δέκατον τῶν ἐκλογέων τοὺς ὑπέγραψε!

Οἱ κατάλογοι εἰς τὸ πεῖσμα τῆς Ἀστυνομίας ἐπα-

ρουσιάζοντο! Προσκαλοῦνται οἱ ὑπογράψαντες ἐκίλογεις. Ὑποσγέσεις, ἀπειλαὶ πρὸς αὐτοὺς ἀπευθύνονται ἵνα εἰ δύνατόν, εἴπη τις αὐτῶν ὅτι ἀπατηθεὶς ὑπέγραψεν, καὶ οὕτω δυνθῇ ἡ Ἀστυνομία νὰ προσβάλῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τοὺς καταλόγους· ἀλλ' οὐδεὶς τῶν ὑπογραφάντων ἐκλογέων οὔτε πτοεῖται, οὔτε διαφθείρεται.—Ζητεῖ ὁ Τοποτηρητής νὰ τῷ διαβιβασθῶσι παρὰ τοῦ Ἐπάρχου οἱ κατάλογοι, λόγῳ ὅτι ἡ Ἀστυνομία διανοεῖται νὰ προσβῇ δικαστικῶς κατ' αὐτῶν. Ο Ἐπαρχος ἀπαντᾷ ὅτι ὁ Νόμος τὸν ὑποχρεοῦ νὰ διαβιβάσῃ τοὺς καταλόγους εἰς τὴν συγκροτηθησομένην Βουλήν. Ο Ἐπαρχος παύεται καὶ δι' ἄλλου προσωρινοῦ ἀντικαθίσταται.

Αἱ ἡμέραι τῆς ψηφοφορίας ἔρχονται.—Τὶ δὲν ἐγένετο ὅπως στάσις ἡ ταραχὴ ὑποκινηθῇ; περιορίζομαι, Μυλόρδ, νὰ εἰπω ὅτι ἐνώπιον τῆς ἐκτάκτου κινήσεως τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τῆς ἀστυνομίας πολυάριθμοι μισθωτοὶ τῶν ὑποψηφίων τῆς Τάξεως μὲ ρόπαλα καὶ δὴ μὲ ἐγχειρίδια γυμνὰ περιεφέροντο ἀναφανδόν εἰς τοὺς δρόμους τοὺς φίλους τῶν ὑποψηφίων στασιαστῶν προκαλοῦντες καὶ ἀπειλοῦντες. Η ὑπομονὴ καὶ ἡ φρόνησις τοῦ βαρβάρου καὶ ἀναξίου ἐλευθερίας λαοῦ τούτου ἐπρόλαβε πᾶν δεινὸν καὶ τὴν ζητουμένην ἴσως αἰτίαν πρὸς δικαιολόγησιν στρατοδικείων, διατηρηθείθης ὑπὸ τοῦ Λαοῦ τῆς ησυχίας καὶ τάξεως ἐκείνης τὴν ὁποῖαν ἡ ὑπὲρ αὐτῆς ὄφειλουσα νὰ μεριμνήσῃ Ἀρχὴ, τόσον προφανῶς καὶ δὴ ἀναιδῶς προσέβαλε καὶ διετάραττε.

Αἱ κάλπαι ἤνοιγοντο. Αἱ ψῆφοι ἐμετροῦντο. "Απαντεῖς οἱ ὑποψηφίοι τῆς Κυβερνήσεως κατεψηφίζοντο! καὶ ὁ λαὸς οὕτως κηρύσσεται βάρβαρος! καὶ ὁ λαὸς οὕτως κηρύσσεται ἀνάξιος ἐλευθερίας!"

Εἰς Κεφαλληνίαν αἱ αὐταὶ σκῆναι ἐπαναλαμβάνοντο δπως ὑποστηριχθῶσι οἱ ὑποψήφιοι τῆς τάξεως καὶ τῆς προόδου καὶ ἀποκλεισθῆ ἡ φατρία τῆς ἀναρχίας καὶ ὁ πισθιόδρομός της ἡ κηρύξασα τὸν πόλεμον εἰς τὴν ἴδιοκτησίαν καὶ υπομοσύνην (οὗτως ἔχαρακτηρίζοντο εἰς ἐπίσημα νομιμούς). Τί δὲν ἐγένετο καὶ εἰς τὴν πολυπαθῆ ἐκείνην Νῆσον; Φυλακίσεις, περιορισμοὶ, ἐκτοπίσεις, παρεμπόδισις ἀποπλεύσεως πλοίων, ἵνα μὴ μεταφερθῶσι, ὑποπτοὶ ἐκλογεῖς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐπὶ πάντων τούτων διαταγὴ εἰς τοὺς παρὰ τῆς Κυθερνήσεως ἐξαρτωμένους ἐκλογεῖς νὰ μὴ πλησιάσωσι τὰς κάλπας τῶν ὑποψήφιων στασιαστῶν ἀλλὰ νὰ ψηφίσωσι ἀποκλειστικῶς τὰς κάλπας ἐκείνων τῆς τάξεως καὶ τῆς προόδου.—600 ἐκλογεῖς, τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ταύτην ψηφοφορίαν. Ἐν δητῇ καὶ φανερῷ παραβάσει τοῦ Νόμου. Εἰς στιγμὴν δὲ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων ὁ Ἐπαρχος κλείεται μετὰ τῶν ὑπαλλήλων του!—Ἴδου πῶς ἐρωτήθη ὁ τόπος.—Καὶ ἐπειτα ἐτόλμησαν νὰ εἴπωσι (συγχωρησάτε με νὰ τὸ ἐπαναλάβω) χωρὶς νὰ ἐρυθριάσωσιν, δτὶ ὁ τόπος εὑγενῶς ἀπήντησεν, εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Κυθερνήσεως.

Καὶ δῆμος συνέρχονται οἱ νεοεκλεχθέντες Βουλευταὶ (πάρατρέχω τὰ εἰς τὰς ἄλλας Νήσους κατὰ τὰς ἐκλογὰς συμβάντες ἵνα μὴ περισσότερον ἐπὶ λίαν λυπηρῶν γεγενότων ἐκτανθῶ)—Η ἐκλογὴ τῆς Κεφαλληνίας δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ εἰμὶ διὰ προτάσεως περὶ συλλήβδην ἐπικυρώσεως ὅλων τῶν ἐκλογῶν ἀνευ ἐξελέγκεως! Καὶ αὐτὴ ταύτη ἡ ἀνομοιος πρότασις δὲν ἔθελε γίγει δεκτῇ, δέη ἔθελεν ὑπάρχει ἀριθμὸς νό-

μιμος Βουλευτῶν πρὸς ἐπιψηφισίν της, ἃν εἰς τῶν Βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως δὲν ἔθελεν ἀπατηθῆ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ψηφοφορίαν, ψηφίζων μὲν κατὰ τῆς προτάσεως ταύτης, ἀλλὰ σχηματίσας διὰ τῆς παρουσίας του τὸν ἀριθμὸν 22 ἀναγκαιοῦντα πρὸς συγκρότησιν Βουλῆς. Ἰδοὺ πῶς ἀπήντησεν ὁ τόπος! Ἰδοὺ τὸ συμπέρασμα τοσούτων παρανομιῶν καὶ τυραννιῶν. Εἰς Βουλὴν ὑπὸ 42 ἀτόμων συγκειμένην ἡ Κυθερνήσεις δὲν ἦδυνήθη νὰ λάβῃ εἰμὴ 21 μόνον ψήφους.

Συγκροτεῖται ἡ Βουλὴ αὕτη, ἀλλὰ μετὰ 15 ἡμέρας ἀναβάλλεται ἐπὶ 6 μήνας. Τὸ ὄνομα τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος φέρεται καὶ πάλιν, κατὰ τὸ σύνηθες, εἰς τὸ μέσον πρὸς δικαιολόγησιν. Ὁ Ἄρμοστης δὲν ἔδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τὸν νόμιμον ἀριθ. 22 πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψηφισίν ἀπαντήσεως πρὸς τὸν ἐναρκτήριον λόγον του. ὁ δὲ ἀποσυρμὸς τῶν μελῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, χαρακτηρίζεται ὡς ἀσεβασία κατὰ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας!

Δύω κενὰ, ἐν τούτοις, σχηματίζονται ἐν τῇ Βουλῇ, ἔνεκα τῆς μὴ δρομωμασίας δύω Βουλευτῶν Ζακύνθου. Νέα ἐκλογὴ ἀνοίγεται, γέαι αὐθαιρεσίαι καὶ καταδιωγμοὶ ἐνεργοῦνται.

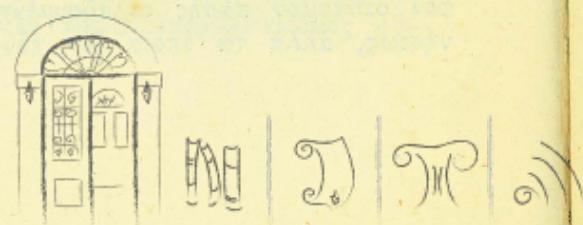
Εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτην στοχάζονται νὰ ἐφαρμώσωσι τὸ εἰς Κεφαλληνίαν ἐφαρμοσθὲν πρότερον μέτρον τῆς ἀποκλειστικῆς ψηφίσεως εἰς μόνας τὰς κάλπας τῶν Κυθερνητικῶν ὑποψήφιων.—Εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκείνην εἰδαμεν Μυλόρδη, εἰς τὸν μικρὸν τοῦτον λαὸν δείγματα πολιτικῆς εὔτολμίας καὶ σταθερότητος, τὰ ὅποια ἔθελαν ἐπισύρει τὸν σεβασμὸν πάσης εὐλαβουμένης ἑαυτὴν Κυθερνήσεως, ἀλλὰ τὰ ὅποια δὲν ἦδυναντο εἰμὴ νὰ ἔ-

3.

ρεθίσωσιγ ἔξουσίαν μαινομένην καὶ φατριάζουσαν.
«Θέλει σὲ ἀφαιρέσω τὰ βιβλίασου, ἀν τολμήσης νὰ
»πλησιάσῃς τὰς κάλπας τῶν ἀναρχικῶν ὑποψηφίων.»
— Εἶπεν δὲ Ἐπαρχος εἰς τοὺς συμβολαιογράφους.—
»Τὰ ἔχομεν δεμένα καὶ στεῖλε νὰ τὰ λάβης» ἀπαντᾶ
εἰς ἐξ αὐτῶν. — «Θέλει σᾶς πάύσω τῆς τέχνης Σας».—
λέγει πρὸς τοὺς πραγματογνώμωνας.— «Θέλωμεν
«λάβει τὸ κλαδευτήριον τοῦ πατρός μας» ἀπαντῶ-
σιν οὖτοι.— «Θέλετε χάσει τὴν θέσιν σας» λέγει
εἰς τοὺς ὑπαλλήλους. — «Διὰ τὸν μισθὸν δὲν ἀτι-
μάζομαι» — Ἀπαντᾶ εἰς ἐξ αὐτῶν.— «Δὲν θέλει παρα-
»βιάσω Νόμον τοῦ Κράτους, οὔτε θέλω καταστρέ-
»ψει δικαίωμα παραχωρηθὲν καὶ ἐγγυηθὲν ὑπὸ τῆς
»Ἀνάστης τῆς Μ. Β.» ἐπαναλαμβάνει ἔτερος.—
Καὶ ἡ παῦσις τῶν ἐγχειρίζεται εἰς αὐτοὺς πρὸς
περισσοτέραν περιφρόνησιν ἐν τῷ μέσω τῆς ἀγορᾶς.

Οἱ ὑποψήφιοι τῆς Κυβερνήσεως καὶ πάλιν κατα-
ψηφίζονται, μᾶλλα τὰ εἰς ἐνέργειαν καὶ πάλιν τεθέντα
μέσα τὰ δόπια ἀλλο ἐξαγόμενον διὰ τὴν Κυ-
βέρνησιν δὲν ἀφισαν, εἰμὴ τὴν ἐκ τῆς μεταχειρίσεως
καὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀτιμίαν.

Προσκαλεῖται ἐκ νέου ἡ Βουλὴ, καὶ πρῶτον ἀντι-
κείμενον τὸ δόπιον ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτῆς κατὰ πρό-
σωπον τῆς Προστασίας παρουσιάζεται, εἴναι ἡ πα-
ραίτησις δύο Βουλευτῶν Κεφαλληνίας τῶν, Κ. Κ.
Ν. Βαλλιέρη καὶ Δ. Ἰγγλέστη. Ἀντιγράφω ἐνταῦθα
τὰς παρατήσεις ταύτας καθὸ ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις
λίγην ἀξιοπαρατηρήτους.

» Κεφαλληνία τῇ 29 Μαΐου 1852 ε. π.

» Κύριε Πρόεδρε.

» Ή ἐλπὶς, δτι δυνατὸν ἦτο τὰ πράγματα τῆς Ἐ-
πτανήσου καλῶς νὰ διευθετηθῶσι, καὶ ἐπὶ τῶν ἐρει-
πίων τοῦ παλαιοῦ συστήματος νὰ ἐγερθῇ γέον πο-
λιτικὸν οἰκοδόμημα ἐπεκτεῖνον καὶ ἔξασφαλίζον τὰ
δικαιώματα τῶν Ιονίων καὶ προάγον τὴν εὐημερίαν
αὐτῶν διαρκούσης τῆς ἐνεστώσης πολιτικῆς ἡμῶν
καταστάσεως, παρεκίνησε καὶ ἐμὲ σχεδὸν ἀκοντα νὰ
προσφέρω ἐκ νέου τὰς ἀσθενεῖς ἐκδουλεύσεις μου εἰς
τὴν πατρίδα, ἀναδεχόμενος καὶ κατὰ τὴν 10 Βου-
λευτικὴν περίοδον τὸ βάρος τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς
γῆσου μας. Τὰ μεταγενέστερα δμως γεγονότα, τὰ πο-
λυτρόπως καὶ πολλαχόθεν παρεμβαλλόμενα προσκόμ-
ματα, καὶ ἡ διαιρέσις τοῦ μεταρρύθμιστικοῦ κόμμα-
τος ἐπενέργησαν εἰς βαθὺδὸν τοιοῦτον ἐπὶ ἐμοῦ, φ-
στε νὰ θεωρῶ ἥδη ἀδύνατον τὴν τοσοῦτον ἀναγκαίαν
μεταβολὴν ταύτην. Ἰσως ἀπατῶμαι εὔχομαι δὲ ἐκ
καρδίας διὰ τὸ καλὸν τῆς ταλαιπωρουμένης κοι-
νωνίας μας νὰ μὲ φεύσωσιν αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἄλλ
ἐγὼ ἀπὸ τοιαύτην ἰδέαν κυριεύσμενος δὲν δύναμαι
πλέον νὰ διατηρήσω τὴν θέσιν μου ἐντὸς τῆς Βου-
λῆς, ἐκλείποντος τοῦ κυρίου σκοποῦ δστις μὲ ἐνε-
θάρρυνεν. Ἐπανέρχομαι δθεν εἰς τὸν προσφιλῆ μοι
ἰδιωτικὸν βίον, ἀπὸ τὸν δόπιον οὔτε ματαιοδοξία, οὔ-
τε ἐμπάθεια, οὔτε ἐπιθυμία δημοσίων θέσεων, τὰς
δόπιας πώποτε δὲν ἐθήρευσα, ἀλλὰ μόνον ἡ ἐλπὶς
αἰσιωτέρου μέλλοντος τῆς πατρίδος προσκαίρως μὲ
ἀπέσπασε, καὶ ὑποχωρῶ τὴν ἔδραν μου εἰς ἄλλον
ἀξιώτερον ἐμοῦ συμπολίτην καὶ εἰς τὰς παρούσας
περιστάσεις καταληλότερον.

Εὐαρεστήθητε λοιπὸν, Κύριε Πρόεδρε. νὰ καθυ-

ποθάλλετε εἰς τὴν Συνέλευσιν τὴν ἐκ τῆς Βουλευτικῆς ἔδρας παραίτησίν μου, τὴν ὅποιαν παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ ἀμέσως ὅπως συμπληρωθῇ ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς νήσου μου.

» Υποσημειοῦμαι μὲ τὸ προσῆκον σέβας,

» Τῆς Υ. Ἐκλ. ταπεινὸς δοῦλος;

» (Ὕπογ.) Νικόλαος Βαλιέρης.

» Βουλευτὴς Κεφαλληνίας.»

» Κεφαλληνία, τῇ 29 Μαΐου 1852 ε. πι

» Κύριε Πρόεδρε.

» Επειδὴ τὰ ἔως τώρα διατρέξαντα, καθὼς καὶ τὰ καταναγκαστικὰ καὶ αὐθαίρετα μέσα τῆς Κυβερνήσεως, ἀφαιροῦσι κατὰ τὴν γνώμην μου πᾶσαν ἐλπίδα, διτὴ ἡ Ίονιος ἀντιπροσωπεία θέλει δυνηθῆ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολήν της, ἡ νὰ πράξῃ τί πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ, ἀναγκάζομαι διὰ τοῦτο, μὲ βαθεῖαν τῆς ψυχῆς μου θλίψιν, νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τὴν Βουλευτικήν μου ἔδραν, φροντίζων διὰ τὴν πολυπληθῆ μου οἰκογένειαν καὶ τὰ οἰκιακά μου συμφέροντα, ἀφοῦ αἱ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ ἦμαι τὸ κατὰ δύναμιν ὀφέλιμος εἰς τὴν Ηπειρίδα.

» Σᾶς παρακαλῶ δθεν, Κύριε Πρόεδρε, νὰ διακοινώσητε εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραίτησίν μου ταύτην.

» Τῆς Υ. Ἐκλ. ταπεινὸς δοῦλος

» (Ὕπογ.) Δημήτριος Μ. Ἰγγλέσης,

» Βουλευτὴς Κεφαλληνίας.»

Περιττὸν νὰ σχολιάσω τὰ ἔγγραφα ταῦτα. Ἄλλα δὲν δύναμαι νὰ παραλείψω τὴν ἐπομένην παρατήρησιν. Ἀν πρὸ ἐξ ἑτῶν, δύω ἐξ αὐτῆς ἐκείνης τῆς Κεφαλληνικῆς δεκάδος, ητις εἰς τὸ πεῖσμα τοῦ τόπου τῆς τοσαύτας ἐλπίδας εἰς τὴν Ηροστασίαν ἀνέθεσεν, ἀποσύρονται τῆς Βουλευτικῆς θέσεως κηρύσσοντες ὅτι τὰ πολυτρόπως καὶ πολλαχόθεν παρεμβαλλόμενα προσκόμματα, καὶ τὰ καταναγκαστικὰ καὶ αὐθαίρετα μέτρα τῆς Κυβερνήσεως ἀφαιροῦσι πᾶσαν ἐλπίδα καλλητερεύσεως, τεῖναι θαῦμα, Μυλόρδ, ἀν πανταχόθεν τῆς Ἐπτανήσου, ως πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν ζήτημα, δὲν ἀπευθύνθη ἡδη πρὸς τὴν Υ. Ε. ἄλλη φωνὴ, εἰμὴ »ἔως οὖς ἡ Ηροστασία ὑπάρχει οὐδεμία »ἐλπὶς βελτιώσεώς;» Καὶ ἀν ἀπέναντι τῆς δομοθύμου καὶ γενικῆς ταύτης πεποιθήσεως τῶν ὁμάδων, ἀτομικὴ τις φωνὴ δύναται ν' ἀνυψωθῇ, εἶναι θαῦμα ἀν αὐτὴ θεωρεῖται ως ἔκφρασις κακῆς πίστεως;

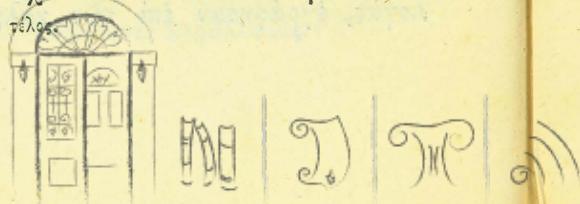
Τὸν Βαλιέρην καὶ Ἰγγλέσην διεδέχοντο οἱ Κ.Κ. Πρετεντέρης καὶ Κλαδᾶς. Οἱ δύω οὗτοι Κύριοι ἐπροτείνοντο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν μόνα εἰς ψηφοφορίαν καθυπεβάλλοντο, οὐδεὶς ἔτερος ὑποψήφιος ἐπαρουσιάσθη. Η Κεφαλληνία μὴ δυναμένη πλέον εἰς τὴν ἀνωτέραν δύναμιν νὰ παλαίσῃ, μιμεῖται τὸ παράδειγμα τοῦ Βαλιέρη καὶ Ἰγγλέση. ἐνώπιον τῶν καταναγκαστικῶν καὶ αὐθαίρετων μέσων τῆς Κυβερνήσεως, ἀντιτάσσει τὴν ὑψίστην καὶ ἀποτελεσματικοτάτην τῶν διαμαρτυρήσεων, τὸν ἀποσυρμόν, καὶ τὴν μηδεμίαν συμμέθειν εἰς τὰ δημόσια. Οὕτως ἔκτοτε εἰς δόλας τὰς μετὰ ταῦτα λαβούσας χώραν ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνη ἐκλογάς, ἐγράφησαν ἐπὶ τῶν καλπῶν ὑπὸ τῆς Κυ-

Βεργήσεως τόσα μόνον δύματα δσοι ίποψήφιοι, είτε διὰ τὴν Βουλὴν, είτε διὰ τὰ ἐπαρχιακὰ ἡ δημοτικὰ συμβούλια ἔχονται. Οἱ ἐκλογεῖς, οὐχὶ ἐκεῖνοι οὓς δ νόμος ἐπροσκάλει, ἀλλ’ ἐκεῖνοι οὓς τὸ αὐθαίρετον εἰς τὸ πεῖσμα τοῦ Νόμου εἰς τοὺς καταλόγους ἐνέγραψεν, ἐνώπιον τῶν καλπῶν συρόμενοι ἕδριπταν καὶ βίπτουσι τὰ εἰς αὐτοὺς διδόμενα σφαιρίδια, καὶ τοῦτο ὠνομάζετο καὶ δονομάζεται ἐκλογὴ ἐλευθέρα! Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐν ἐπαράτῳ τῇ λήξει προκαταρκτικοῦ συμβουλίου, τούλαχιστον ἐπροτείνοντο, Μυλόρδ, δύω δνόματα ἵνα ἐκλεχθῇ τὸ^{τὸ} ἐν!

Ἐν τούτοιςαι πολύχροτοι Μεταρρύθμισεις τῶν 1852 διὰ τὰς δόποιας τοσαῦται καταδυναστεύσεις διενεργήθησαν, ἀπερρίπτοντο ὑπ’ αὐτῆς ἐκείνης τῆς Βουλῆς, τὴν δόποιαν ἡ λόγγη ἐπὶ τούτου συνεκρότει, καίτοι ἵνα ἔξασφαλισθῇ παραδοχὴ τῶν Μεταρρύθμισεων, πρὸς τοῖς ἄλλοις, δύο Βουλευταὶ Ζακύνθου καθ’ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ὑπὸ τῆς παρανόμου ὑψηλῆς Ἀστυνομίας μακρὰν τῶν συνεδριάσεων ἐκρατοῦντο, (α) μόλον ὅτι ῥητῶς ὁ Χάρτης τῶν 1817 ἀφαιρεῖ καὶ ἀπ’ αὐτὴν τὴν Α.Β. Μεγαλειότητα τὴν ἔξουσίαν ἵνα τὸν Βουλευτὴν τῆς θέσεώς του παύσῃ, ἔτερος δὲ βουλευτῆς Κεφαλληνίας, ὑπὸ διαφόρων προφάσεων εἰς τὴν νῆσον του διέμεινε.

Ἐννοοῦμεν τὸ σημανόμενον^(α) τῆς ἐκφράσεως πολιτικὴ ἀνάγκη ητις, ἐπὶ τέλους, δὲν θὰ εἴπη ἀλλοι εἰμὴ ἀδικία ἀναπολόγητος. Ἡ πολιτικὴ ἀνάγκη ἡ βιάσασα τὴν Προστασίαν νὰ προσφύγη εἰς τοσαύτας ἀδικίας, ἵνα τὸν παρ’ αὐτῆς ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τῶν Μεταρρύθμισεων ἐπιτύχῃ, ἀποδεικνύει ὅτι οὐγὶ φατρία δημοκόπων, ως τοσάκις διεκδωνίσθη, ἀλλὰ δ τόπος κατ’ αὐτῆς ἀντετάχθη, ἢ δὲ ἐπὶ τέλους ἀποτυχία τοῦ σκοποῦ ἐστέρησε τοὺς

(α) ίδε σημείωσιν εἰς τὸ τέλος.

ὑποστηρικτὰς τοσούτων ἀδικημάτων, καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς παρηγορίας τοῦ νὰ ἐμπορέσωσι νὰ εἴπωσι «ἄν πολιτικὴ ἀνάγκη δικαιοσύνην καὶ τιμὴν ἐθυσίασαν, πλὴν πολιτικὸς σκοπὸς ἐπετεύχθη,»

Ἡ Δεκάτη Βουλὴ συνεκάλειτο εἰς τὴν δευτέραν αὐτῆς σύνοδον μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς διετίας. Ἐπαρουσιάζετο ἐνώπιον τῆς τότε τὸ ἐθνικόν κίνημα τῶν 1854. Εἰς τὸ κίνημα ἐκεῖνο δὲν ἔμεινε καὶ δὲν ἤδυνατο νὰ μείνῃ ξένος. Ἡ φυλή του ἐγείρετο εὐελπιζομένη ἀν οὐχὶ εἰς τὴν ὑπὲρ αὐτῆς σύμπραξιν, τούλαχιστον εἰς τὴν μὴ κατ’ αὐτῆς ἐπίθεσιν τῆς Χριστιανικῆς Εὐρώπης. Ὁ Ἐπτανήσιος δῆν καὶ πάλιν μετὰ τῆς φυλῆς του ἐκινήθη, μόλις τοὺς κατ’ αὐτοῦ κεραυνοὺς τῆς Υψηλῆς Αστυνομίας.—Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἤπατήθη εἰς τοὺς τότε ὑπολογισμούς της; τώρα ὅτε ἡ σπάθη εἰς εἰς τὴν θήκην ἐπανηλθεν, οὐχὶ βεβαίως εὐχαριστημένος ἀλλ’ ἰκανοποιημένος, ὁ Ἑλλην δύναται νὰ εἴπῃ «ὅ ὑποτέσας τότε εἰς τὴν σκληροτέραν ἀπάτην δὲν ἦμουν βεβαίως ἐγώ.»

Ἐνώπιον τοῦ ἐθνικοῦ ἐκείνου κινήματος, ἡ πρὸς σύνταξιν σχεδίου ἀπαντήσεως πρὸς τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ Ἀρμοστοῦ διορισθείσα παρὰ τῆς Ι. Βουλῆς ἐπιτροπὴ παρεμβάλλει εἰς τὸ σχέδιον τῆς παράγραφον δι’ οὐ ἐξεφράζετο συμπάθεια ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων ὅμοεθνῶν. Πρὶν ἡ τὸ σχέδιον τοῦτο συζητηθῆ ἐν τῇ Βουλῇ, ἐνώ συνταγματικῶς οὐδεμίαν γνῶσιν αὐτοῦ εἶχεν ἀκόμη ὁ Ἀρμοστής, ἡ Βουλὴ ἀναβάλλεται ἐπὶ ἔξι μήνας, διαδηλουμένου ῥητῶς ἐν τῇ ἀναβολῇ ὅτι αὐτὴ ἐγένετο ἐνεκα τοῦ παραγράφου ἐκείνου, τὸν ὅποιον ἡ Βουλὴ δὲν εἶχε λάβει εἰσέτι ὑπ’ ὅψιν! Ιδοὺ πῶς ἐννοεῖται ἡ ἐλευθερία τῆς βουλευτικῆς γνώμης καὶ συζητήσεως παρὰ τῆς Προστασίας!

Ἐδώ ἐπιτρεψατέμοι Μυλόρδ, παρεκβατικήν, ἀλλ' οὐδὲν ἥττον ἀναγκαίαν σημείωσιν.

Ἡ Ἐπτάνησος, ἡ δυνάμει Εύρωπαικῆς συνθήκης ἐλευθέρα καὶ ἀνεξάρτητος Ἐπτάνησος, κηρύσσεται ὑπὸ τῆς Προστασίας εἰς ἐμπόλεμον πρὸς τὴν Ῥωσίαν θέσιν κατὰ τὸν τότε ἀνατολικὸν πόλεμον.

Οἱ πρόξενοι τῆς Ῥωσίας διώχονται, τὰ δὲ πλοῖα τῆς Ἐπτανήσου ἐμποδίζονται νὰ πλέωσι εἰς τοὺς Ῥωσικοὺς λιμένας· τὸ ἐμποριόν μας οὐχὶ ὀλίγον ζημειοῦται, ζημία λίαν ἐπαισθητὴ, ἰδιαιτέρως τότε ἔνεκα τῆς καταστροφῆς τῶν προϊόντων μας. Ἀλλ' ἐνῷ τοῦτο ἔνήργει ἡ Προστασία, τὶ ἐπὶ τούτου ἀποφαίνεται ἡ Μ. Βρεταννία; Τὸ πλοῖον τοῦ ἐμποροπλοιάρχου Κ. Α. Σταματοπούλου συλλαμβάνεται καὶ πέμπεται εἰς Μελίτην, δῆπας δημοπρατηθῇ καθὸ ἀποπειραθὲν νὰ εἰσέλθῃ εἰς Ῥωσικὸν Λιμένα. Ὁ Κ. Σταματόπουλος ἀναφέρεται εἰς τὸ Ναυαρχεῖον τοῦ Λονδίνου, καὶ τοῦτο ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ πλοίου τοῦ Κ. Σταματοπούλου κηρύξαν τὴν Ἐπτάνησον οὐδετέραν εἰς τὸν πόλεμον, καθὸ Κράτος κεχωρισμένον καὶ ἀνεξάρτητον. Ἐδείχθη ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ναυαρχείου ὡς ἀπόδειξις τοῦ σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐπτανήσου ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας. Συμφωνοῦμεν—Ἀλλ' ἐν τούτοις: ποιος θέλει μᾶς ἀποζημιώσει διὰ τὰς ὅποιας μᾶς ἐπέφερεν ἡ Προστασία ζημίας κηρύξασα καὶ διατηρήσασα ἡμᾶς εἰς τὸ πεῖσμα· καὶ τῆς Ἀγγλίας, καὶ τῆς θελήσεώς μας, καὶ τῶν δικαιωμάτων μας, εἰς ἐμπόλεμον μετὰ τῆς Ῥωσίας θέσιν;

Ἐπανέρχομαι εἰς τὸ θέμα μου.

Εἰς τὴν πρώτην ἐκείνην ἀναβολὴν τῆς δευτέρας συνόδου τῆς Ι. Βουλῆς, δευτέρα καὶ τρίτη ἐπῆλθεγ. Ἡ Βουλὴ δὲν προσεκλήθη εἰμὴ τὴν 1. Μαΐου

1855 ὑπὸ τοῦ νῦν Ἀρμοστεύοντος Κ. Γίούγκ.

Μόλας τὰς ἀνὰ πᾶσαν νέαν Ἀρμοστείαν φυσικῶς διεγειρομένας ἐλπίδας εἰς ἐκείνους οἵτινες εἰς τὸ νέον πρόσωπον ἐμβλέπουσι τὴν πιθανότητα ἐπιτυχίας παλαιῶν ἀποτυχόντων σκοπῶν, ἡ Κυβέρνησις ὑπέστη οὐχὶ μικρὰς ἥττας ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ. Ἡ μεγίστη ἀπασῶν ὑπῆρξεν ἡ ἔνεκα τῆς ἀπὸ τὰ 1852 παρατεινομένης ἐξορίας τῶν Κ.Κ. Ζερβοῦ καὶ Μομφερβάτου πάμψηφος ἐν ἀρχῇ κατὰ τῆς Φύηλῆς Ἀστυνομίας ἔκφρασις τῆς Βουλῆς, μόλας τὰς γενομένας προσπαθείας, δῆπας ἡ παράνομος ἐξουσία αὕτη πλαγίως κανὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀναγγωρισθῇ, διὰ τῆς πρὸς τὸν Ἀρμοστὴν αἰτήσεως, δῆπας οἱ ἐξόριστοι ἐλευθερωθῶσιν, προσπάθειαι ἀποπειραθεῖσαι ἀλλ' ἐπίσης ματαιωθεῖσαι καὶ κατὰ τὴν πρώτην τῆς Ι. Βουλῆς σύνοδον.—Ἡ Βουλὴ ἀπολύεται οὐχὶ παρὰ τοῦ Ἀρμοστοῦ αὐτοπροσώπως, ἀλλὰ διὰ διαγγέλματος ὑπὸ τοῦ γραμματέως του, τῷ προέδρῳ ἐν συνεδριάσει δοθέντος καὶ ὑπὸ τούτου ἀναγγωσθέντος, δι' οὗ οἱ ἀντιπρόσωποι ἀπεκαλοῦντο οὐδὲν ἥττον ἡ ἀπαταιῶντες τοῦ Λαοῦ. Ἡ Ι. Βουλὴ ἔπρεπε νὰ συνέλθῃ ἐκ νέου αὐτοδικαίως τὴν 1. Μαρτίου 1856, ὑπὸ τοῦ ἐν ισχύει συντάγματος προσκαλουμένη. Ὁ Ἀρμοστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα ἀναβολῆς ἀλλ' οὐχὶ πλέον τῶν 6 μηνῶν, καὶ τοῦτο μόνον συνεδριαζούσης τῆς Βουλῆς. Προκάτοχοι τοῦ Κ. Γίούγκ ἀνέβαλλαν ἐπανειλημένως τὴν Βουλὴν καὶ ὅταν αὕτη δὲν συνεδριάζει, ὑπερπήδῶντες οὕτω καὶ τὸν ἀνώτατον ὄρον τῶν ἐξ μηνῶν. Ἀνεφέρθησαν τινὲς τῶν Βουλευτῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον κατὰ τῆς συνταγματικῆς ταύτης παραβιάσεως καὶ ὁ ὑπουργὸς, τῇ γνωμοδοτήσει τῶν νομομαθῶν συμβούλων τοῦ στέμματος, ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἐπανάληψις τῆς ἀγαθολῆς ἥτο παράβασις

τοῦ γράμματος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ συντάγματος, καὶ στὶ ὁ Ἀρμοστὴς ἡδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ καὶ δευτέραν καὶ τρίτην ἀναβολὴν, ἤρκει μόνον νὰ συμπληρωθῇ ἐντὸς τῆς διετίας ή Συνταγματικὴ Περίοδος τῆς Συνόδου.

Απέναντι τῆς βῆτης ταύτης ἔρμηνείας τοῦ ὑπουργείου του καὶ τῶν νομομαθῶν Συμβούλων τῆς Α. B. M. ὁ Ἀρμοστὴς K. Γιούγκ άναβάλλει τὴν βουλευτικὴν σύνοδον τῆς 1 Μαρτίου 1856 ἐπὶ ἔξ μήνας. Εἰς τὴν πρώτην ταύτην ἀναβολὴν ἀλλεπάλληλοις ἀλλαι ἐπέρχονται· ή δὲ Δεκάτη βουλὴ διαμένει ἐν ἐνεργείᾳ πέντε ἔτη, μετὸν ἑδομάδων τινῶν, χωρὶς νὰ συνεδριάσῃ εἰμὴ δύο μόνον συνόδους!

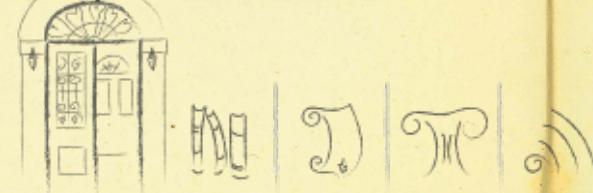
Η διάλυσις τῆς Γ. Βουλῆς δὲν ἐπῆλθεν εἰμὴ πρὶν τῆς λήξεως τῆς ἀναγκαιούσης προθεσμίας εἰς προπαρασκευὴν τῶν ἐκλογῶν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν IA'. Η Βουλὴν, ἐκλογαὶ αἵτινες προανηγγέλθησαν δι' ἐγκυκλίων τοῦ Ἀρμοστοῦ, περὶ οὐδεμιᾶς ἐκ μέρους τῶν ἐν τέλει καὶ ὑπαλλήλων ἐπεμβάσεως.

Δὲν εἶδαμεν θεοῖς εἰς τὰς ἐκλογὰς ταύτας τῆς IA'. Βουλῆς ὅλας τὰς τραγικὰς τῶν 1852 ἐπεμβάσεις τῆς ἔξουσίας, καθότι ἔκτοτε τετράκις οἱ ἐκλογικοὶ κατάλογοι ἐπεθεωρήθησαν καὶ ἐσχηματίσθησαν κατὰ τὰς ὄρεξεις τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς παρεισαγωγῆς ἀτόμων ἐξαρτωμένων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, καίτοι στερουμένων τῶν προσόντων τοῦ Νόμου, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ἀποβολῆς πολλῶν ἐκατοντάδων ἀνεξαρτήτων ἐκλογέων ἀποθληθέντων τῶν μὲν ὡς ἀκτημόνων, καίτοι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν πολλῶν χιλιάδων ταλλήρων κτηματικὴν περιουσίαν κατεῖχαν, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἀντιπροσώπων, τῶν δὲ ὡς ἀγραμμάτων, καίτοι πολλοὶ ἐξ αյτῶν ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὰς ἐπι-

τροπὰς καὶ εἰς τὰ δικαστήρια δι' ἴδιων γράφων, ὅρθιογραφημένων καὶ καλλιγραφημένων ἐκθέσεων. Οποίαν δημοσία πραγματικὴν σημασίαν εἶχαν καὶ ἔλαβαν αἱ ἐγκύκλιοι ἐκεῖναι περὶ μὴ ἐπεμβάσεως, εἰπώθη ἐν ἐκτάσει εἰς τὰς περὶ ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν τῆς IA'. Βουλῆς λαβούσας χώραν ἐπὶ δεκαπενταήμερον συζητήσεις.

Αἰσθάνομαι διτὶ δὲν ἀντέχω ἵνα ἐπανέλθω εἰς τὰ λυπηρὰ γεγονότα τὰ δόποια ἐνθυμίζουσιν αἱ συζητήσεις ἐκεῖναι. Η ἐλευθερία καὶ ἡ δημοσιότης τοῦ Βουλευτικοῦ λόγου ἐφάνη σεβαζομένη κατ' ἀρχὰς παρὰ τῆς Προστασίας, ἀλλὰ τὸ ρόπαλον τοῦ χωροφύλακος ἐπὶ τέλους ἐπεμβῆκεν ἵνα τὰς θύρας τοῦ βουλευτηρίου κλείσῃ, καὶ τὸν λαὸν ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους του ἀποχωρίσῃ, ἵνα οὕτως οἱ ταλαντεύομενοι πτοηθῶσι καὶ ἡ ποθουμένη συγκρότησις τῆς Βουλῆς ἐπιτευχθῇ πρὸς σχηματισμὸν τῆς νέας Γερουσίας, ἐνῷ λίαν ἀπρονοήτως ἡ προηγουμένη εἶχε διαλυθῆ ἐγκαταλειφθέντος οὕτω τοῦ τόπου ἐπὶ πολλὰς ημέρας ἀνευ Κυβερνήσεως. Απεπειράθη ἡ Ἀρμοστεία τότε ἵνα τὸ τόλμημά της δικαιολογήσῃ διὰ ἀδομένης ἐγγράφου αἰτήσεως οὐδέποτε δημοσιευθείσης, 21 βουλευτῶν, οἵτινες τὴν ἐγγράφον ταύτην αἴτησιν εἰς τὸ Ἀρμοστεῖον κλεισμένοι ὑπέγραψαν καὶ οἵτινες, πρὸς τοῖς ἄλλοις, οὔτε ἀριθμικῶς τὴν πλειονότητα παρίστανον.

Τὸ αὐθαίρετον ὁσάκις καθὸ τοιοῦτον προχωρεῖ διεγείρει τὴν ἐκπληξιν. Οταν δημοσίους δῆθεν αἰτίας προτείνει πρὸς δικαιολόγησιν τῆς φανερᾶς παραβάσεως τοῦ Νόμου, καὶ τολμᾶ περὶ σεβασμοῦ δικαιωμάτων νὰ διμιλῇ, εἰς στιγμὴν καθ' ἥν πᾶν δικαίωμα καταστρέψει, παριστὰ τὶ τοσοῦτον χαμερπές ὥστε δικαίως τὴν ἀηδίαν προξενεῖ.

‘Η ΙΑ’. Βουλὴ ὑπὸ τοιαῦτα προηγούμενα συνετήρετο, ἡ δὲ Προστασία ἡδύνατο, καθ’ ὅλας τὰς πιθανότητας, νὰ ἐπαναπαυθῇ ἐπὶ σταθερᾶς ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ πλειοψηφίας. Παρεκτὸς πάσης ἀλλῆς παρατηρήσεως, εἰς Βουλὴν συγχειμένην ἔχ 42, δέκα μέλη ἐκάθηντο συνεπείᾳ μόνον τῆς ὑπὲρ αὐτῶν ἀμέσου ἐπεμβάσεως τῆς Προστασίας, ἐνῶ οἱ συνάδελφοί των ἐπιμόνως ἐπειράθησαν ἵνα τῆς Βουλῆς τὰ ἀποβάλωσι.

‘Αγ οὐχὶ ἄλλο, τούλαχιστον πᾶσα κατὰ τῆς Προστασίας, καθὸ Προστασίας, ἔκφρασις ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ ἐφαίνετο ἀσφαλῶς καταβεβλημένη, ὁ δὲ Ἀρμοστής, οὐχὶ ἀνευ λόγου, ἐγκυχῶτο διὰ τὰ εὐάρεστα ἀποτελέσματα τῆς πολιτικῆς του, ἐν τῷ περιφήμῳ ἐπισήμῳ τῆς 10 Ιουνίου 1857, διὰ τοῦ ὅποίου διεβιβάζετο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἀγγλίας ἡ πρότασις περὶ Ἀποικισμοῦ Κερκύρας καὶ Παξῶν, ἐνῷ πέντε ἡμέρας πρότερον διεβεβαίου τὴν Βουλὴν ὅτι οὐδεὶς τοιοῦτος κίνδυνος ὑπῆρχε λέγων ἐν ὅλῃ ἐπισημότητι—«Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐπαναλάβω ἀς ἡ— «δὴ ἔδωκα διαβεβαιώσεις, καὶ μόνον θέλω προσθέσει »ὅτι δύνασθε νὰ ἐπαναπαυθῆτε εἰς τὴν ἐξακολούθησιν «τῆς κραταιᾶς καὶ γενναίας Προστασίας, ἥτις συμφώνως πρὸς τὰς Εὐρωπαϊκὰς συνθήκας καὶ τὴν ἐλευθέραν δημοσίαν γνώμην τῆς Ἀγγλίας, ἐνταυτῶς σέβεται τὰ ὑμέτερα αἰσθήματα καὶ ἐγγυάται τὰ ὑμέτερα δικαιώματα (α)

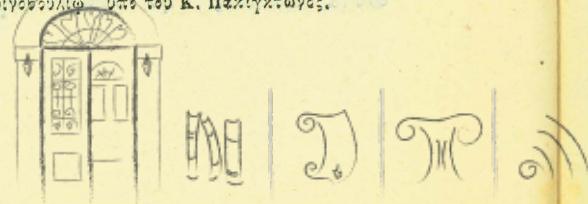
Μόλοντοῦτο ὀλίγας ἡμέρας ἀργότερα ἐπήρχετο ἡ 20 Ιουνίου, καὶ μεταξὺ τῶν πρώτων οἵτινες τὴν

(α) Αὗταπάγτησις τοῦ Ἀρμοστοῦ εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐναρκτήριον λόγον του ἀπάντησιν τῆς Βουλῆς, εἰς ἣν ζωηρὰ συζήτησις ἔλαβε χώραν περὶ ἐπαπειλευμένου ἀποικισμοῦ, ἔνεκα ἀναφορᾶς τινος τοῦ Κ. Μ. Μάρτιν παρευσικούσιος ἐγ τῇ Ἀγγλικῇ κοινοβουλίῳ ὃν τοῦ Κ. Πεκιγκτῶνες.

Προστασίαν κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν οὕτονον ἐγκαταλείπουσι, ἀλλὰ καὶ κατὰ πρόσωπον προσβάλλουσι, συγκαταριθμοῦνται (εἰπωθήτω πρὸς τιμὴν των) οἱ δέκα ἐκείνοι Κεφαλληνες ὑπέρ ὧν τοσαῦτα ἡ Προστασία ἐτόλμα.—Ἐπιτρέφατέ μοι, Μυλόρδ, νὰ ἐπαναλάβω ἐνταῦθα διὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τούτου συμβάντος ἀλλοτε ἐδημοσίευσα—«Οὐδέποτε Κυβέρνησις τοιαύτην ἤταν ὑπέφερεν, οὐδέποτε πολιτικὴ ἀπὸ πεντηκονταετίας ἡδη διὰ τοσούτων καὶ τοιούτων μέσων ἐργαζομένη, τοιαύτην καταστροφὴν ἔλαβεν, οἷαν ἡ Προστασία ἐν Ἐπτανήσῳ κατὰ τὴν 20 Ιουνίου 1857. Παντοῦ συστήματα ἔπεσαν, Κυβερνήσεις μετηλλάγησαν, θρόνοι καὶ ἐνθρονισμένοι ἐκρημνίσθησαν, ἀλλὰ παντοῦ εἰς τὴν πτῶσιν των πολλοῦ, ἡ δλίγοις ὑποστηρικταὶ, ἡ φίλοι πιστοὶ μέχρις ἐσχάτων τοὺς ἀπέμειναν, ἀκολουθοῦντες ἐν ἀφοσίωσει καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἔξορίαν καὶ ὑπ’ αὐτὴν ἀκόμη τὴν αἰματόφυρτον μάχαραν τοῦ δημίου. Μόνη ἡ Προστασία, μετὰ πεντηκοντα ἐτῶν ἀγώνας παρεστάθη κατὰ τὴν 20 Ιουνίου 1857 ἐνώπιον τοῦ Κόσμου ως οὐδένα φίλον ἐν Ἐπτανήσῳ δυνηθεῖσα νὰ ἀποκτήσῃ, ἐγκαταλειφθεῖσα ἐν τῇ κρισίμῳ στιγμῇ παρὰ πάντων.»

‘Ιδού ὅποιαν ἀπάντησιν τὰ τετελεσμένα γεγονότα ἔδωσαν εἰς τὰς γενομένας πρότερον ἐκ μέρους τῆς Προστασίας διακηρύξεις, ὅτι μόνον φατρία δημοκόπων καὶ ἀγορασμένων ἀπὸ τὰ ρούβλια τῆς Ρωσίας, φατρία ἀποπειρωμένη νὰ καταβάλῃ τὴν νοημοσύνην καὶ ἴδιοκτησίαν εἰς τὰς νήσους, ὑπεστήριξε τὴν περὶ Ἐνώσεως ἰδέαν καὶ τὴν Προστασίαν καθὼς Προστασίαν ἀντέκρους.

Εἰπωθήτω ὅμως πρὸς τιμὴν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας, ἡ κατὰ τὴν 20 Ιουνίου ἤτα τῆς Προ-

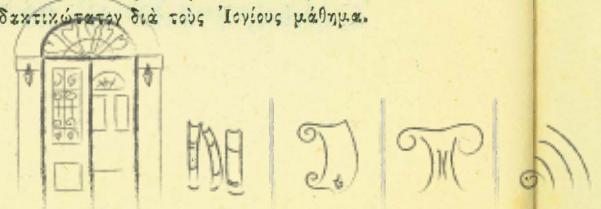
στασίας ἀπέβαινεν ὄλιγάτερον ὠδινηρὰ δι' αὐτὴν εὐνεκα προηγηθέντος πολιτικοῦ βήματος τοῦ νῦν Ἀρμοστεύοντος, ἐννοῶ καὶ αὖθις τὸ περίφημον ἐπίσημον τῆς 10 Ιουνίου 1857.

Ἐμβιλῆσα Μυλόρδ, λίαν ἀπροκαλύπτως καὶ καθαρὰ περὶ τῶν πολιτικῶν ἀμαρτημάτων τοῦ Κ. Γιούγκ, ἵνα αἱ οἰστι δήποτε ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκφράσεις μου, ἐν στιγμῇ μάλιστα καθ' ἥν ἐν Ἐπτανήσῳ ὁ Κύριος Γλάδστων εὑρίσκεται, ὁ δὲ Κύριος Γιούγκ ἐτοιμάζεται ἵσως ν' ἀπέλθῃ, δυνηθοῦν οὐδέποτε νὰ παρεξηγηθῶσι.

Τὸ ἐπίσημον τῆς 10 Ιουνίου τοῦ Κ. Γιούγκ ἐπροφύλαξε κατέναντι τῆς 20 Ιουνίου τὴν πολιτικὴν τούλαχιστον τιμὴν τῆς Προστασίας, ἀφοῦ ἀπαξ αὐτὴ ἀφ' ἔαυτῆς, καίτοι ἀργὰ ἀνεγνώριζε διτὶ ἡ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως αἵτησις δὲν ἥτον ἀλλο εἰμὴ ἀναπόφευκτος ὑπαγόρευσις τοῦ ἔθνικου τῶν Ἐπτανησίων αἰσθήματος (ἀναγνώρισις ἀληθείας διὰ τὴν δόπιαν πᾶς Ἐπτανήσιος, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἥναι εὐγνώμων) καὶ διτὶ ἡ Προστασία ἔπρεπε νὰ παύσῃ ὡς διακειμένης τῆς Ἀγγλίας ἐνταῦθα εἰς ἀκροσφαλῇ θέσιν καὶ μὴ δυναμένης τῆς Προστασίας νὰ διατηρηθῇ πλέον, ἀνευ ἀπωλείας ἡ κινδύνου ἀπωλείας τῆς γοητείας (prestige) τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἀνευ πραγματικῆς δυσαρεσκείας τῶν Ιονίων.

Ἀπέναντι τῆς ἐντίμου ταύτης ἔξομολογήσεως τῆς Προστασίας (α) τῆς πάντη ἀγνώστου διὰ τοὺς Ιο-

(α) Παρατρέψω τὴν γενομένην τότε πρότασιν περὶ ἀποικισμοῦ Κερκύρας καὶ Παξῶν. Τὰ ἐσχάτως μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἐπισήμου τῆς 10 Ιουνίου ἐπελθόντα γεγονότα ἀνήρεσαν λίαν ικανοποιητικῶς διὰ τοὺς Ιονίους τοὺς λόγους ἐφ' ὃν ἡ πρότασις ἐβασίζετο καὶ ἀπέδειξαν ταύτοχρόνως τὸ ἀπραγματοποίητον αὐτῆς. Ἡ πρότασις ἐκείνη διαμένει μόνον ὡς παρελθόν, λίγη λυπηρὴ, ἀλλ' οὐδὲν ἥττον διδεκτικώτερον διὰ τοὺς Ἰσγίους μάθημα.

νίου μέχρις ἐσχάτως διαμεινάσης, καὶ τοῦ γεγονότος τῆς 20 Ιουνίου 1857, τὸ μεταξὺ Προστασίας καὶ Ἐπτανήσου ζήτημα μετατίθεται ἥδη ἐπὶ ὅλως διαφορετικοῦ πεδίου ἐκείνου, ἐφ οὗ ἀχρι τοῦ νῦν ἀπὸ πεντηκονταετίας καὶ ἰδίως ἀπὸ δεκαετίας ὑφίστατο.

Ἡ Προστασία ἥδη τῆς σκηνῆς ἀποσύρεται, ἡ δὲ Μ. Βρεταννία τὴν ἔξομολογήσιν ταύτην τοῦ ἀποσυρμοῦ τῆς Προστασίας λαμβάνουσα, παρίσταται αὐτὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Κυρίου Γλάδστωνος ἵνα τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων ἀπ' εὐθείας διερευνήσῃ.

Εύτυχὴς ἡ περίπτωσις, ἀλλὰ ταύτοχρόνως κρίσιμος ἡ στιγμὴ διὰ τὴν μικρὰν ταύτην κοινωνίαν, ἣτις δὲν ἀγνοεῖ τὴν θέσιν τῆς καὶ διὰ πολίτας τὴν ἀδυναμίαν τῆς πατρίδος τῶν γνωρίζοντας, ἀλλὰ ταύτοχρόνως αἰσθανομένους διτὶ τόσον μᾶλλον διφείλουν τὴν ἀδύνατον ταύτην πατρίδα ν' ἀγαπῶσι καὶ ὑπὲρ αὐτῆς νὰ ἐνεργοῦν. Ἡ πεποίθησις τῶν Ιονίων διτὶ μᾶλλος τὸ Ιόνιον ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ ἐποψίν παρασταθῆ καὶ ἐννοηθῆ, θέλει λυθῆ παρὰ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας σύμφωνα μὲ τὰς εὐχὰς καὶ τοὺς πόθους τῶν Ἐπτανησίων, οὐδαμῶς μετήλλαξεν. Ἡ ἐλευσις τοῦ Κυρίου Γλάδστωνος εἰς τὰς νήσους ἐπαυξάνει τὴν πεποίθησιν ταύτην. Μόνος φόβος δθειν κυριεύων πᾶσαν πατριωτικὴν καρδίαν ἐν ἐπτανήσῳ εἶναι μήπως ἡ ἀλήθεια κρύπτεται ἥδη ἐνώπιον τῆς Υ. Ε. Ἀπεπειράθην ἥδη, καθόσον αἱ ἀσθενεῖς μου δυνάμεις τὸ ἐπέτρεπαν, νὰ διαχαράξω ἀχρι τοῦ νῦν ἀρχικὰ τινὰ σημεῖα τὰ ὅποια θέλουν χρησιμεύσει εἰς τὴν Υ. Ε. διποτανήσιν τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων θέσιν καὶ τὰ μεγάλα λάθη εἰς τὰ ὅποια ἡ Προστασία ὑπέπεσε πρὸς θλάβην καὶ τῆς Βρεταννικῆς ἐν Ἀνατολῇ ἐπιφροής, καὶ τῆς μικρὰς ταύτης κοινωνίας.

Περιωρίσθην εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο μόνον εἰς τὰ

κύριωτερα τῶν ἀσυγχωρήτων κυβερνητικῶν ἀμάρτημάτων. Δὲν ἥγγιξα ποσῶς τὸ διοικητικὸν, ἢ διαχειριστικὸν, καθότι ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο οὐδέλια ὀλόκληρα ἥδυναντο νὰ γραφῶσι. Περιορίζομαι μόνον εἰς ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων τὸ ἐπόμενον.

Αὐτὸ τὸ ἐπὶ τοῦ Μισθολογίου, καὶ πρὶν ἀκόμη τῶν Μεταρρυθμίσεων τῶν 1849, ἀποκλειστικὸν δικαιώματῆς Βουλῆς, τὸ ὄποιον, ἐν θεωρίᾳ τούλαχιστον, οὐδέποτε ἡμιφισθητήθη, καὶ αὐτὸ ἀκόμη δὲν ἐσεβάσθη. Πρὸς τοὺς ἄλλους, ὑπὸ τὴν νῦν Ἀρμοστείαν (εἶπαθήτω πρὸς τιμὴν τοῦ Κ. Σιούγκ) ἀνεκαλύφθη ἀπόκρυφον Μισθολόγιον, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Βουλῆς πρὸ πολλῶν ἔτῶν διατηρούμενον (!) τὸ σύνολον τοῦ ὄποιου ἀνέβαινεν, εἰς 3125 λιτρῶν στερλινῶν, τουτέστι περίπου 90,000 δραχμῶν, ἥγουν τὸ ἡμισυ τοῦ ὅσου ἐν συνόλῳ δαναπά ἡ ἐλευθέρα Ἑλλὰς διὰ τὴν διοίκησιν τῶν νήσων τοῦ Αιγαίου, αἴτινες καὶ κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς χώρας καὶ κατὰ τὸν πληθυσμὸν ὑπερτεροῦν τὰς Ίονίους.

Ἄν τοῦτο ὡς πρὸς τὸ Μισθολόγιον συνέβαινε, δύναται νὰ φαντασθῇ, ἢ 'Γ. Ε. δόποσον ἐσεβάσθῃ ἢ ἐπὶ τῶν ἔκτάκτων ἐξόδων ψῆφος τῆς Βουλῆς. Τὰ μεγαλύτερα προσκόμματα παρενεβλήθησαν πάντοτε εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἔργασιῶν, τῶν ἐπὶ τοῦ προυπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ Βουλευτικῶν, ἐπιτροπῶν, καὶ θέλει φανῆ μῆθος, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον εἴναι πραγματικὸν γεγονός, ὅτι ἀπὸ τὰ 1817, μέχρι τῶν 1848 οὐδεμία λογοδοσία ἐδίδετο εἰς τὴν βουλὴν περὶ τῶν ἔκτάκτων ἐξόδων, ἔκτοτε δὲ, καίτοι ἡ βουλὴ ἐλάμβανε ψῆφον ἐπὶ τῶν ἐξόδων τούτων, ἀπαξ μόνον δ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους ἐσυζητεῖτο καὶ ἐψηφίζετο (ὑπὸ τὴν ἐνεστῶσαν Ἀρμοστείαν) εἰς τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ἐγ πλήρει γγώσει ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἀπολο-

γισμὸς δὲ οὐδέποτε ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ ἐσυζητεῖτο καὶ ἡ ἀντιπροσωπεία οὐδέποτε ἐγνώρισε ποῦ καὶ πῶς τὰ χρήματα τοῦ ταμείου ἔξοδεύθησαν.

Ἐίναι θαῦμα τώρα ἂν τὰ πράγματα τῆς μικρᾶς ταύτης κοινωνίας ἔφθασαν εἰς τοιαύτην θέσιν, ὡστε ἡ Προστασία ν' ἀναγνωρίζῃ ἐπὶ τέλους ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ διατηρηθῇ ἀνευ ἀπωλείας, ἢ κινδύνου ἀπωλείας τῆς γοητείας τῆς Ἀγγλίας;

Ἡ Μεγάλη Βρεταννία. φαίνεται διστάζουσα νὰ πιστεύσῃ τὴν μεγάλην ταύτην ἀλήθειαν τῆς ὁποίας ἡ 'ἐν ἀρχῇ ὑποστήριξις οὐχὶ δλίγον θέλει τιμήσει μίαν ἡμέραν τὸν Κ. Σιούγκ ἐνώπιον τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους. Οὐδὲν ἦττον δύως ἡ Ἀγγλία ἀναγνωρίζει ὅτι εἰς ἣν ἔφθασαν θέσιν τὰ πράγματα τῆς Ἐπτανήσου ἀνάγκη ταχείας καὶ ριζικῆς θεραπείας.—Ἡ θεραπεία αὕτη δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ δι' οἵας δήποτε μεταλλαγῆς τοῦ πολιτεύματος; Δύναται νὰ γίνη ἀπόπειρα συνταγματικῆς μεταρρυθμίσεως ἀνευ βλάβης, τῶν δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων, καὶ ταυτοχρόνως ἀνευ χειροτερεύσεως τῆς τωρινῆς θέσεως τῶν πραγμάτων τῆς Ἐπτανήσου ἀφ' ἐνὸς, καὶ τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἀφ' ἑτέρου; Ίδου τὸ πρακτικὸν ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὄποιου ἐπιτρεφατέμε παρακαλῶ Μυλόδρ νὰ καθυποβάλω ἀκολούθως πρακτικὰς τινὰς παρατηρήσεις εἰς τὰς ἐμβριθεῖς σκέψεις τῆς Γ. Ε.

Ζακύνθῳ 23 Δεκεμβρίου 1858 ἐ. Ἑλ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ.

Σημ. Τὸ δεύτερον μέρος τῶν σκέψεων τούτων ἐπὶ τοῦ Ίονίου ζητήματος, εἰς τὸ ὄποιον δ. Κ. Λομβάρδος διεπραγματεύετο τὸ ζήτημα τῶν Μεταρρυθμίσεων τῶν 1859 καὶ τὸ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

έποιον ἐδιαιρεῖτο εἰς διάφορα κεφάλαια δὲν ἐδίδετο τῷ Κ. Γλάδστωνι. Ως βλέπει ὁ ἀναγνώστης, τὸ ξδη δημοσιευόμενον καὶ εἰς δύο Κεφάλαια διαιρούμενον πρῶτον μέρος ἀπονθύνετο ἐκ Ζακύνθου εἰς Κέρκυραν τῇ 23 Δεκεμβρίου ε. ελ. 1858.—Ο Κ. Γλάδστων τῇ 8 Ιανουαρίου (27 Δεκεμβρίου ελ) εὐχαριστῶν τὸν Κ. Λομβάρδον διὰ τὸ πονημά του τῷ ἔζητε ταυτοχρόνως νὰ τῷ διαβιβάσῃ εἴτε νέον ἀντίγραφον εἰς Ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας τύπου (di stampa), εἴτε Ἰταλικὴν μετάφρασιν, ὡς δυσκολευμένου τοῦ Κ. Γλάδστωνος ν' ἀναγνώσῃ κοινὸν Ἑλληνικὸν χειρόγραφον. Ἐνῷ ὁ Κ. Λομβάρδος δι' ἐπομένου Ἀτυποπλοίου διεβίβαζε τῷ Κ. Γλάδστωνι τὴν εἰς τὸ Ἰταλικὸν μετάφρασιν, ἔφθανεν εἰς Ζάκυνθον ἡ προκήρυξις τῆς ἑκάτου συγκαλέσεως τῆς Βουλῆς διὰ τὴν 13 Ιανουαρίου 1859. Εἶναι. Ἄλικός καρὸς ὅθεν δὲν ἀπέμενε πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ δευτέρου μέρους τῶν σκέψεων τούτων ἑκτὸς τούτου ἔνεκα τῆς ἑκάτου συγκαλέσεως τῆς Βουλῆς πᾶσα ἴδιαιτέρα περὶ Μεταρρύθμισσων συζήτησις ἀπέβαινε περιττὴ καὶ ἀσκοπος. Ἡδη δὲν ἐπόρκειτο πλέον ὅπως δι' ἑκάτου πολιτικῆς ἑρεύνης ἀνακαλυφθῆ ποία ἡ πολιτικὴ ἀπαίτησις καὶ ἀνάγκη τῆς Ἐπτανήσου, ὅπως αὕτη ἐκπληρωθῆ ποία ἡ ἐκ τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ καλῶς ἐννοουμένου συμφέροντος τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐπιβαλλομένη πρὸς αὐτὴν ὑπὲρ τῆς Ἐπτανήσου ὑπαγόρευσις, ἀλλὰ ἐπαρουσιάζετο προτομασθὲν πολιτικὸν σχέδιον, τὸ δόπιον ὁ μὲν Κ. Γλάδστων προέβαινεν ἵνα ἐν τῇ Ιονίῳ Βουλῇ τὸ ὑποστηρίξη, πᾶς δὲ ἀληθῆς τῆς Ἐπτανήσου ἀντιπρόσωπος ἐπροσκαλεῖτο ἵνα τὸ πολεμήσῃ καὶ καταστρέψῃ. Ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Γλάδστων ἀπεκδύθεις τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἑκάτου ἀπεσταλμένου καὶ ἀναλαβὼν ἐκείνον τοῦ τακτικοῦ Ἀρμοστοῦ, ἐν ἄλλαις λέξεις παύων τοῦ νὰ παρουσιάζηται ὡς ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ παρουσιάζομενος ὡς ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἐπτανήσω Προστασίας, ἀπεκαθίστα καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀδύνατον πᾶσαν ἴδιαιτέραν περὶ πολιτικῶν συζήτησιν, ἴδια; δὲ ἐπειζητήματος ἀφορῶντος κανονισμὸν, τακτοποίησιν καὶ ἀνανεώσιν σχέσεων μεταξὺ Προστασίας καὶ Ἐπτανήσου.

Σημ. Ἀναφορὰ Ζακυνθίων πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἵδε Σελ. 18.

SIRE

Se l' altezza dei vostri pensieri da cui dipende la salute di popoli, non isdegna, o SIRE, d' abbassarsi per un momento, i sottoscritti cittadini del Zante vi supplicano d' ascoltare brevi parole, le quali nel pronunciare si sentono confortati dalla stessa fidanza, onde sentironsi, allorchè il trattato del 1815 li commise al patrocinio di Vosta Maestà.

A questo fervidamente si volgono, oggi, che la onnipotenza di un solo ha rese vane le speranze, alle quali per le magnanime intenzioni delle alte Potenze, in quel Trattato manifestate, gli animi tutti si appersero.

Che se era mente di chi fissò i destini di quest' Isole nel collocarle sotto l'esclusiva protezione di V. M. ch' elle dovessero fruire d' un governo liberale, onde tornasse loro quella prosperità che dalla malignità della fortuna per lungo tempo a questi popoli venne tolta, non è mai presumibile che una costituzione, la quale riponeva nell' assoluto arbitrio d' un solo ogni potere, essere dovesse il mezzo più opportuno a scopo si augusto.

E nondimeno tale fù la costituzione che il Lord Alto Commissionario fece sottoscrivere ad un consiglio Primario e ad una assemblea costituente da esso solo creata; è doloroso, o SIRE, per noi il rammentare l' avvilitamento di quelli stessi, che a tale opera prestarono mano, e la tristezza universale che a quel epoca in queste parti regnava.

Pure noi speravamo, che riconosciuti dall' esperienza i danni che alla nazione ne derivavano, si volesse proporre qualche ammenda, che la beneficenza di V. M. d'isposta sempre al bene del popolo protetto,

non avrebbe mancato di approvare; e noi ravisammo in questo caso, una via di salvezza: ma pur troppo la sinistra preponderanza della costituzione riposta in un solo, andava più sempre di ceppi ravvilluppando ogni cosa, senza lasciare cammino aperto a mezzo liberatore.

Sebbene però siensi trovati uomini pronti ad anteporre gli interessi privati agli interessi della patria col violare la santità del loro Magistero nullostante la maggiore, e la più sana parte dei cittadini si senti calda di magnanimo sdegno, e ne muove doloroso lamento. E perchè questo non suoni infruttoso fra le domestiche mura, poichè le cose sono tessute in modo, che la voce dei cittadini non giunga oltre l'arbitrio di chi li comanda, si rende ora aperta la via per farsi sentire a V. M. da cui aspetta ristoro.

I sottoscritti, o Sire, vi parlano in nome della patria che se pochi li riputate per rappresentare la patria, considerate, o Sire, che pochi sono quegli uomini, che portano delle cose magnanima opinione e che si sentono di sì libera volontà, che nè speranze, nè timori sieno possenti di farli torcere dal diritto propnimento. E se molti si indussero a sottoscrivere in qualche circostanza indirizzi a nome del popolo, attestando il loro contentamento per l'attuale sistema di governo è facile, o SIRE, lo scorgere come la influenza di chi comanda può a sua voglia conseguire il suffraggio dei men forti. E ad onta di tutto ciò siamo certi, che la maggior parte del paese verrebbe qui registrata, se la necessità di procedere con prudente secreto non ci facesse più cauti.

E dunque la Patria che si getta piangendo ai piedi del Trono di V. M. per supplicarvi di sollevarla dall'imo della miseria, in cui venne collocata ordinando colla possente Vostra voce, che un, Assemblea Legislativa liberamente scelta dai Notabili delle Isole fac-

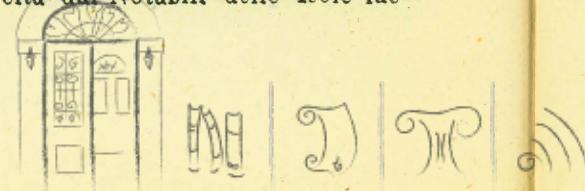
cia i cambiamenti, e le modificazioni opportune, che definiscano giusto il senso, e la Lettera del Trattato di Parigi la giurisdizione, e i poteri del Lord Alto Commissionario, e quelli del Governo Ionio, non oltrepassando i primi i limiti di una sorveglianza salutare, e benevola, ed i secondi quelli di una saggia libertà e di una moderata indipendenza.

Questa riforma, o SIRE, non mancherà di produrre i più salutari effetti, facendo risorgere la dignità d'una Nazione i cui destini furono affidati alla protezione esclusiva di Vosta Maestà.

Domanderà la posterità riverente alle sventure di questa Patria figliuola Meschina d' Illustra Madre, domanderà chi la rifece bella di libertà, e la storia risponderà Giorgio Quarto.

Zante, li 23 Febbraro 1821.

(Segnati) *Il C^o. Flamburiari Avv^o. di Zante—Dottor Georgio de Rossi Giudice—Dionisio C^o. Salomon—Stelio Stravopodi fù Maggiore delle Milizie.—Dottor N. Rotta amministratore del Publico Monte di Pietà—Antonio Someriti Avvocato.—Demetrio Damugliano Avvocato.—Agostin, ed Anastasio Dacoron possidente e Negoziente.—Αἴος Πορύνης Ποσιδέρτες—Paolo Dottore Vutto Proto-chirurgo del Governo.—Gaetano de Rossi Pub^o. Archivista.—Georgio Petta Possidente—Niccolò Lambeti Notajo Publico—Marco Flamburiari Avvocato.—Il C^o. Antonio Querino.—Emanuel Vlastò possidente.—Demetrio Plessa Avvocato.—Niccolò Sicuro possidente.—Giovanni Sicuro possidente—Gerolamo Canduni possidente—Niccolò Psimari Notajo Publico,—Niccolò Martinengo possidente.—Georgio Candiano C.*

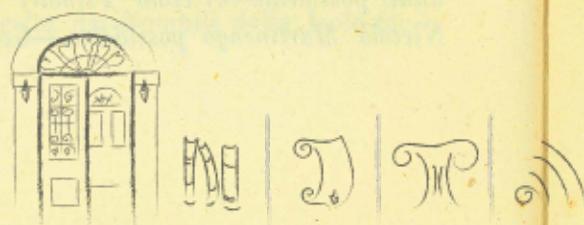
Roma—Teodoro Sicuro,—Demetrio Zanettini possidente
—Dionisio Serigo possidente—Dionisio Martelao qm.
Bembo possidente—Niccolò Calichià possidente—Il Cº.
Dionisio Flamburiari—Niccolò Corgianiti Possidente—
Roberto Badoer possidente.

Σημ. εἰς Σελ. 29.

Χάριν τῶν μὴ εἰδότων τὰ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου τῆς Ἐπτανήσου σημειοῦμεν ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ παρουσιασθῇ ὡς ὑποψήφιος κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ἀν δέκα ὥμερας πρὸ τῆς ἐκ λογῆς δὲν προταθῆ ὁς τοιοῦτος παρὰ τοῦ ἐκλογικοῦ σώματος δι’ ἀναφορᾶς τῷ Ἐπάρχῳ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει καὶ δρισμένῃ ὥρᾳ διδομένης. Ή ἀναφορὰ πρέπει νὰ φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τουλάχιστον τοῦ δεκάτου μέρους τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων ἐκλογέων. Μὲς ἐκ τούτου, ἀν τότε ἡ ἔξουσίσις κατώρθωνε νὰ παρεμποδίσῃ, τὴν ὑπὸ τῶν ἐκλογέων ὑπογραφήν τῶν καταλόγων τῶν Ῥιζοσπαστῶν ὑποψήφιών, οὕτοι δὲν ἦθελαν δυνηθῆ νὰ συναγωνισθῶσι καὶ ἡ ἐπιτυχία τῶν κυβερνητικῶν ὑποψήφιών ἔξησφα λίγετο ἐκ προοιμίων.

Σημ. εἰς Σελ. 38

Οἱ δύο ἀντιπρόσωποι Ῥιζοσπάσται Ζακύνθου οἵτινες τότε παρεμποδίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἄψητος ἀστυνομίας νὰ παρευρεθῶσιν ἐν τῇ Βουλῇ ἡσαν οἱ Κ. Κ. Φραγκίσκος Δομενεγίνης καὶ Ιωάννης Λισγαρᾶς. Οἱ μὲν πρῶτοι ἔξωρίσθη εἰς Ἀντικύθηρα ὃ δὲ εἰς ὄθωνούς.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΔΟΘΕΝ ΤΩΣ Κ. ΓΛΑΔΣΤΩΝΙ ΥΠΟ ΤΟΥ Κ.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΚΑΡΟΥΖΟΥ.

Κεφαλληνίᾳ τῇ 27 Νοεμβρίου 1848 ε. ε.

Ἐγτιμώτατε Κύριε.

Οἱ υποφαίνομενος καίτοι ὥμην ἄγνωστος καὶ πάντη ἀσχετος δικαιοῦται ἵσως εὐελπιστῶν ὅτι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐντιμότητα ἀποτεινόμενος τεύξεται εὐμενοῦς ἀποδοχῆς καὶ φιλόφρονος ἀκροάσεως, διότι προτίθεται ἵνα ἐπιστήσῃ τὴν ὑμετέραν προσοχὴν ἐπὶ πραγμάτων οὐχὶ ἰδιωτικῶν καὶ περὶ τὴν ἴδιαν αὐτοῦ ἀτομικότητα περιστρεφομένων, ἀλλὰ γενικῶν καὶ ἀπασαν τὴν κοινωνίαν ταύτην οὐσιωδῶς ἐνδιαφερόντων, ἐπαξίων βέβαια τῆς ἐμβριθεστέρας μερίμνης καὶ συντονωτέρας μελέτης παντὸς συνετοῦ καὶ ἔχέφρονος, παντὸς εἰλικρινοῦς φίλου τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας μάλιστα δὲ πάντὸς θιασώτου καὶ μύστου τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ μαθήσεως ἡς τινος «περὶ τὸν καλὸν ἐκεῖνον κρατῆρα» καὶ Σὺ Κύριε Γλάδστων, ὅμολογουμένως «ἐβάκχευσας, καὶ διὰ τῶν Ἰοπλοκάμων Μουσῶν τοῖς ἀπορρήτοις κατωργίασαι. Οθεν, ὡς ὑπὸ τοιούτων ὑγιῶν ἀρχῶν καὶ ὑψηλῶν

φρονημάτων καὶ Σὺ ἐμπνεόμενος, ἔπειται δὲ συναισθάνεσαι καὶ ἐκτιμᾶς προσηκόντως τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ δίκαιον· ἔπειται δὲ, ἀποστρεφόμενος τὰς σκολιὰς δοδούς καὶ τὰς μετατροπὰς τοῦ πολύφρονος τῆς διπλωματίας πολύποδος,

..... ὅς ποτὲ πέτρη
Τῇ περ διμιήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη·

βαδίσεις καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιστάσεως τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν ἦν ἐνεχάραξαν οἱ Βύρωνες, οἱ Κάνιγγες, οἱ "Αστιγγες, καὶ ἡ λοιπὴ τῶν μεγάλων ἐκείνων ἀνδρῶν χορεία, ὥν τὰ δνόματα ἐπιζῶσιν ἐν τῷ πνεύματι ἀπασῶν τῶν διαδεχομένων γενεῶν τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος.

Καὶ τῷ δόντι, καθὼς ὁ πρὸς ἐπίσκεψιν ἀσθενοῦντος ἔξαποστελόμενος ἱατρὸς δὲν δύναται νὰ περικλεισθῇ ἐντὸς τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῷ δρίων κατὰ τοῦ ἔξαποστείλαντος, ἀλλ' ὅφειλει διερευνῆσαι αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἔξακριβῶσαι διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἐπιστημογικῶν γνώσεων τὰ φαινόμενα τῆς ἀσθενείας, ὅπως ἀνεύρῃ τὰ ἀληθῆ αὐτῆς αἴτια, οὕτω καὶ Σὺ, ἔντιμε Κύριε, ἐπιτετραμμένος ὡν παρὰ τῆς κυβερνήσεως σου ὅπως ἀνιχνεύσῃς τὰ ἀληθῆ αἴτια τῆς πολιτικῆς κακεξίας τοῦ ἐπανηστακοῦ τούτου λαοῦ, ἀνάγκη πᾶσα, πρὸς ἀκριβῆ αὐτῶν ἀνίχνευσιν, ἵνα ἔξέλθῃς τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς ἐντολῆς σου, καὶ διὰ τῆς πεφωτισμένης διανοίας σου εύρύνων τὰς σκέψεις, καὶ ἐν μιᾷ περιωπῇ ἐναγκαλιζόμενος τὸ σύνολον τῶν κοινωνικῶν γεγονότων καὶ περιστάσεων, ἵνα καταντήσῃς ἀσφαλῶς εἰς τὸ ποθούμενον τέλος ἔξάγων συμπεράσματα θετικὰ, βάσιμα, καὶ ὀλοσχερῶς συνάδοντα αὐτῇ τῇ ἀληθείᾳ αὐτῇ τῇ πραγματικότητι.

Πρόσελθε λοιπὸν γαλήνιος καὶ ἐλεύθερος παντὸς περιορισμοῦ, πάσης προκαταλήψεως, εἰς τὴν κλίνην

τῆς δεινοπαθούσης ἡμῶν κοινωνίας, παρατήρησον ἀκριβῶς τὰ συμπτώματα τοῦ πολυχρονίου αὐτῆς νοσήματος, προσδιόρισον εὐχρινῶς τὸ εἶδος καὶ τὸν χαραστήρα αὐτοῦ καὶ κατόπιν, ἀνακαλύψας τὰς πρωτίστας καὶ οὐσιώδεις αἵτιας τοῦ κακοῦ, ὑπόβαλε εὑσυνειδότως εἰς τὴν κυβέρνησίν σου τὸ εἰδικὸν ἐκεῖνο φάρμακον, τὸ μόνον δραστικὸν καὶ παυσώδυνον, τὸ μόνον ἕκανόν ὅπως ἀποτρέψῃ τὸν ἐπικείμενον θάνατον καὶ τὴν ἀποσύνθεσιν.

Ναὶ, ἐρώτησον, Κύριε Γλάδστων, ἀμέσως καὶ ἀπεύθειας αὐτὴν τὴν πάσχουσαν κοινωνίαν μας, θουλεύθητι τάς τε ἐπισήμους διαδηλώσεις τῶν ἡμετέρων Βουλῶν καὶ τὴν δημοσιογραφίαν, ἀνερεύνησον ἀπαξάπαντα τὰ κοινωνικὰ μέλη· ἀλλὰ τὶ λέγω μέλη; ἀκροάθητι καὶ αὐτὰ τὰ περιστοιχοῦντα ἡμᾶς ἄψυχα, ἀντικείμενα τὴν γῆν μας, ἀν Θέλης, τὴν Θάλασσαν, τὰ δρη, τοὺς λίθους, τὰ δστὰ τῶν πατέρων μας, καὶ ἀκούσεις παρὰ πάντων καὶ παντοῦ ἐπαναλαμβανομένην τὴν αὐτὴν γοεράν φωνήν. Ἀκούσεις κοινῶς παρὰ πάντων ὁμολογούμενον, δὲ, ὅπως φαντασθῇ τις ὡς ἔγγιστα τὸ ἡμέτερον πάθος τὸ ὑπερβαίνον πάντα λόγον καὶ ἐκφρασιν, ὅπως σχηματίσῃ ἐξ' ἀναλογίας σμικράν τινα ἰδέαν αὐτοῦ δύναται νὰ τὸ παραβάλη μὲ τὸ τῆς νοσταλγίας, ὅπερ κατακυριεῦον τὸν πάσχοντα, καὶ ἀποκλειστικῶς δεσπόζον ἐφ' ἀπάντων τῶν διαλογισμῶν τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ψυχικῶν αὐτοῦ διαθέσεων τοῦ ἐπισκοτεῖ τὴν διάνοιαν, διὰ πυκνοῦ νέφους μελαγχολίας καὶ ἀπογνώσεως, τοῦ ἀφαιρεῖ ἐκ τῆς καρδίας πᾶσαν δυνατὴν παρηγορίαν καὶ τέρψιν, καὶ βαθυτήδον κατατήκον καὶ ἀπομαραίνον τὰς ζωτικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, ἐπαπειλεῖ ἐπὶ τέλους καὶ τὴν ἔξόντωσίν του, ἐὰν δὲν προληφθῇ ἐγκαίρως, ἀν πρὶν ἡ καταγήσῃ τὸ πάθος ἀνήκεστον, δὲν ἐφαρμό-

σθή εἰς τὸν νοσταλγοῦντα τὸ μόνον κατάλληλον φάρμακον, ἡ τῆς πατρίου αὔρας ἀνάπνευσις, ἡ εἰς πατρίδα γαῖαν ἐπάνοδος. Τοιοῦτόν τι καὶ ἡμεῖς πάσχομεν ἀν τὸ πάθος μας ἐπιδέχηται παραβολήν τινα καὶ σύγκρισιν. Νοσταλγοῦμεν οὖτας εἰπεῖν καὶ ἡμεῖς, Κύριε Γλάδστων, διακαῶς ἐπιποθοῦντες ὅτι ποτὲ καὶ ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος ἡμέτερος Ὁδυσσεὺς, περιπλανώμενος εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, μακρὰν τῆς φίλης πατρίδος.

«Δύταρ Ὀδυσσεὺς
ἴμενος καὶ καπνὸν ἀποθρῶσκοντα νοῆσαι
Ἔι γαῖας, θανέειν Ιμείρεται.»

Ναί, πρὸς τοῦτο καὶ ἡμεῖς ὀργῷμεν, πρὸς τοῦτο διηνεκῶς ἀσθμαίνομεν ὅπως ἴδωμεν νόστιμον ἡμαρ, ὅπως ἐπανέλθωμεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς κοινῆς ἡμῶν πατρίδος, συνενούμενοι μετὰ τῆς μητρὸς ἡμῶν, τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, καὶ συναπαρτίζοντες μετὰ τῶν ἀδελφῶν μας Ἑλλήνων ἐν ἑθνικὸν συμπαγὲς σῶμα, πολιτικὴν ἐνότητα. Οὐδὲ ἔξαρτάται ἀφ' ἡμῶν ἵνα ἐπίσχωμεν ἡ ὁπωσοῦν μετριάσωμεν τὴν ἀκάθεκτον ταύτην ῥοπὴν καὶ τάσιν μας διότι τοιαύτη εἶναι ἡ ἴδια ἡμῶν φύσις, τοιοῦτος εἶναι ὁ ἀμετάβλητος καὶ ἀναγκαῖος νόμος τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως, ὁ νόμος τῆς ἔλξεως πρὸς τὸ κέντρον, πρὸς ὁ ῥέπομεν ώς ἐξ ἀναποδράστου ἀνάγκης, πρὸς ὁ ἀκαταμαχήτως ὀθούμεθα ώς ὑπό τινος μυστηριώδους δυνάμεως, ἡς τινος μεγάλα ἀποτελέσματα γίνονται μάλισπα καταφανῆ κατὰ τὰς κρισίμους στιγμὰς τοῦ ἑθνικοῦ ἡμῶν βίου· διότι, ὑποχύψαντες καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν, εἴτε Νέμεσιν θέλει νὰ τὴν ὀνομάσῃ τις, εἴτε Ειμαρμένην, εἴτε φορὰν τῶν πραγμάτων, ἡτις ἀδυσωπήτως ἀποφασίζει τύχας λαῶν καὶ ἑθνῶν ὄλοκλήρων, καὶ βίᾳ ἀποσπασθέντες ἀπὸ τῆς ἑθνικῆς ἡμῶν ὄλομελείας, ὑπέστημεν τὴν σκληρὰν ἀνάγκην τοῦ νὰ ζῶμεν ἐπὶ τοσούτῳς αἰώνας ὑπὸ τὸν ζυγὸν

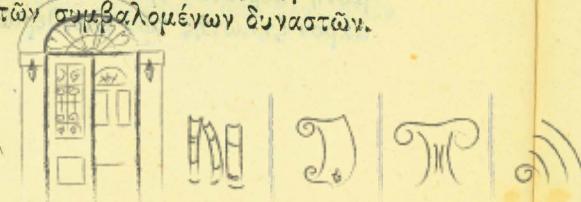
τῆς ξενικῆς δεσποτείας, περιϋβριζόμενοι, καταδιωκόμενοι, καὶ μυριοτρόπως κατατυραννούμενοι.

Ἄλλα, καὶ ἐν μέσῳ τῶν δεινῶν καὶ τῶν βασάνων καὶ ἐν αὐτῇ τῇ μακρᾷ ἡμῶν δραφανίᾳ καὶ ἐρημώσει, οὐδέποτε κατεβλήθη τὸ ἑθνικὸν ἡμῶν φρόνημα, οὐδέποτε ὑπέστη τὴν ἐλαχίστην χαλάρωσιν, ἀπεναντίας μάλιστα κοχλάζον ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ἀδιαλείπτως ἐξέπεμπεν ἡλεκτρικοὺς σπινθήρας, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν λεγομένων, ἀρκεῖ νὰ περιορισθῶμεν εἰς πρόσφατα παραδείγματα τῆς ἐνεστώσης ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐξερράγη, ως ἄλλος ὑφαίστιος κρατήρ, προχέων λάβας ἀμαιμακέτου πυρός, ὅπότε τινὲς τῶν κατὰ καιρὸν ἀρμοστευσάντων, φαντασιοκοποῦντες, ἐναβρύνοντο ὅτι τὸ κατέσβεσαν ἐντὸς τῶν στέρνων τοῦ δεινοπαθοῦντος τούτου λαοῦ διὰ τῶν καταδρομῶν, τῶν φυλακίσεων, τῶν ἔξοριῶν τῶν μαστιγώσεων, τῶν ἀπαγχονίσεων, ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ διὰ τῶν πλέον τερατωδῶν καὶ ἀνηκούστων βιαιοπραγμάτων. Οἱ ἀθλιοί! οἵτινες ἔβουλεύσαντο ὅπως μιμηθῶσι τὴν παράνοιαν τοῦ Σέρξου, μαστιγώσαντος ἄλλοτε καὶ ἀλύσεσι περιβαλόντος τὸν ῥοῦν τῶν ὑδάτων, ἀγνοοῦντες ὅτι οἱ ἀντιπράττοντες εἰς τοὺς φυσικοὺς καὶ ηθικοὺς νόμους ἀντιπράττουσιν εἰς τὰς βουλὰς τῆς Προνοίας, καὶ οἱ ἀντιπράττοντες εἰς τὴν Πρόνοιαν, πόρρω ἀπέχοντες τοῦ νὰ τελεσφορήσωσιν, ἐξελέγχονται αὐτοὶ ἀφ' ἐκείνων γελοιώδεις καὶ παράφρονες.

Τούρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀλήθειαι τοσούτον ἐναργεῖς καὶ αὐτόφωτοι ὡστε ὁ ἐπιχειρῶν τὴν ἀπόδειξιν των, ἀντὶ τοῦ διασαφίζειν καὶ ἐνισχύειν αὐτάς τὰς ἔξασθενει καὶ τὰς συγχέει. Εἰς τὴν κατηγορίαν δὲ ταύτην ἀναντιβρήτως ἀνάγεται καὶ ἡ προκειμένη περίστασις, διότι λαὸς, οἷος ὁ ἐπτανήσιος, εἰς ἄκρον ζηλωτὴς τῶν ἐλευθεριῶν του, δεῖτις πνέει με-

γάλα καὶ υψηλὰ φρονήματα, δστις ἀφοσιούμενος εἰς τὴν ἔθνικὴν αὐτοῦ ιδέαν, παρίσταται ἔτοιμος, χάριν αὐτῆς, ἵνα ὑποστῇ πᾶσαν θυσίαν πάντα κινδύνουν, καὶ χρείας τυχούσης καὶ αὐτὸν τὸν μαρτυρικὸν θάνατον· λαὸς δστις ἀνενδότως καὶ ἐπιμόνως ἐπιδιώκει τὸν σκοπὸν τῆς ἔθνικῆς αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως, ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ αὐτῆς μεθ' ἡρωϊκῆς ἀρετῆς καὶ φρονήσεως· λαὸς, δστις ἔχει συνείδησιν ἔκυτον καὶ τῶν ἥθικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν, δστις προσδιορίζεται εἰς τὰς ἐνεργείας του ὁμοθύμως ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐλλόγου ἀρχῆς, ὑπὸ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ζωοποιοῦ πνεύματος· λαὸς, δστις ἀναδεικνύει, κατὰ πᾶσαν κρίσιμον περίστασιν, γνήσιον καὶ καθαρὸν τὸν προγόνικὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα, ἐν μέσῳ παντοδαπῶν βασάνων καὶ πειρατηρίων, ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς μαχαίρας, δστις προτιμᾶ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ τὴν ἔθνικὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν ἀντὶ πάσης ὑλικῆς εὐημερίας καὶ ῥαστώνης, ἀντὶ πάντων τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν καὶ ἐντρυφημάτων τὰ πάντα ἀπολακτίζων ὡς σκύβαλα· λαὸς, λέγομεν, τοιοῦτος, δὲν εἶναι γεγονός ἐναργές καὶ αὐταπόδεικτον, δτι εἶναι ἀξίος καλητέρας τύχης; εἶναι ἄρα γε πιστευτὸν, εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν ὄρθὸν λόγον, νὰ διαμένῃ ἐπὶ πλέον ἐν τοιαύτῃ οἰκτρᾷ καταστάσει ἀγυποστόλως παραβιαζομένων τῶν ὑπερτάτων νόμων τοῦ δικαίου καὶ τῆς λογικότητος; καὶ διατί; ἐπὶ τίνι προφάσει καὶ προσχήματι; πρὸς ἐκπλήρωσιν δῆθεν κενῶν τινῶν καὶ ἕηρῶν διπλωματικῶν τύπων, πρὸς συντήρησιν ἀσυνθέτου τιγδός συνθήκης, ἥτις, μεταβληθέντων ἥδη τῶν καιρῶν καὶ τῶν πραγμάτων, ἐξελέγχεται δσημέραι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνούσιος, δπισθοδρομική, ἀσκοπος ούχ' ἥττον ἥ ἐπιβλαβής καὶ ἀσύμφορος εἰς τὴν ἥθικὴν ὑπόληψιν καὶ ἀξιοπρέπειαν καὶ αὐτῶν τῶν συμβαλομένων δυγαστῶν.

Εἶναι ἄρα γε δυνατὸν καὶ αὐτὸς ὁ σκεπτικότερος νοῦς ἵνα μὴ ὅμολογήσῃ δτι μέλλει νὰ ἦναι δάκτυλος Θεοῦ, οῦ τινος ἥ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται, δστις τὸν λαὸν τοῦτον, καίτοι σμικρὸν καὶ περιωρισμένον, καίτοι ἀσθενῆ καὶ ἀμήχανον, τὸν κατευθύνει δμως καὶ τὸν ἐνισχύει, δπως ἀντιπαλαίη κατὰ γιγάντων ἐπιδιώκων μετὰ θάρρους καὶ αὐταπαρνήσεως τὸν ὑψηλὸν καὶ ἄγιον σκοπόν του; Καὶ ἐὰν ἐπὶ τέλους ὑπάρχῃ νόμος ἀπόλυτος καὶ ἀίδιος, καθ' ὃν δφείλει, ἥ μὲν ἀρετὴν ἥ ἀνταμείβεται, ἥ δὲ κακία νὰ τιμωρηθῇ, δὲν ἔπειται ἐντεῦθεν, ως μαθηματικὸν πόρισμα, δτι εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴ στεφθῶσιν ἐπιτυχῶς οἱ πολύμορφοι ἀγῶνες αὐτοῦ διαδραματίζοντος πρᾶξιν τοσοῦτον ἡρωϊκὴν καὶ ἐνάρετον, πρᾶξιν ἀξίαν τῆς κοινῆς συμπαθείας καὶ τοῦ θαυμασμοῦ ἀπάστης τῆς ἥθρωπότητος, πρᾶξιν ἐν ἑνὶ λόγῳ ἴκανην ἵνα ἐπιδαψιλεύσῃ σπουδαῖαν ὅλην εἰς νέαν ἔθνικὴν ἐποποιίαν, ζῶσαν καὶ πραγματικὴν, ἐφάμιλλον τῆς ἀρχαίας ἐκείνης δμηρικῆς;

Σὺ δθεν ἔντιμε Κύριε δστις, διὰ τῶν φιλολογικῶν σου θεωριῶν καὶ γνώσεων, ἀνελίξας τὰ δμηρικὰ ἐπη, μετωχέτευσας τὸ πνεῦμα καὶ τὴν κατάστασιν τῶν χρόνων ἐκείνων εἰς τοὺς ὁμογενεῖς σου, ίθι καὶ νῦν, διὰ τῆς πρακτικῆς σου ἴκανότητος καὶ ἐμπειρίας, ἐγκύψας εἰς τὸ πνεῦμα τῆς σήμερον ἐν τῇ Ἐπτανήσῳ διαδραματικομένης ὑψηλῆς ἐπικο-τραγικῆς πράξεως, διερμήνευσον αὐτὴν πιστῶς καὶ ἀπροκαταλήπτως εἰς τὴν κυβέρνησίν σου. Παράστησον αὐτῆς, δτι αἱ ἐνταῦθα συγκρουόμεναι δύο μεγάλαι ιδέαι εἶναι ἥ τοῦ ἔθνισμοῦ καὶ ἥ τοῦ ἔνεισμοῦ. ἥ μὲν, ζητοῦσα δπως διεκδικήσῃ ἐντόνως καὶ μετὰ καρτερίας τὰ ἀγραπτα καὶ ἀσφαλῆ νόμιμά της ἀτινα, κατὰ τὸν Σφοκλέα,

«Οὔτινι νῦν γε κάχθεις ἀλλ' ἀείποτε
Ζῆ τεῦτα, κούδεις οἰδεν, ἔξ ζου φάνη.»

ἡ δὲ, ποικιλλοτρόπως ἀντενεργοῦσα, καὶ ἀποπειρωμένη διὰ παντὸς μέσου ὅπως παρεμβάλῃ παντοειδῆ προσκόμματα εἰς τὴν ἐνέργειαν ἔκείνης καὶ ματαιώσῃ τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν της· ἡ μὲν ἀφελῶς καὶ ἀπ' εὐθείας προτάττουσα εἰς ἴδιαν αὐτῆς ἀμυναν τὰς αἰωνίους ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ πρέποντος· ἡ δὲ, ἐν σκότει τὰ φαῦλα ἐργαζομένη, καὶ περικαλύπτουσα τὴν ἀσχημοσύνην τῆς ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς σοφιστείας καὶ τῆς φαινομενικῆς νομιμότητος· ἡ μὲν τέλος, ὡς ζωνφόρος ἄγγελος, εὐαγγελιζομένη εἰς τὸν λαὸν τοῦτον τὴν ἐκ νεκρῶν πολιτικὴν αὐτοῦ ἀνάστασιν καὶ παλιγγενεσίαν, ἡ δὲ, ὡς ζωφώδης καὶ ὑποχθόνιος δαίμων, περιφρουροῦσα αὐτὸν δι' ἀγρύπνου δῆματος, ὥπως μηδέποτε ἐξεγερθῇ ἐκ τοῦ τάφου τῆς σιγῆς καὶ τῆς ἀπονεκρώσεως.

Ίδου ἡ ἐν τῇ ἑπτανησιακῇ ταύτη σκηνὴ ἀληθῶς διαδραματιζομένη σύγκρουσις τῶν δύο ἀντιμαχομένων ἰδεῶν, τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τοῦ ξενισμοῦ, ἣν διφείλεις νὰ ἐκθέσῃς ἀκριβῶς, διὰ τοῦ φιλοσοφικοῦ Σου καλάμου, ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου σου, ἵνα μὴ εἰς τὸ ἐξῆς ἐξαπατᾶται ἐκλαμβάνων τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ πελώριον σύγκρουσιν ὡς ἀπλῆν βατραχομυομαχίαν μεταξὺ Βουλῆς καὶ Γερουσίας. Ίδου ἡ οὐλομένη ἔρις, ἢτις διαρκέσει ἐμμόνως, ὡς ἡ μεταξὺ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ ἐνδελεχής ἀντίθεσις, ὡς ἡ μεταξὺ Θεοῦ καὶ Ἔωσφόρου ἀτελεύτητος ἔχθρα, ἐνόσῳ ἡ ἰδέα τοῦ ξενισμοῦ ἐπιμένει κωφεύουσα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας, ἐνόσω δὲν λαμβάνει τὴν γενναιάν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἐπανορθοῦσα τὰ λάθη καὶ τὰς παρεκτροπάς της, ἀποσυρθῆ οἰκειοθελῶς ἐκ τοῦ σταδίου τῆς πάλης, ἀφίνουσα ἐλεύθερον καὶ ἀνεπιρρέαστον τὸν ἑπτανησιτκὸν λαὸν, ὥπως βαδίσῃ ἀπροσκόπτως τὴν πορείαν ἣν διέγραψεν αὐτῷ

ἡ Πρόνοια, δπως φθάσῃ εἰς τὸ ἐπιποθούμενον τέρμα, συναπτόμενος εἰς ἐν μετὰ τῶν ἀδελφῶντος ἐλευθέρων Ἑλλήνων, μεθ' ὧν ἀναποσπάστως συνδέεται, διὰ τῆς θρησκείας, διὰ τῆς αὐτῆς γλώσσης, διὰ τῶν αὐτῶν παθημάτων, διὰ τῶν αὐτῶν ἐλπίδων διὰ τοῦ αὐτοῦ μέλοντος. Ίδου ἐν περιλήψει καὶ δριστικῶς τὸ μόνον μέσον τῆς εἰλικρινοῦς συνδιαλαγῆς καὶ συμφιλιώσεως τῶν δύο φυλῶν, τῆς Ἑλληνικῆς, λέγω, καὶ τῆς Ἀγγλικῆς, ἵνα ὅντας μετ' ἀμοιβαίας εύνοιας καὶ σεβασμοῦ συνεργάζωνται πρὸς τὸν μεγαλεπήβολον ἐκεῖνον σκοπὸν τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ, πρὸς δὴ ἐκατέρα προώρισται.

Εἰς λοιπὸν, ἔντιμε Κύριε, ἐναπόκειται ἡδη, καθὸ ἀνήκοντα οὐχὶ μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν τόπον τῶν γενεθλίων Σου. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κλασικὴν ταύτην γῆν, ἢτις Σὲ ἐθήλασε καὶ Σὲ ἀνέθρεψε διὰ τοῦ γάλακτος τῆς ἀρχαίας αὐτῆς παιδείας καὶ μαθήσεως, εἰς Σὲ ἐναπόκειται ἡδη τὸ ιερὸν καθῆκον ὥπως ὑποστηρίξῃς ἐντόνως ἐνώπιον τῆς κυβερνήσεως Σου τὰς ἐλλόγους καὶ δικαίας ἀπαιτήσεις τῆς πνευματικῆς Σου ταύτης πατρίδος, ἡς τὴν γενναίαν ὑπεράσπισιν ἀναδεχόμενος, οὐ μόνον τὴν ἀποστολήν Σου ἐκπληρώσεις ἀξιοπρεπῶς καὶ ἐντίμως, διαφωτίζων τὴν κυβέρνησίν Σου ἐπὶ τῶν καλῶς νοούμενων αὐτῆς συμφερόντων, ἀλλὰ καὶ τὸν τῆς ὀκραιφοῦς εὐγνωμοσύνης ὀφειλόμενον φόρον ἀπολαύσεις παρὰ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ὁμήρου καὶ τοῦ Πλάτωνος, πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπέρ αὐτῶν ἀγαθοεργῶν ἀγώνων σου, διαμνημονεύμενος ἐν ταῖς δέλτοις τῆς ἐθνικῆς ήμῶν ἴστορίας διὰ τοῦ ἐπιζήλου καὶ περισπουδάστου δνόματος. Εὔεργέ του τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν τούτοις διαμένω μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ καὶ ἐξιδιασμένης ὑπολήψεως.

Θεότιωρος Καροῦσος.

προώρισται διὰ τοὺς εὐαγγελικοὺς τούτους ἄνδρας,
ὅθεν ἐνώπιον τοῦ Πλάστου, παρουσιάσθησαν φέροντες
τὰς ἀλύσεις ἑκατομμυρίων λαῶν.—Τὰ κρατοῦτα ἔθνη
πλειστάκις τὴν ἴδιαν ἀτομικότητα παραγκωνίζοντα
ἡσθηνται στὶ τὸ κράτος αὐτῶν ἐλκουσι ἐξ ἀνωτέρου
τιγδὸς κράτους πρὸς δὲ εἶναι δοσῆλογα, τούτου ἔνεκεν ἀ-
ναμιμνισχόμενα τῶν ἴδιων αὐτῶν καθηκόντων καὶ
δικαίως φερόμενα ἵσοζυγίζουσι τὴν πλάστιγγα τῆς
δικαιοσύνης, ἔνθεν μὲν τὰ ἀλλότρια δίκαια, ἔνθεν
δὲ τὴν ἴδιαν συνείδησιν ἵκανοποιοῦντα. Οὕτως ἡ Κυ-
βέρνησις τῆς Α. Βρ. Μ. ἐμνήσθη ἥδη στὶ ὑπάρχουσι
καὶ σῆτα ἐνδόξου καταγγῆς, εἰς μεγίστην δὲ κοι-
νωνικὴν ἀνωμαλίαν περιπέσοντα, καίπερ ὑπὸ τὴν
αἰγίδα τῆς Προστασίας αὐτῆς διατελοῦντα. Ἐνορῶσα
δὲ ἐν τῇ Ἐπτανησιακῇ πολιτείᾳ τὴν οἰκτροτέραν πο-
λιτικὴν, διακόσμησιν ἐπιζητεῖ τὴν βελτίωσιν· ἔδοξε
δὲ αὐτῇ πρὸς ἐπίτευξιν ταύτης νὰ ἐχλέξῃ ἄνδρα, δι-
κεκτημένα δικαιώματα ἥδη φέρει ὑπολήψεως καὶ σε-
βασμοῦ παρὰ πάντων, καὶ δὴ τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν
μεγαλεπήσολον δὲ ταύτην ἀποστολὴν ἐκλήθη ἡ Ἐ-
ξοχότης Σου.

Ἐντινι συνταγματικὴ πολιτείᾳ ὁσάκις δὲ μηχανι-
σμὸς καὶ ἡ ἀρμονία διαρρήγνυνται, ὡς ἀποτέλεσμα ἔ-
χομεν τὴν σύγχυσιν, καὶ τὸ αὐθαίτερον τῶν ἐξουσιῶν,
ἢ δὲ δρᾶσις καὶ ἀντιδρασις φέρει τὴν ἀποσύνθεσιν· τὴν
τοιαύτην ἐν τῇ Ἰονίῳ πολιτείᾳ κατάστασιν ἔγνωσεν
ἥδη ἡ προστάτις δύναμις, ἡ δέσποινα αὐτῇ τῶν συν-
ταγματικῶν ἐλευθεριῶν, καὶ ἐπισήμως ἀπεφήνατο στὶ^{τὰ} καθετῶτα χρήζουσι συγδιαλλαγῆς. Πρὸ τὸν σκο-
πὸν τοῦτον ἐξελέξατο τὸν Νεστωράτης, τὸν ὅποιον
ἥδη ἐνώπιον ἦμῶν ἔχομεν.

Ἡ Ἐπτάνησος, καὶ τὰ ἐνταῦθα παρεπιδημοῦντα αὐ-
τῆς τέχνα ἐναπέθεντο εἰς τὴν Ἐξοχότητά Σου τὰς

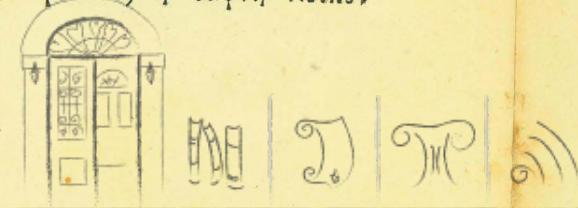
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥΝΤΩΝ ΕΠΤΑΝΗΣΙΩΝ ΔΟΘΕΝ ΤΩI Κ. ΓΛΑΔΣΤΩΝΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΒΑΣΙΝ ΤΟΥ.

Ἐξοχώτατε!

Οἱ ἐνταῦθα παρεπιδημοῦντες Ἐπτανήσιοι πολίται
τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαιρέτου ἐπτανήσου, πιστεύουσιν στὶ^{τὰ} ἥθελον παραγνωρίσει ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ πρὸς τὴν πα-
τρίδα ἱερὸν αὐτῶν καθήκον, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν πρὸς
τὴν ἐξοχότητα Σου εὐγγνωμοσύνην των διὰ τὸν ἔχα-
στοτε ἐκδηλωθέντα φιλελληνισμόν Σου, ἀν δὲν πα-
ρουσιάζοντο ἥδη ἐνώπιον σου, δπως μετὰ σεβασμοῦ
ἐκάτερα τὰ καθήκοντα ταῦτα πληρώσωσιν.

Ὀταν ἡ ἀνθρώπινος φύσις ὑπὸ τὴν δουλείαν καὶ
τὸν ἐξανδραποδισμὸν ἔκυπτε καὶ ἐπ' αὐτὰ τὰ ἐδάφη
ἔνθα ἡ τῆς μεγάλης Βρεττανίας σημαία ἐκυμάτιζεν,
ἢ θεία Πρόνοια δὲν ἔμεινεν ἀργὸς ἐνώπιον τοῦ τοι-
ούτου πικροῦ θεάματος, ἀλλὰ νυχθμερὸν τὴν καρ-
δίαν τῶν μεγάλων τῆς Ἀγγλίας φιλανθρώπων ἀν-
δρῶν ἐβασάνιζεν Ὁ ἀγών αὐτῶν ἦν ἀγών ὑπὲρ τοῦ
φιλανθρωπισμοῦ καὶ τῆς προόδου, ἡ δάφνη λοιπὸν

έλπιδας ἀληθίους καὶ πραγματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ κακοδαιμονος ταύτου λαοῦ, καίτοι τὰ στενά καὶ διαγεγραμμένα δρια τῆς ἀνατεθείσεις εἰς τὴν Ἐξοχότητά Σου ὑψηλῆς ἐντολῆς πρὸς στιγμὴν ἀναχαιτίζουσι τὴν γιγαντώδη ἀνάρρωσιν τοῦ νοσοῦντος.—Ἐξοχώτατε!—Ἐπισκεφθεὶς τὸ νοσοῦν πολιτικὸν τῆς Ἐπτανήσου σῶμα ἡ ἀληθής διάγνωσις τοῦ νοσήματος ἀναμφιβρήστως ἐγένετο, δὲ νοσῶν οὐδόλως πάσχει ἐξωτερικὰ ἡ ἐπιδερμικὰ νοσήματα, τὸ πάθος αὐτοῦ εἶναι ἐσώτατον, εἶναι τῆς καρδίας, εἶναι νοσταλγία ἡν πάσχει δὲ ἀκουσίως ἀποκεχωρισμένος τῆς φίλης πατρίδος, πάθημα διπέρ δὲ ἀήρ, δὲ οὐρανός, τὰ δρη αὐτῆς δύνανται μόνα νὰ θεραπεύσωσι—Ἐπιτραπήτω λοιπὸν αὐτῷ νὰ ἔξασκήσῃ τὸ ἔμφυτον δικαίωμα ἐκεῖνο διπέρ τὸ φυσικὸν Δίκαιον, καὶ τὸ ὄρμέμφυτον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τῷ ἐπιτρέπουσι, καὶ μάλιστα τῷ ἐπιθάλλουσιν. Ἀλλα εἰδικὰ φάρμακα, καίτοι τὰ τεχνικώτερα, εἰς οὐδὲν ἀλλο συντελέσουσιν, εἰμὴ εἰς τὸ νὰ παρατείνωσιν τὴν ἀγωνίαν καὶ τοὺς στεναγμούς του.

Τοιαῦται εἰσὶν αἱ εὐχαὶ τῆς στεναζούσης ἐκείνης πολιτείας, καὶ τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων μελῶν αὐτῆς, ἀτινα ἐν τῷ κέντρῳ τούτῳ τοῦ Ἐλληνισμοῦ προσέτρεξαν, διπώς ἀφ' ἐνὸς θηλάσσωσι τὸ τῶν ἐπιστημῶν γάλα, ἀφ' ἑτέρου δὲ γευθῶσι τὰ ἀγαθὰ πατρικῆς κυβερνήσεως. Στερούμενοι τῆς εὐφιλήτου γῆς τῆς γεννήσεως των προσῆλθον ἐνταῦθα, ἐπαναλαμβάνομεν, διπώς γευθῶσι τῶν ἀγαθῶν ὅντες στερεύνται—Ἐξοχώτατε! Τὰς εὐχὰς ταύτας ἀς ἐκρίναμεν καθήκον ἡμῶν νὰ Σοὶ καθυποβάλωμεν, οὐδόλως πειρώμεθα διὰ μακρῶν ὡς γνήσια τέκνα τῆς δόλης Ἐπτανήσου νὰ καταδείξωμεν (διὰ τὸν φόβον δῆθεν μὴ ὡς αὐτόκλητοι ἀντιπρόσωποι ἐθνικῆς ἐκπροσωπήσεως ἀποκλεισθῶμεν), καθότι μύριοι ἐθνικοὶ ἀγῶνες τῆς

Ἐπτανήσου τὸ γνήσιον τῶν τοιούτων εὐχῶν ἐκδηλοῦντες, καὶ ἡ ἐν Ἐπτανήσῳ ἐπίσκεψίς Σου ἀπαλλάσσουσιν ἡμᾶς, πεποίθαμεν, οἵαςδήποτε κατηγορίας αὐτοκλήτου καὶ αὐθερέτου ἐπροσωπήσεως.

Ἄρκούμενοι εἰς τὰ δίλιγα ταῦτα, ὃν τὴν ἀποδοχὴν ἡ ἀγαθοθυμία Σου ἐγγυᾶται ἡμῖν, πεποίθαμεν ὅτι ἡ Ἐξοχότης Σου ἐπανακάμπτουσα εἰς τὰ εὐδαιμονοῦντα πάτρια ἐδάφη, ὡς διερμηνεὺς ἱερῶν παρακλήσεων μεταβιβάσει ὡς μόνας ἀληθεῖς εὐχὰς μιᾶς πολυπασχούσης κοινωνίας, τὸ δὲ Δίκαιον, τὸ Κράτος, καὶ ἡ Δόξα, κολακεύουσιν ἡμᾶς ὅτι ἡ ἀτυχής πολιτεία αὕτη, ἡς ἀποτελοῦμεν μέλη, ἐπιτεύξεται τὴν ὁλοσχερὴ τῶν εὐχῶν της πλήρωσιν.

Οθ. Σ.Πυλαρίδος.—Δ.Σ.Σιγοῦρος.—Δ.Γ.Πήληκας.—Εβ.Α.Ζαβερδηρός.—Κ.Σ.Μαράρης.—Α.Β.Βερύκιος.—Γ.Θ.Στεφανίστης.—Γ.Βέρσης.—Ι.Ι.Κρητικός.—Σ.Μάτεσης.—Π.Σ.Περιστιάνης.—Σ.Κ.Ζίρης.—Π.Γ.Βογδάρος.—Π.'Ροδόσταμος.—Δ.Κατραμῆς.—Α.'Αρσένης.—Σ.Σ.Καστατῆς.—Σ.Σκλάβος.—Φιλ.Δετσώρτσης,—Στεφ.Γιορλάνος.—Γρ.Δευταιραῖος.—Ι."Αγγε.λος.—Γ.Βρυώρης.—Γ.Βεργωτῆς.—Π.Λουκέρης.—Δ.Ν.Δαλλαπόρτας.—Ι.Νομικός.—Ι.Τυμολέων.—Α.Μελισσούρδος.—Γ.Σταμίρης.—Γ.Π.Κάρκας Τ.—Βελλιαρίτης.—Π.Δαμηλᾶς.—Δ.'Αρτλοχος.—Θ.Δραγῶρας.—Π.'Αρτίτας.—Σ.Γκεντιλίνης.—Γ.Ξέρος.—Π.Γιαρρουλάτος.—Γ.'Αρτίπας.—Α.Ζακυνθιρός.—Γ.Τ.'Αιγοροσάτος.—Π.Σκληραίτης.—Α.Μαρούσος.—Α.Καλογορόπουλος.—Θ.Γούζαρης.—Π.Βᾶρος.—Η.Τ.Χαριτάτος.—Δ.'Ιερεὺς Μελέτης.—Παῦλος Λάμπρος.—Δ.Ν.Τσόκος.—Δ.Δ.Καταιβάτης.—Ιούλ.Γαλβάνης.—Ιωάν.Βερέττας.—Γ.Βερέττας.—Ι.Βλάχος.—Γ.Κατέλλης.—Χ.Μεσσάρης.—Π.Μπόρ.—Α.Πασχάλης.—Στ.Φραγκιός.—Α.Τράκας.—

Εμ. Γαβριήλ.—Στ. Βουκαδόρος.—Α. Ανεμογιάγγης.—Ιάκ.
Καμπίστης.—Ε. Προχόπης.—Αρ Μαχρῆς.—Ι. Καραβίας.
—Δ. Βαμβακᾶς.—Ν. Διβάρης.—Γ. Φλωριᾶς.—Ι. Χωρα-
γᾶς.—Σ. Ραμαρδᾶς.—Σ. Πιλώτος.—Ι. Ματσῶρος.—Π.
Π. Κτερᾶς.—Γε. Εμ. Καλούτσης.—Σ. Ηετσάλλης.—Α.
Μαρκεστίνης.—Δ. Μαρτίρος.—Ι. Καβελλάρης.—Σπρ. Πήλ-
ληκας.—Δ. Λαδᾶς.

ΤΕΑΟΣ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

TIMATAI.

Διὰ μὲν τοὺς συνδρομιτὰς πέννια 18
Διὰ δὲ τοὺς μὴ 3 21

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ